

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۱

پ

آزمون ۲۲ خرداد - سال ۱۴۰۵

ویژه یازدهمی ها

گروه آزمایشی علوم انسانی

ویژگی های مهم آزمون:

- امسال در کانون این امکان فراهم شده که یازدهمی ها (کنکوری های ۱۴۰۶) بتوانند همزمان با دوازدهمی ها، در آزمون های جامع مطابق با کنکور شرکت کنند.
- در این آزمون، سؤال های مربوط به پایه های دهم و یازدهم، برای کنکوری های ۱۴۰۶ نشان دار شده است.
- به شرکت کنندگان پایه یازدهم در این آزمون، کارنامه نیز داده می شود تا بتوانند همزمان با کنکوری های امسال، وضعیت خود را بسنجند.

فیلم تحلیلی آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم ها در سایت کانون، کد روبه رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، علی حسینی نوه، عارف بهرام نیا، احمد حسن زاده فرد، محمد حمیدی، رضا خان بابائی، علی شهبابی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، مبین محمدی تراکمه، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، حمیدرضا فائدامینی، روح‌الله گلشن، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی نژاد، محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعتکار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، وجیهه نجفی، مهدی یعقوبیان
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- در شکل زیر اندازه ضلع مربع x است. اگر مجموع مساحت‌ها در هر دو شکل (قسمت رنگی) برابر $\frac{45}{16}$ باشد، خمس طول ضلع مربع کدام

۱۰

است؟

شکل (۱)

شکل (۲)

(۲) ۰/۳

(۱) ۱/۵

(۴) ۰/۵

(۳) ۱

۲- اگر فضای نمونه $S = \{1, 2, 3, \dots, 20\}$ ، پیشامد A آنکه عددی اول باشد و پیشامد B آنکه عددی یک رقمی باشد. پیشامد $A - B$ چند عضو

دارد؟

(۴) ۶

(۳) ۵

(۲) ۴

(۱) ۳

۳- هنگامه و ریحانه می‌خواهند یک کتاب را با یکدیگر صحافی کنند. اگر نصف کتاب، توسط هنگامه در ۴ روز و توسط ریحانه در ۲ روز انجام

۱۰

شود، کل کتاب را هر دو در چند ساعت صحافی می‌کنند؟

(۲) ۱۶ ساعت

(۱) ۳۲ ساعت

(۴) ۶۴ ساعت

(۳) ۴۸ ساعت

۴- اگر رابطه $f = \{(3, a^2 - 1), (-3, a), (3, 8), (-a, 2b)\}$ یک تابع باشد، حاصل ضرب اعضای برد تابع f چقدر است؟ ($a < 0$)

۱۰

(۲) ۱۸

(۱) ۲۴

(۴) -۲۴

(۳) ۱۲

۵- اگر برد تابع $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ ، مجموعه $\{0, -\frac{1}{4}, 6, 12\}$ باشد، آنگاه حداقل و حداکثر تعداد اعضای دامنه f کدام است؟

۱۰

(۴) ۸ و ۳

(۳) ۷ و ۴

(۲) ۵ و ۳

(۱) ۸ و ۴

۶- اگر $f + g$ یک تابع همانی و $f - g$ یک تابع ثابت با برد $\{-2\}$ باشند، مقدار $g(1)$ کدام است؟

۱۱

(۴) ۲/۵

(۳) ۲

(۲) ۱/۵

(۱) ۱

۷- در کدام مقیاس اندازه‌گیری، صفر به معنای نبود ویژگی در فرد یا شیء است؟

۱۰

(۲) اسمی

(۱) فاصله‌ای

(۴) ترتیبی

(۳) نسبتی

۸- اگر ارزش گزاره $(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow (r \vee s)$ نادرست باشد؛ ارزش گزاره $(\sim r \Leftrightarrow (p \Rightarrow q)) \Rightarrow s$ همواره هم‌ارزش با کدام است؟

۱۱

(۲) همواره نادرست

(۱) همواره درست

$$s \vee t \quad (۴)$$

$$q \vee t \quad (۳)$$

$$x > -y$$

۹- در مورد استدلال روبه‌رو کدام گزینه درست است؟

۱۱

$$۱) \quad x + y > -y + y$$

$$۲) \quad ۳(x + y) > ۳(y - y)$$

$$۳) \quad \frac{۳(x + y)}{x + y} > \frac{۳(y - y)}{x + y}$$

$$۴) \quad ۳ > \frac{۳(y - y)}{x + y}$$

(۲) در گام ۳ دچار خطا شده است.

(۱) در گام ۲ دچار خطا شده است.

(۴) خطایی رخ نداده است.

(۳) در گام ۴ دچار خطا شده است.

۱۰- انحراف معیار مقادیر برد تابع $f(x) = (k^2 - 1)x^2 + (k + 1)x + 1$ با دامنه اعداد طبیعی برابر صفر است، انحراف معیار اعداد

۱۱

k, k^2, k^3, k^4 همواره کدام است؟

(۲) ۱

(۱) k

(۴) ۴

(۳) صفر

۱۱- نمودار جعبه‌ای ۹ داده آماری مرتب شده $x, ۸, x + ۳, ۱۱, ۲y, ۱۵, ۱۹, ۲۳, ۲۵$ به صورت زیر است. حاصل $\frac{k}{۲} + y - \frac{z}{۳}$ کدام است؟

۱۰

(۲) -۱۰

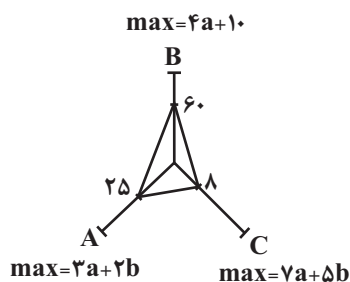
(۱) ۱۰

(۴) -۴

(۳) ۴

۱۲- با توجه به نمودار راداری زیر، اگر مقدار متغیرهای A و B به ترتیب ۸ و ۳۰ باشد، مقدار متغیر C کدام است؟

۱۰

(۱) ۴

(۲) ۶

(۳) ۸

(۴) ۱۰

۱۳- حقوق معلمان یک مدرسه برحسب میلیون تومان به صورت $\{7, 11, x, 21, 14, 6, 10, 16, 21, 22\}$ است. اگر مقدار خط فقر به هر دو روش، عدد

۱۱

یکسانی باشد، مجموع مقادیر متمایز ممکن برای x کدام است؟

(۲) ۱۴/۵

(۱) ۳۳/۵

(۴) ۲۲

(۳) ۳۶/۵

۱۴- با حروف کلمه «یوزپلنگ» چند کلمه ۷ حرفی بدون تکرار حروف می توان نوشت به طوری که در آن سه حرف نقطه دار وجود داشته باشد و

قبل از حرف «گ» فقط حروف نقطه دار بیاید و «گ» حرف اول نباشد؟

(۴) ۸۴

(۳) ۱۲۰

(۲) ۹۶۰

(۱) ۷۲

۱۵- با اعداد ۱, ۲, ..., ۹ یک عدد ۳ رقمی بدون تکرار ارقام می سازیم. با چه احتمالی تعداد ارقام زوج در آن از تعداد ارقام فرد بیشتر است؟

(۴) $\frac{3}{7}$ (۳) $\frac{5}{14}$ (۲) $\frac{17}{252}$ (۱) $\frac{17}{42}$

۱۶- در دنباله با رابطه بازگشتی
$$a_{n+1} = \begin{cases} \frac{1}{a_n} & , \text{ فرد } n \\ \frac{a_n + 2n}{3} & , \text{ زوج } n \end{cases}$$
 اگر $a_3 = 5$ باشد، a کدام است؟

(۴) $\frac{39}{15}$ (۳) $\frac{41}{15}$ (۲) $\frac{15}{41}$ (۱) $\frac{15}{39}$

۱۷- مجموع ۳۰ جمله دوم دنباله $a_{n+1} = a_n + 2$ و $a_1 = 4$ کدام است؟

(۴) ۵۵۴۰

(۳) ۲۷۶۰

(۲) ۲۷۹۰

(۱) ۲۹۲۵

۱۸- در دنباله هندسی با جمله دوم ۲۴ و جمله پنجم ۱۲، تعدادی از جملات عدد صحیح هستند. مجموع این جملات کدام است؟

(۴) ۵۴

(۳) ۵۱

(۲) ۴۸

(۱) ۴۵

۱۹- اگر $8^{x+y} = \sqrt{2^{x+1}}$ و $27^{\frac{x}{y}} = 9^2$ باشد، x^y و y^x به ترتیب کدام هستند؟

(۲) $2\sqrt{\left(\frac{9}{7}\right)^{19}}$ ، تعریف نشده(۱) $2\sqrt{\left(\frac{7}{9}\right)^{19}}$ ، تعریف نشده

(۴) تعریف نشده، تعریف نشده

(۳) $2\sqrt{\left(\frac{7}{9}\right)^{19}}$ ، $2\sqrt{\left(\frac{19}{7}\right)^9}$

۲۰- در شرکتی نقطه سربه سر با فروش ۲ کالا به دست می آید، اگر تابع درآمد این شرکت به صورت $R(x) = -x^2 + bx - 3$ و تابع هزینه به

۱۰

صورت $C(x) = 11x + 37$ باشد آنگاه بیشترین سود این شرکت چقدر است؟ (x تعداد کالا است.)

(۴) ۴۱

(۳) ۶۰

(۲) ۸۱

(۱) ۳۳

۲۱- هریک از توضیحات زیر به ترتیب مربوط به کدام دسته از زبان‌های ایرانی است؟

۱۰

- این زبان در دوره هخامنشیان رایج بوده است.

- به دو گروه پارتی و پهلوی تقسیم می‌شود که اولی در دوره اشکانیان رایج بوده است.

- زبان دربار سامانیان، زبان مکاتبه و محاوره مقامات دولتی بوده است.

- آثار برجامانده از این زبان، نامه‌ها و فرمان‌های حکومتی هستند.

(۱) فارسی باستان - فارسی میانه - فارسی نو - فارسی باستان

(۲) فارسی باستان - فارسی دری - فارسی میانه - فارسی باستان

(۳) فارسی دری - فارسی میانه - فارسی باستان - فارسی دری

(۴) فارسی باستان - فارسی نو - فارسی دری - فارسی باستان

۲۲- در کدام گزینه، به ترتیب، ویژگی سبک سامانی و ویژگی سبک غزنوی و سلجوقی در نثر آمده است؟

۱۰

(۱) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار - ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

(۲) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی - جمله‌ها معمولاً طولانی هستند.

(۳) حذف افعال به قرینه - لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد

(۴) افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی - کوتاهی جملات

۲۳- پدیدآورندگان آثار زیر، به ترتیب کدام اثر ادبی را خلق کرده‌اند؟

«ظهور - اگه بابا بمیره - ضیافت - افسانه»

(۱) دلاویزتر از سبز - کشتی پهلوگرفته - جای پای خون - زمستان

(۲) سفر ششم - مهاجر کوچک - جای پای خون - آی آدم‌ها

(۳) بدوک - مهاجر کوچک - ملاقات در شب آفتابی - ققنوس

(۴) دلاویزتر از سبز - ملاقات در شب آفتابی - سفر ششم - از این اوستا

۲۴- با توجه به تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی کدام موارد نادرست ذکر شده است؟

۱۱

الف) مهم‌ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی در هم آمیختن مختصات نو و کهن است.

ب) به دنبال درسی شدن عرفان در سبک عراقی و شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه‌دادن مفاهیم آن، کتاب‌های مهم عرفانی به نثر نگاشته شد.

ج) کلیم کاشانی معروف به خلاق‌المعانی ثانی شاعر قرن یازدهم بود که الفاظ محاوره و ضرب‌المثل‌ها شعر او را برجسته ساخته است.

د) ملاحسین واعظ کاشفی کتاب «انوار سهیلی» را نوشت که بازنویسی کلیله و دمنه به انشای دوره او بود.

ه) شاعران قرن دهم برای بازگشت به واقع‌گویی قالب غزل را برگزیدند و به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی پرداختند.

(۴) «الف» - «ه»

(۳) «ج» - «الف»

(۲) «ب» - «ه»

(۱) «ب» - «د»

۲۵- هریک از عبارات زیر به ترتیب، معرف چه کسی است؟

- از ویژگی‌های عمده شعر او مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.
- وی سردبیری روزنامه «مجلس» را بر عهده داشت. در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.
- از پیش‌تازان شعر مذهبی قبل از انقلاب است که پس از انقلاب نیز به اهداف مذهبی و انقلابی وفادار مانده است و «صدای سبز» از آثار اوست.
- از نثرنویسان قرن هفتم است. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت، در سفرهای متعددی حضور داشت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان کسب کرد.

(۱) بیدل دهلوی - ملک‌الشعراى بهار - موسوى گرمارودى - عطاملک جوینی

(۲) صائب تبریزی - سید اشرف‌الدین گیلانی - قیصر امین‌پور - رشیدالدین فضل‌الله همدانی

(۳) بیدل دهلوی - ادیب‌الممالک فراهانی - موسوى گرمارودى - عطاملک جوینی

(۴) بابافغانی شیرازی - میرزاده عشقی - سلمان هراتی - رشیدالدین فضل‌الله همدانی

۲۶- کدام مورد به ترتیب مربوط به سطح زبانی نثر و سطح ادبی شعر دوره انقلاب اسلامی است؟

- (۱) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن - تقلید از سبک خراسانی و عراقی و تمایل به آنها زیاد است.
- (۲) ادامه ساده‌نویسی که در دوره‌های پیش شروع شده بود. - نزدیک شدن شعر برخی از شاعران به شعر صائب و بیدل با گرایش به خیال‌بندی
- (۳) توجه به مفاهیم و مضامین اسلامی به‌ویژه فرهنگ عاشورایی - از رونق افتادن شعر نیمایی و مورد توجه قرار گرفتن قالب‌های سنتی
- (۴) ورود واژگان مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت و مبارزه و مقاومت - تلفیق حماسه و عرفان در غزل حماسی انقلابی

۲۷- بر اساس ویژگی‌های فکری، سبک کدام بیت متفاوت است؟

۱۱

- (۱) بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت که در مقام رضا باش و از قضا مگریز
- (۲) چگونه گوش توان کرد بر خردمندان گهی که عشق شود غالب و خرد مغلوب
- (۳) نشاط زاهد از انواع طاعت است و ورع صفای عارف از ابروی نیکوان دیدن
- (۴) گر خرد را بر سر هشیار خویش افسر کنی سخت زود از چرخ گردان، ای پسر، سر بر کنی

۲۸- با توجه به ویژگی ادبی ردیف در ابیات زیر، کدام بیت مربوط به دوره سبک هندی نیست؟

۱۱

- (۱) زندگی‌بخشا روان چند کس خواهی شدن کشته بسیار است جان چند کس خواهی شدن
- (۲) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
- (۳) می‌کند یادش دل بی‌تاب و از خود می‌رود می‌برد نام شراب ناب و از خود می‌رود
- (۴) دیدن روی تو ظلم است و ندیدن مشکل است چیدن این گل گناه است و نچیدن مشکل است

۲۹- در عبارت کدام گزینه ویژگی‌های معرف سبک فنی بیشتر به چشم می‌خورد؟

۱۰

- (۱) تو در عجز رای و خبث ضمیر و غلبه حرص و ضعف تدبیر بدان منزلتی که زبان از تقریر آن قاصر است.
- (۲) امیر برخاست و هنر آن بود که کشتی‌های دیگر بدو نزدیک بودند. ایشان درجستند هفت و هشت تن و امیر را بگرفتند.
- (۳) بر فرودست‌تر ببخشای و بدان که برتر از تو باشد و نیازمند باشی، شکوه دار و زبون گیر مباش.
- (۴) و بندگانی که دل فارغی حاصل کرده بودند آزاد کرد و قرضی که داشت بگزارد و آنجا که دست رسید خشنود کرد.

۳۰- کدام سروده فاقد «مجاز» است؟

۱۱

- (۱) زندگی قطره اشکی است فروریخته بر گونه تو / زندگی حرف نگفته است که تو می‌شنوی / زندگی یک رؤیاست که به خوابش بینی
- (۲) ای کاش درختی باشم / تا همه تنهاییان / از من پنجره‌ای کنند / و تماشا کنند در من / کاهش دلتنگی‌شان را
- (۳) من از بازترین پنجره با مردم این ناحیه صحبت کردم / هیچ چشمی عاشقانه به زمین خیره نبود / کسی از دیدن یک باغچه مجذوب نشد
- (۴) تو را از دور می‌بینم که می‌خندی و می‌آیی / نگاهم باز حیران تو خواهد ماند / سراپا چشم خواهد شد

۳۱- در کدام گزینه «تشبیه» کم‌تری می‌توان یافت؟

۱۱

- (۱) به چشمش تیغ زهرآلود می‌گردید هر سروی چمن پیرا اگر می‌دید آن شمشاد بالا را
- (۲) عبیر پیرهن در دیده‌اش گرد کسادی داشت چه خجلت‌ها که رو داد از تماشایت زلیخا را
- (۳) از گلستانی که من دارم امید برگ عیش نیست جز زخم نمایان یک لب خندان در او
- (۴) تا دل هرزه‌گرد من رفت به چین زلف او زان سفر دراز خود، عزم وطن نمی‌کند

۳۲- تعداد استعاره‌های کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

۱۱

- (۱) چنین کز چشم او گفتار می‌ریزد، عجب دارم که گردد خواب مهر خامشی آن چشم گویا را (مکنیه: ۲ تا)
- (۲) از آن روزی که جست آهوی او از دام من صائب به ناخن می‌خراشد سیل اشکم روی صحرا را (مکنیه: ۳ تا)
- (۳) شهر پرشور شد از پسته شکرپاشت دهر پرفتنه شد از سنبل نسرين پوشت (مصرحه: ۴ تا)
- (۴) ای لعل تو پرده‌دار پروین ای زلف تو سايبان نسرين (مصرحه: ۴ تا)

۳۳- ترتیب آرایه‌های «جناس، لف و نشر، تشبیه و پارادوکس» در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

۱۱

- (الف) روزگاری است که سودای بتان دین من است غم این‌کار نشاط دل غمگین من است
- (ب) یار من باش که زیب فلک و زینت دهر از مه روی تو و اشک چو پروین من است
- (ج) یا رب این کعبه مقصود تماشاگاه کیست؟ که مغیلان طریقش گل و نسرين من است
- (د) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است

(۲) «د» - «ب» - «ج» - «الف»

(۱) «الف» - «ب» - «ج» - «د»

(۴) «ج» - «ب» - «د» - «الف»

(۳) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

۳۴- آرایه موجود در قسمت مشخص شده بیت زیر در کدام بیت به چشم نمی‌خورد؟

۱۱

- «اگر روزی به دست آرم سر زلف نگارم را» شمارم موبه مو شرح غم شب‌های تارم را»
 (۱) گفتم فرست ناوکی از کیش خویش گفت
 (۲) دل جای مهر توست چه پنهان کنیم راز
 (۳) در حسن و حسن عهد نیابیم سال‌ها
 (۴) دست کمال گیر که بی تو ز پا فتاد
 ترسم که باز چشم بدوزی به تیر ما
 چون روشن است پیش تو ما فی‌الضمیر ما
 هم ما نظیر آن به و هم او نظیر ما
 که ای رحمت تو در دو جهان دستگیر ما

۳۵- آرایه‌های کدام بیت درست مشخص شده‌اند؟

۱۱

- (الف) تو به هنگام سخن گر نشوی موی شکاف
 (ب) زخم جفای یار که بر سینه مرهم است
 (ج) ز حسنت نور رو کم گشت مر خوبان عالم را
 (د) و گر از ابر لطف تو به من بر سایه‌ای افتد
 کس نیابد ز دهان تو نشان یک سر موی (اغراق - استعاره)
 از بخت من زیاده و از لطف او کم است (لف‌ونشر - تناقض)
 چو شد خورشید پیدا مه نباشد آن چنان روشن (ایهام - اسلوب معادله)
 چو خورشید یقین گردد دل من بی‌گمان روشن (پارادوکس - تشبیه)

- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ب» - «د» (۴) «ج» - «د»

۳۶- بیت زیر مزین به کدام آرایه‌های ادبی است؟

۱۱

- «دست شستن ز بقا آب حیات است تو را»
 (۱) تلمیح، تناقض، جناس، مجاز
 (۲) کنایه، تشبیه، تضاد، ایهام تناسب
 (۳) مجاز، تشبیه، تلمیح، استعاره
 (۴) پارادوکس، حسن تعلیل، جناس، کنایه

۳۷- به ترتیب آرایه‌های «موازنه، اغراق، تمثیل، تشبیه و حسن تعلیل» در ابیات کدام گزینه قرار دارد؟

۱۱

- (الف) سیاه زنگی هرگز شود سپید به آب
 (ب) نازم چون به بخت سبز خود صائب که چون طوطی
 (ج) تا کی از تردامنی در پرده باشی چون حباب
 (د) هم از گوهر گزیده هم ز اختر
 (ه) به زیورها بیاریند وقتی خوب‌رویان را
 سپید رومی هرگز شود سیاه به دود؟
 به حرف و صوت کردم رام آن آینه‌سیما را
 می‌توان کردن به آهی پاک راه خویش را
 هم از منظر ستوده هم ز مخبر
 تو سیمین‌تن چنان خوبی که زیورها بیارایی

- (۱) «ج» - «ه» - «ب» - «الف» - «د» (۲) «د» - «ه» - «الف» - «ب» - «ج»

- (۳) «ج» - «ب» - «د» - «ه» - «الف» (۴) «د» - «ب» - «الف» - «ج» - «ه»

۳۸- قاعده قافیه درونی در کدام بیت متفاوت است؟

۱۰

- (۱) چون جلوۀ مه می کنی وز عشق آگه می کنی
با ما چه همره می کنی چیزی بده درویش را
- (۲) ای صبا آرام جانی چون رسی آنجا که دانی
هم بکن گر می توانی یک مهم ما کفایت
- (۳) هر کسی را دلربایی همچو ذره در هوایی
قبلۀ هرکس به جایی قبلۀ سعدی سرایت
- (۴) امروز مستیم ای پدر توبه شکستیم ای پدر
از قحط رستیم ای پدر امسال ارزانی است این

۳۹- کدام بیت در وزن ناهمسان سروده شده و قافیه آن نادرست است؟

- (۱) هرکسی در بهانه تیزهش است
کس نگوید که دوغ من ترش است
- (۲) بده ساقی آن مایه زندگی
دمی وارهانم ز دل مردگی
- (۳) هرکه در بند کار خود باشد
با تو گر نیک نیست بد باشد
- (۴) من سالخورده پیر خراباتم
من مرغ نغمه ساز گلستانم

۴۰- وزن عروضی کدام مورد با بخش مشخص شده زیر یکسان است؟

۱۱

«هیچ می دانی چرا چون موج، در گریز از خویشتن پیوسته می کاهم؟»

- (۱) گفتم این باغ از گل سرخ بهاران بایدش
(۲) به امیدها نشستیم و به یادها شکفتیم
- (۳) مردهام من زان شبی که از برم رفتی
(۴) تا مگر مرهمی از ظلمت شب وام کند

۴۱- هجاهای کدام بیت به دو شیوه همسان و ناهمسان دسته بندی می شود؟

- (۱) دلشاد باد آن که دلم شاد از او نگشت
وان گل که یاد من نکند یاد باد از او
- (۲) من در دگران زان نگریم تا به حقیقت
قدر تو بدانم که ز خوبی به چه جایی
- (۳) دهقان به باغ گل را خواهد به خرمی لیک
تا در میان خارش منزل همی پسندد
- (۴) من نیستم چون دیگران بازیچه بازیگران
اول به دام آرم تو را و آنگه گرفتارت شوم

۴۲- نام وزن کدام مصراع در مقابل آن نادرست آمده است؟

- (۱) هر مرادی کاسمان در جیب دارد
بازیابی گر بجویی در کنارت (رمل مسدس سالم)
- (۲) قناعت را بضاعت ساز و می سوز
در این درد و عنا چون بی نوایی (هزج مسدس محذوف)
- (۳) با صبا همراه بفرست از رخت گل دسته ای
بو که بویی بشنویم از خاک بستان شما (رمل مثنی سالم)
- (۴) مرا از ازل عشق شد سرنوشت
قضای نوشته نشاید سترد (مقارب مثنی محذوف)

۴۳- کدام مصراع دارای اختیارات وزنی و زبانی است؟

- (۱) نه شقایق به دل خونین دارد صد داغ
(۲) بگذر سوی گلستان و ببین حالت گل
(۳) اشک خونین می‌رود از چشم ماه
(۴) که نهاده است غمش را به دل پاره من

۴۴- اوزان نوشته‌شده در مقابل همه مصراع‌ها «کاملاً» درست است؛ به جز:

- (۱) پری‌چهره هرچ اوفتادش به دست (فعولن فعولن فعولن فعل یا مفاعیل مستفعلن فاعلن)
(۲) همچو آسیا بر من نیست یک دم آرامی (فاعِلن مفاعیلن فاعِلن مفاعیلن یا فاعلاتُ مفعولن فاعلاتُ مفعولن)
(۳) در عین خسرویم مملوک خویش بخوان (مستفعلن فعل مستفعلن فعل یا مفعول مفتعلن مفعول مفتعلن)
(۴) باران قطره‌قطره همی‌بارم ابروار (مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعَل یا مفعول فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن)

۴۵- کدام گزاره درباره رباعی زیر درست است؟

۱۱

- «شیرین‌دهنی که از لبش جان می‌ریخت» کفرش ز سر زلفِ پریشان می‌ریخت
گر شیخ به کفر زلفِ او ره می‌برد خاکِ ره او بر سر ایمان می‌ریخت»

(۱) ابیات دارای تلمیح و واج‌آرایی هستند.

(۲) «ه» در پایان هیچ واژه‌ای به شکل مصوت کوتاه «ه» نیامده است.

(۳) «کفر زلف» اضافه تشبیهی است و «سر ایمان» اضافه استعاری.

(۴) با بیت «زلف کافر به رخس راهنمون شد ما را / از ره کفر به سر منزل ایمان شده‌ایم» قرابت معنایی دارد.

۴۶- کدام ابیات دو به دو مفهوم یکسانی دارند؟

۱۰

- الف) سعدی از این چشمه حیوان که خورد سیر نگردد به‌مرور ای صنم
ب) بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم که من دلشده این ره نه به‌خود می‌پویم
ج) گفتم مگر به وصل رهایی بود ز عشق بی‌حاصلی است خوردن مستسقی آب را
د) سعدی چو جورش می‌بری نزدیک او دیگر مرو ای بی‌بصر، من می‌روم؟ او می‌کشد قلاب را
ه) سعدیا لشکر خوبان به شکار دل ما گو میایید که ما صید فلان گردیدیم

(۱) «الف» و «ج» - «ب» و «د» و «ه» و «ج»

(۲) «الف» و «ج» - «د» و «ه» و «ج»
(۳) «ب» و «الف» - «د» و «ج»
(۴) «ب» و «ج» - «الف» و «ه»

۴۷- تصویر باد صبا در کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری
(۲) ای صبا نکهتی از خاک دل یار بیار
(۳) ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس
(۴) نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد
- کز آن جانب که او باشد، صبا عنبرفشان آید
بَر دیوانه خبر از دل بیدار بیار
بوسه زن بر خاکِ آن وادی و مُشکین کُن نَفَس
عالم پیر دگرباره جوان خواهد شد

۴۸- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی کمتری دارد؟

- «با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است
(۱) من آن نیم که برای حطام بر در خلق
(۲) لب به تبخال جگر در تشنگی تر کرده‌ایم
(۳) صفای دل ز جهان بی‌نیاز کرد مرا
(۴) کف آبی به دست خویش تا ممکن بود خوردن
- با دهان تشنه مردن بر لب دریا خوش است»
بریزد این‌قدر آبی که هست در رویم
پیش نیسان چون صدف هرگز دهان نگشوده‌ایم
که روی آینه محتاج زر نمی‌باشد
غبارآلوده منت مکن از کوزه آب خود

۴۹- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی دارد؟

- «توان از سر او برد هوای شیرین
(۱) روان تشنه ما را به جرعه‌ای دریاب
(۲) نگویم از من بیدل به سهو کردی یاد
(۳) خوبان هزار و از همه مقصود من یکی است
(۴) یکی شود ز خموشی هزار بیگانه
- لشگر خسرو اگر بر سر فرهاد رود»
چو می‌دهند زلال خضر ز جام جمت
که در حساب خرد نیست سهو بر قلمت
صد پاره گر کنند به تیغم سخن یکی است
به یک سخن دو لب از یک‌دگر جدا گردد

۵۰- چند بیت از ابیات زیر به ترتیب به مفهوم «عاشق معشوق را فراموش نمی‌کند» و «خام سخن پخته را درک نمی‌کند» اشاره دارند؟

- الف) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک
ب) درنیابد حال پخته هیچ خام
ج) به تو حاصلی ندارد غم روزگار گفتن
د) گفتمی به روزگاران مهری نشسته گفتم
ه) اسرار خرابات به جز مست نداند
- بگفت آنکه که باشم خفته در خاک
پس سخن کوتاه باید والسلام
که شبی نخفته باشی به درازنای سالی
بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران
هشیار چه داند که در این کوچه چه راز است

۵۱- کدام گزینه فرایند تحولات هویتی را به درستی نشان می‌دهد؟

۱۰

(۱) تأخیر در ازدواج ← جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد ← شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌ها

(۲) تعارض فرهنگی ← ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی ← زندگی مشترک بدون ازدواج ← افزایش طلاق

(۳) مشکلات نهاد خانواده در ایران امروز ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت

(۴) شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌ها ← زندگی با حیوانات ← اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن انگیزه لازم و کافی ندارند

۵۲- کدام گزینه در مورد «گستره جهان اجتماعی» و «فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی» درست است؟

۱۰

(۱) به اندازه دانش و آگاهی آن است - یکی از محدودیت‌های جهان اجتماعی متجدد، «قفس آهنین» است که مارکس به آن اشاره کرده است

(۲) هر یک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند به واسطه ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره جهان اجتماعی قرار می‌گیرند - هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند

(۳) زلزله و خشکسالی وارد جهان اجتماعی می‌شوند که این مطلب بیانگر تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی است - دو روی یک سکه‌اند

(۴) شناخت فرشتگان، کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را دگرگون می‌سازد که این مطلب بیانگر تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی است - به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شود

۵۳- به ترتیب سازمان‌ها، پیمان‌ها یا اتحادیه‌های «عدم تعهد»، «همکاری شانگهای» و «بریکس» چه نقطه نظرانی دارند یا چه مواردی به آنها

۱۱

منسوب است؟

(۱) مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - حفاظت و حمایت از منافع جهان اسلام - ناتوی شرق

(۲) ترویج صلح بین‌المللی - حامی کشورهای در حال رشد و ارتقادهنده وضعیت آنها - مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی

(۳) هدفی مشابه «اتحادیه عرب» دارد - ناتوی شرق - نیرویی برای حفظ صلح جهان

(۴) سازمانی برای حفظ و حمایت از منافع جهان اسلام - حامی کشورهای در حال رشد - ناتوی شرق

۵۴- فرایند ایجاد، تثبیت یا افول دولت - ملت‌ها در کدام گزینه به درستی تبیین شده است؟

۱۱

(۱) زوال تدریجی قدرت کلیسا ← حاکمیت کنت‌ها و لردها ← شکل‌گیری دولت‌هایی با هویتی دینی و قومی ← انقلاب فرانسه

(۲) شکل‌گیری دولت‌هایی با هویت جغرافیایی و تاریخی ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت ← افول قدرت کلیسا ← به خدمت گرفتن مبلغان مسیحی

(۳) پدید آمدن حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدید در اروپای غربی ← فتوحات استعماری ← ساختن دولت - ملت‌های جدید با هویت قومی و سکولار در مناطق مختلف جهان

(۴) دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌الملل نیستند ← توجیه عملیات نظامی قدرت‌های غیرغربی در مقابله با مقاومت کشورهای غربی ← افول قدرت کلیسا

۵۵- «جنبش عدالتخانه» چگونه شکل گرفت و چه ویژگی‌ای داشت؟

۱۱

(۱) تجربه موفق جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد - حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد

(۲) در اثر تبدیل وضعیت از فعالیت رقابت‌آمیز به سوی مقاومت منفی - نمونه‌ای از یک انقلاب اجتماعی بود

(۳) وقتی قاجار به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند - اصلاح شیوه زمامداری پادشاه را هدف قرار داده بود

(۴) تغییر موضع از اصلاح ساختار به اصلاح رفتار در نتیجه توفیق جنبش تنباکو - ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد

۵۶- هر یک از باورهای زیر در مورد «نابرابری اجتماعی» با کدام مدل سازگاری دارد؟

- خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند

- برقراری عدالت با توزیع برابر ثروت امکان‌پذیر است

- دولت‌ها باید افراد کم درآمد را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار دهند

- از گذشته تا حال هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است

(۱) لیبرالی - عدالت اجتماعی - کمونیستی - لیبرالی

(۲) کمونیستی - کمونیستی - عدالت اجتماعی - لیبرالی

(۳) عدالت اجتماعی - کمونیستی - لیبرالی - کمونیستی

(۴) کمونیستی - لیبرالی - عدالت اجتماعی - عدالت اجتماعی

۵۷- به‌ترتیب از نظر طرفداران عدالت اجتماعی چرا رویکرد کمونیستی عادلانه نیست و نقطه قوت جامعه‌شناسی تفهمی - تفسیری چیست؟

(۱) چون نقطه آغاز رقابت در آن عادلانه نیست - فهم معنای زندگی

(۲) چون این واقعیت را نادیده می‌گیرد که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند به‌سادگی امکان رقابت ندارند - مطالعه قدرت اجتماعی

(۳) چون نقطه پایان رقابت در آن عادلانه نیست - مطالعه نابرابری اجتماعی

(۴) چون در آن افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند - فهم معنای زندگی

۵۸- به‌ترتیب هر کدام از موارد زیر با کدام موضوع در ارتباط است؟

- نظام معیار جهان اجتماعی

- قرآن به این موضوع اشاره می‌کند که «در جوامع چه می‌گذرد و چرا؟»

- تعارض فرهنگی ناشی از علل بیرونی

(۱) آرمان‌ها و قلمرو آرمانی - نقد و ارزیابی - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر

(۲) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - نقد و ارزیابی - نوآوری‌های اعضای جهان اجتماعی

(۳) نهادهای اجتماعی - توصیف و تبیین - نوآوری‌های اعضای جهان اجتماعی

(۴) آرمان‌ها - توصیف و تبیین - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر

۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

۱۱

- دموکراسی به چه معناست؟

- اشتراک «دورکیم» و «اسپنسر» در چیست؟

- کدام اصطلاحات مؤید این نکته هستند که «کشورهای توسعه‌یافته الگوی کشورهای دیگرند»؟

(۱) اباحت - تقسیم حرکت جوامع بشری به دو مقطع - استعمارگر و استعمارزده

(۲) حاکمیت مردم - نظریه پایان تاریخ - شمال و جنوب

(۳) اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای سعادت بشر ندارد - نگاه عرضی به تاریخ بشر - مرکز و پیرامون

(۴) حاکمیت مردم - نگاه خطی به تاریخ بشر - توسعه‌یافته و در حال توسعه

۶۰- به ترتیب عبارات درست در رابطه با «نظام اجتماعی» و «استبداد ایلی و قومی» کدام است؟

(۱) با نظم ارتباط دارد - دارای هویتی غیراسلامی بود

(۲) مثل خودروبی است که در یک جا پارک شده - پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت

(۳) پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آنها را امکان‌پذیر می‌نماید - در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد

(۴) در خود و در محیط تغییراتی ایجاد می‌کند - چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت

۶۱- هر کدام از موارد زیر با کدام نوع جامعه‌شناسی در ارتباط است؟

- بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند

- پدیده‌های اجتماعی را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند

- گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند

- در گفت‌وگو با خانواده‌های طرفدار کاهش جمعیت باید به نگرش خانواده از راحت زیستن توجه کرد

(۱) تبیینی - تفسیری - انتقادی - تبیینی

(۲) تفسیری - انتقادی - تفسیری - تفسیری

(۳) تبیینی - انتقادی - انتقادی - تفسیری

(۴) انتقادی - تفسیری - تبیینی - تبیینی

۶۲- علت پیدایش هر یک از موارد زیر چیست؟

- استفاده از منابع عقلانی و وحیانی در تبیین‌های علمی جهان اسلام

- مرتاض شدن

- پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها

(۱) توجه به عقل در معنای عام - تحول هویتی - گسترش و توسعه روش‌های کمی

(۲) محدود نشدن به شناخت تجربی - مرگ جهان اجتماعی - تنوع و تکثر معانی

(۳) عدم سازماندهی همه عرصه‌های علمی توسط عقلانیت - خودباختگی فرهنگی - عبور از ظاهر پدیده‌های اجتماعی

(۴) اخذ این تفاسیر از فلسفه یونان - بحران هویت - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی

۶۳- در بین عبارت‌های زیر کدام موارد نادرست است؟

الف: پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک ادامه یافت.

ب: با تغییرات و تفاوت‌هایی که در جهان اجتماعی به وجود می‌آید، مانند افول یا رشد اقتصاد و هویت جهان اجتماعی تغییر می‌کند.

ج: مدینه ضاله جامعه‌ای است که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد.

د: بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند.

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «د»

(۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «ج»

۶۴- به ترتیب این نظریه‌ها و عبارات توسط چه کسانی مطرح شده است یا به چه کسانی منسوب است؟

- مردم جامعه تغلب گمان می‌برند فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند.

- در کتاب تنبیه‌الامة و تنزیه‌الملّة می‌کوشد تا با دلایل فقهی، اهل دیانت را برای تحقق عدالت در عرصه سیاست قانع کند.

- فیلم «دیوانه از قفس پرید» تحت تأثیر فلسفه او و در نقد قدرت ساخته شد.

- در سخنرانی مشهور «رویایی دارم» از آرزوی خود برای احقاق حقوق سیاهان سخن گفت.

(۱) فارابی - طه عبدالرحمن - فوکو - گاندی (۲) ابن خلدون - میرزای نائینی - ماکس وبر - گاندی

(۳) فارابی - میرزای نائینی - فوکو - مارتین لوترکینگ (۴) فارابی - میرزای نائینی - فوکویاما - مارتین لوترکینگ

۶۵- عبارات کدام گزینه در مورد «علم» درست است؟

(۱) در جهان اجتماعی عرب پیش از اسلام، علم انساب برترین علوم بود زیرا هویت نظام قبیله‌ای را حفظ می‌کرد - علم تجربی سکولار توان

داوری درباره آرمان‌های انسانی را دارد - فناوری و صنعت، رهاورد علوم تجربی بود

(۲) هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش عمومی درباره آن نیز فراهم می‌گردد - در اوایل

قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند - حق و باطل بودن هر لایه از

جهان اجتماعی، با علم متناسب همان لایه شناخته می‌شود

(۳) علم علاوه بر جنبه ملکی (تأمین دنیا و معاش)، دارای جنبه ملکوتی است؛ یعنی انسان را به سمت خدای جهان و کمال حقیقی فرا

می‌خواند - ماکس وبر علم را به علم تجربی محدود می‌دانست و معتقد بود آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش

تجربی اثبات شود - در جهان اجتماعی مدرن، دانش به همراه قدرت و ثروت رو به تاریکی و ظلمت می‌نهد

(۴) علم، علت برتری انسان بر فرشتگان معرفتی گردیده و انسان به سبب علم، خلیفه خداوند در زمین شده است - با روشن شدن

محدودیت‌های علم تجربی، علم به داوری‌های ارزشی و امور طبیعی پرداخت - علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکنند،

می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

۶۶- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه مطرح شده است؟

۱۱

الف) پس از آزمودن عبارت «گذشت زمان موجب تضعیف حافظه می‌شود.» می‌توان درستی آن را به‌راحتی اثبات کرد.

ب) معلمی که به منظور بررسی «تأثیر استفاده از تلفن همراه بر میزان تمرکز دانش‌آموزان» به بیان دقیق ماهیت فضای مجازی می‌پردازد،

چرایی و چگونگی روابط بین پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار داده است.

ج) شناخت شکل‌گرفته در فردی که هنگام انتخاب وسایل لوازم خانگی، ابتدا کارکرد، دوام و ماندگاری آن‌ها را تحلیل می‌کند، پایدارتر از

فردی است که براساس ظاهر وسایل دست به خرید می‌زند.

د) شباهت مصاحبه و پرسشنامه در این است که در هر دو روش از فرد سؤالاتی پرسیده می‌شود؛ اما تفاوت آن‌ها در نحوه استفاده و روش

آن‌ها است.

(۲) درست - درست - نادرست - نادرست

(۱) نادرست - درست - درست - درست

(۴) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۷- کدام یک از عبارت‌های زیر، درست است؟

۱۱

الف) با توجه به عوامل وراثتی می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه‌های سنی خاصی پیش‌بینی کرد.

ب) همه روان‌شناسان، فرد ۱۴ ساله‌ای که از خانواده خود جدا شده و در شهر دیگری مشغول به کار شده است را نوجوان می‌دانند.

ج) کودکان برای این‌که به هیجانات مثبت و منفی دیگران آگاهی پیدا کنند، باید آن‌ها را در تعامل با دیگران بفهمند.

د) کودکان در دوره دبستان هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند و کاری را درست می‌دانند که دیگران را خوشحال کند.

(۴) «ج» - «د»

(۳) «ب» - «د»

(۲) «الف» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

۶۸- کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست می‌باشد؟

۱۱

الف) به دلیل حساسیت نوجوانان نسبت به انتقاد دیگران بهتر است ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوان پذیرفته شود.

ب) در دوره نوجوانی رشد ماهیچه‌ها بر افزایش قد و وزن مقدم است و حدود یک سال پیش از آن اتفاق می‌افتد.

ج) رشد شناختی در دوره نوجوانی سبب می‌شود تفکر از استدلال بر مبنای مسائل ملموس فراتر برود و نوجوان به تحلیل احتمال‌ها بپردازد.

د) نشان دادن واکنش دقیق به مسائل اخلاقی و ارزشی معلول رشد شناختی سریع در دوره نوجوانی است.

(۴) «الف» - «ب»

(۳) «ب» - «ج»

(۲) «الف» - «د»

(۱) «ج» - «د»

۶۹- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده، همخوانی بیشتری دارد؟

۱۱

- دست سهیلا هنگام آشپزی بریده می‌شود، ولی متوجه نمی‌شود.
- آرمیتا با دوستش قرار دارد، او هر دختری که از دور می‌آید را با دوستش اشتباه می‌گیرد.
- معلم هنگام حضور و غیاب در کلاس، نام علی را می‌خواند، ولی علی واکنشی نشان نمی‌دهد.
- پیدا کردن یکی از دانش‌آموزان توسط معاون پرورشی در حین اجرای گروه سرود.

(۱) ادراک - اطلاعات موجود در حافظه - تصمیم درست - گوش‌به‌زنگی

(۲) احساس - سبک پردازش و انتظارات افراد - از دست دادن محرک هدف - جست‌وجو

(۳) ادراک - سبک پردازش و انتظارات افراد - هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی

(۴) احساس - اطلاعات موجود در حافظه - از دست دادن محرک هدف - جست‌وجو

۷۰- هر یک از مفاهیم زیر به ترتیب، با کدام عبارت همخوانی دارد؟

۱۱

الف) آزمایش ثبت عقربه‌ ثانیه‌شمار

ب) کاهش کارایی توجه

ج) خطای پونزو

د) اصل مجاورت

(۱) کاهش کیفیت تکلیف با افزایش زمان انجام آن - انجام دو تکلیف مشابه به‌طور هم‌زمان - ادراک پدیده‌ بدون احساس - دسته‌بندی افراد

نزدیک به هم در صف مدرسه

(۲) افزایش خطا به دلیل عدم استفاده از حواس مختلف - انجام دو تکلیف دشوار به‌طور هم‌زمان - خطا در تفسیر محرک‌ها - دسته‌بندی

پوشه‌های هم‌رنگ در کامپیوتر

(۳) کاهش کیفیت تکلیف با افزایش زمان انجام آن - انجام دو تکلیف متفاوت به‌طور هم‌زمان - خطا در تفسیر محرک‌ها - گروه‌بندی

صندلی‌های نزدیک به هم در کلاس

(۴) افزایش خطا به دلیل عدم استفاده از حواس مختلف - انجام دو تکلیف دشوار به‌طور هم‌زمان - ادراک پدیده‌ بدون احساس - ادراک

دکمه‌های هم شکل در کنترل تلویزیون به‌عنوان یک دسته

۷۱- چه تعداد از عبارات‌های بیان‌شده، نادرست هستند؟

۱۱

- در پدیده «توک زبانی» فرد به علت مشکل در مرحلهٔ بازیابی قادر به پاسخگویی به سؤالی که جواب آن را می‌داند، نیست.

- حافظه‌ای که اطلاعات آن از طریق چشم و گوش رمزگردانی شده و چند دقیقه باقی می‌ماند، ظرفیت نامحدودی دارد.

- عبارت «می‌دانم یادگیری دوچرخه‌سواری نیاز به تمرین دارد.» بیانگر حافظهٔ رویدادی است.

- در خطای فراموشی، فرد در یادآوری بخش‌هایی از خاطرات سپرده‌شده به حافظه دچار مشکل می‌شود.

- بهترین شیوهٔ کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب است.

(۱) یک (۲) چهار (۳) دو (۴) سه

۷۲- کدام گزینه در ارتباط با «تصمیم‌گیری» درست نمی‌باشد؟

۱۱

(۱) امکان‌پذیر بودن تمامی راه‌ها (۲) از عالی‌ترین فعالیت‌های شناختی

(۳) تقسیم تصمیم‌گیری براساس اهمیت آن: مهم و ساده (۴) تصمیم‌گیری همراه با خطر یعنی عدم اطمینان کافی به نتایج

۷۳- «آرش می‌خواهد بداند بهترین راه‌حل برای رسیدن به یک تناسب اندام خوب چیست.» کدام گزینه در مورد موقعیت بیان‌شده درست است؟

۱۱

(۱) عدم شناخت وزن فعلی، به استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی منجر می‌شود. مثلاً ممکن است آرش بخواهد صرفاً با خوردن قرص و دارو وزن

خود را به حالت ایده‌آل برساند.

(۲) او دارد سعی می‌کند تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت خود داشته باشد.

(۳) «انتقال» یعنی کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای طرح مسئله استفاده می‌کند.

(۴) اگر آرش در راه رسیدن به هدفش به بن‌بست برسد، از دو طریق می‌تواند از بن‌بست خارج شود: تغییر نگاهش و تغییر بازنمایی مسئله

۷۴- در متن زیر که در مورد «حل مسئله» است، چند جملهٔ اشتباه وجود دارد؟

۱۱

«حل مسئله معمولاً به دو شکل صورت می‌گیرد. یکی از آن‌ها روش تحلیلی است که در آن محاسبات و نیازسنجی ذهنی رعایت می‌شود.

دیگری روش اکتشافی است و از آن جایی که این روش کاملاً تابع نظر و احساس شخصی است، دست‌یابی به راه‌حل در آن تضمین نمی‌شود.

یکی از روش‌های اکتشافی حل مسئله، روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب است که توصیه می‌شود اگر با یک مسئله

بزرگ مواجه هستید و نمی‌توانید آن را حل کنید، از این روش استفاده کنید. در نهایت اگر فرد نتواند در حل مسئله موفق باشد، درگیر

پیامدهایی چون فشار روانی، ناکامی و پرخاشگری می‌شود.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۷۵- کدام گزینه ارتباط علت و معلولی را به شکل درستی نشان می‌دهد؟

۱۱

معلول	علت
اندوزش بهتر	مطالعه چندحسی
کنترل اثر گذشت زمان	آزمون مکرر
رمزگردانی قوی‌تر	بسط معنایی
توانمندسازی جهت بازیابی بهتر	کارآمدی مرور

(۱) الف) آزمون مکرر ← اندوزش بهتر

(ب) مطالعه چندحسی ← رمزگردانی قوی‌تر

(۲) الف) مطالعه چندحسی ← رمزگردانی قوی‌تر

(ب) بسط معنایی ← اندوزش بهتر

(۳) الف) کارآمدی مرور ← توانمندسازی جهت بازیابی بهتر

(ب) آزمون مکرر ← کنترل اثر گذشت زمان

(۴) الف) بسط معنایی ← توانمندسازی جهت بازیابی بهتر

(ب) کارآمدی مرور ← کنترل اثر گذشت زمان

۷۶- هر کدام از عبارتهای زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده، همخوانی بیشتری دارد؟

۱۱

- موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدفهای فردی و جمعی است.

- احسان به دلیل اطلاعات عمومی بالا، انتظار دارد که با پاسخ درست به سؤالات، در مسابقه برنده شود.

- «یکی را گفتند عالم بی‌عمل به چه ماند؟ گفت به زنبور بی‌عسل»

- به جهت استعدادی که در ورزش گشتی داشتم، در مسابقات مقام اول را کسب کردم.

(۱) انگیزه درونی - اسناد درونی - ادراک کنترل و کارایی - اسناد به عوامل قابل کنترل

(۲) باورها و نظام ارزشی - ادراک کنترل و کارایی - ناهماهنگی شناختی - اسناد به عوامل غیر قابل کنترل

(۳) انگیزه بیرونی - ادراک کنترل و کارایی - ادراک کنترل و کارایی - اسناد به عوامل غیر قابل کنترل

(۴) باورها و نظام ارزشی - اسناد درونی - ناهماهنگی شناختی - اسناد به عوامل قابل کنترل

۷۷- هریک از موقعیت‌های زیر مربوط به کدام مفهوم روان‌شناختی است؟

۱۱

- «یک دانشجو برای نوشتن داستان تمرین می‌کند چون از خلق کردن و خیال‌پردازی لذت می‌برد، نه برای گرفتن نمره.»

- «کارمندی اضافه‌کار می‌ماند چون برای هر ساعت اضافه‌کار پاداش دریافت می‌کند.»

- «مسلمانی که حاضر است در گرمای طاقت فرسای تابستان، با وجود تشنگی فراوان، روزه بگیرد.»

(۱) انگیزه بیرونی - انگیزه بیرونی - نگرش (۲) انگیزه درونی - انگیزه بیرونی - نگرش

(۳) انگیزه درونی - انگیزه درونی - نگرش (۴) انگیزه درونی - انگیزه بیرونی - انگیزه بیرونی

۷۸- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده، همخوانی بیشتری دارد؟

۱۱

- نه تنها در عوامل زیربنایی با سایر سبک‌ها تفاوت دارد، بلکه تابع یک روش پلکانی و طبق قوانین است.

- فرد با توجه به ویژگی‌های هر انتخاب و شرایطش، پیش‌بینی می‌کند که انتخاب هر گزینه چه پیامدهایی دارد.

- معلمی که با وجود شواهد مبنی بر تقلب در امتحان، همچنان باور دارد که دانش‌آموز مورد علاقه‌اش درستکار است.

- محسن می‌خواهد شغلش را تغییر دهد و شغل مورد علاقه‌اش را شروع کند، ولی نگران است که نتواند درآمد خوبی کسب کند.

(۱) سبک تصمیم‌گیری منطقی - مرحله چهارم - سوگیری تأیید - «گرایش - اجتناب»

(۲) سبک تصمیم‌گیری اجتنابی - مرحله چهارم - اعتماد افراطی - «اجتناب - اجتناب»

(۳) سبک تصمیم‌گیری منطقی - مرحله سوم - سوگیری تأیید - «اجتناب - اجتناب»

(۴) سبک تصمیم‌گیری اجتنابی - مرحله سوم - اعتماد افراطی - «گرایش - اجتناب»

۷۹- هریک از عبارت‌های زیر مربوط به کدام مفهوم است؟

۱۱

- پناه به دلیل سبک بد نشستن، ساعاتی از روز دچار کمر درد می‌شود، اما پس از کمی استراحت، دردش تسکین می‌یابد.
- اگر در برنامه روزانه یک نفر، خوردن غذاهای چرب و عدم تحرک کافی باشد، خطر ابتلا به برخی بیماری‌ها بیشتر می‌شود.
- بهتر است مصرف برخی مواد غذایی کمتر از میوه و سبزیجات و بیشتر از چربی و شیرینی باشد.
- هنگام مواجه شدن با موقعیت جدید، فرد بر اساس عاملی، آن را ارزیابی می‌کند.

(۱) قسمت میانه پیوستار سلامت و بیماری - دیابت - شیر - برداشت اولیه

(۲) شیوه زندگی نسبتاً سالم - بیماری قلبی - ماست - تهدید خطر

(۳) قسمت زرد پیوستار سلامت و بیماری - فشار خون - ماهی - تهدید خطر

(۴) ناتوانی نسبتاً شدید - کبد چرب - گوشت - برداشت اولیه

۸۰- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را به ترتیب مشخص کنید.

۱۱

- مقابله‌هایی که به حل مسائل و برطرف کردن عامل فشارآور و به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی کمک می‌کنند، مقابله‌های ناسازگارانه هستند.

- برنامه‌ریزی زمان‌بندی‌شده از روش‌های سازگارانه بلندمدت است.

- فرد در روش منفعل بودن، بدون اینکه تلاش کند، منتظر است اتفاق خارق‌العاده‌ای رخ دهد.

- مذهب و ارتباط با خداوند در ایجاد آرامش روانی و استفاده از مقابله‌های سازگارانه در مقابله با فشار روانی تأثیر دارد.

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست

(۴) نادرست - نادرست - درست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست

کتاب‌های آی‌اس‌سی را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۱

آزمون ۲۲ خرداد - سال ۱۴۰۵

ویژه یازدهمی‌ها

گروه آزمایشی علوم انسانی

ویژگی‌های مهم آزمون:

- امسال در کانون این امکان فراهم شده که یازدهمی‌ها (کنکوری‌های ۱۴۰۶) بتوانند همزمان با دوازدهمی‌ها، در آزمون‌های جامع مطابق با کنکور شرکت کنند.
- در این آزمون، سؤال‌های مربوط به پایه‌های دهم و یازدهم، برای کنکوری‌های ۱۴۰۶ نشان‌دار شده است.
- به شرکت‌کنندگان پایه یازدهم در این آزمون، کارنامه نیز داده می‌شود تا بتوانند همزمان با کنکوری‌های امسال، وضعیت خود را بسنجند.

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، علی حسینی نوه، عارف بهرام نیا، احمد حسن زاده فرد، محمد حمیدی، رضا خان بابائی، علی شهبابی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، مبین محمدی تراکمه، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، حمیدرضا فائدامینی، روح‌الله گلشن، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی نژاد، محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعتکار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضانزاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، وجیهه نجفی، مهدی یعقوبیان
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته عربی	مسئول درس: سوگند بیگری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضانزاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩)

۸۱- ﴿ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴾: پس ...

۱۱

(۱) باید پرستند پروردگار خانه‌ای را که در گرسنگی به آن‌ها خوراک داد و پناه آن‌ها در ترس گردید!

(۲) پروردگار این خانه را باید پرستند، همان که در گرسنگی خوراکشان داد و از ترس آن‌ها را ایمن کرد!

(۳) پروردگار این خانه را باید عبادت کنند، کسی که طعام‌دهنده آن‌ها در هنگام گرسنگی و امانشان در ترس بود!

(۴) پروردگار این خانه را می‌پرستند، آن کس که آن‌ها را در گرسنگی‌شان طعام داد و ایشان را از بیم در امان نهاد!

۸۲- « لَا يُوَثِّرُ الْخَوْفُ مِنَ الْفُشْلِ عَلَى عَزْمِ الَّذِي لَهُ بَرْنَامَجٌ مُعَيَّنٌ لِأَهْدَافِهِ لِأَنَّ الْمَرْءَ قَدْ يَفْقَدُ كَثِيرًا مِنَ الْفُرْصِ الْذَهَبِيَّةِ »

۱۱

بهذا السَّبَبِ!:

(۱) بیم از شکست نباید بر اراده کسی که برنامه‌ای مشخص برای هدف‌های خویش دارد، تأثیر بگذارد؛ چون ممکن است

آدمی بسیاری از فرصت‌های طلایی را به این دلیل از دست بدهد!

(۲) ترس از شکست نباید بر تصمیمی که برنامه مشخصی برای هدف‌ها دارد، تأثیر بگذارد؛ چون گاهی انسان فرصت‌های

طلایی بسیاری را به این دلیل از دست می‌دهد!

(۳) بیم از شکست بر اراده کسی که برنامه‌ای مشخص برای هدف‌های خود دارد، تأثیر نمی‌گذارد؛ چون ممکن است

انسان بسیاری از فرصت‌های طلایی را به این دلیل از دست بدهد!

(۴) ترس از شکست بر تصمیم کسی که برنامه مشخصی برای هدف‌هایش دارد، تأثیر نمی‌گذارد؛ چون گاهی آدمی

فرصت‌های طلایی بسیاری را به این دلیل از دست می‌دهد!

۸۳- « إِنَّ التَّمَسَّاحَ بَعْدَ تَنَاوُلِ الطَّعَامِ يَسْتَرِيحُ عَلَى الشَّاطِئِ فَيَقْتَرِبُ مِنْهُ الزَّفَرَّاقُ حَتَّى يَبْدَأَ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّعَامِ فِي فَمِهِ الْمَفْتُوحِ وَ هَذَا أَغْرَبُ الطَّرِيقِ فِي تَنْظِيفِ الْأَسْنَانِ! »: تمساح ...

۱۱

(۱) پس از اینکه غذا را خورد روی ساحل استراحت می‌کند، مرغ باران به او نزدیک می‌شود تا شروع کند باقیمانده‌های

غذا را در دهان او که باز است نوک بزند و این شگفت‌انگیزترین شیوه‌ها در تمیزکردن دندان‌هاست!

(۲) بعد از خوردن غذا بر روی ساحل استراحت می‌کند، مرغ باران به او نزدیک می‌شود تا باقیمانده‌های غذا را در دهان

باز او نوک بزند و این از شگفت‌انگیزترین روش‌ها در تمیزکردن دندان‌هاست!

(۳) پس از خوردن غذا روی ساحل استراحت می‌کند، مرغ باران به او نزدیک می‌شود تا شروع به نوک زدن باقیمانده‌های

غذا در دهان بازش کند و این عجیب‌ترین راه‌ها در تمیزکردن دندان‌هاست!

(۴) بعد از خوردن غذا روی ساحل استراحت می‌کند، مرغ باران به دهان باز او نزدیک می‌شود تا شروع به نوک زدن

باقیمانده‌های غذا کند و این عجیب‌ترین راه‌ها در تمیزکردن دندان است!

۸۴- « اليوم يُحذَرُ مَنْ لَا يَرْحَمُ الصَّغِيرَ وَ الْكَبِيرَ بِأَنَّهُ لَنْ يَحْصِدَ إِلَّا الْخَسَارَةَ، فَلْيَنْتَبِهْ وَ لِيُخْرِجْ مِنَ الْغَفْلَةِ!»: امروز ...

(۱) به کسی که به کوچک یا بزرگ رحم نمی کند هشدار داده می شود به اینکه فقط او زیان درو خواهد کرد، پس باید آگاه باشد و از غفلت خارج شود!

(۲) به کسی که به کوچک و بزرگ رحم نمی کند هشدار می دهیم به اینکه فقط خسارت درو خواهد کرد، پس باید او را آگاه کرد و از گمراهی خارج نمود!

(۳) آنکه به کوچک یا بزرگ رحم نمی کند بیمناک می شود و درو نخواهد کرد جز زیان را، پس باید او را آگاه کرد و از گمراهی بیرون آورد!

(۴) به کسی که به کوچک و بزرگ رحم نمی کند هشدار داده می شود که او فقط خسارت درو خواهد کرد، پس باید آگاه شده و از غفلت خارج شود!

۸۵- « مَا قَدَرِ ثَمَانُونَ فِي الْمِئَةِ مِنْ طُلَّابِ الصَّفِّ الْعَاشِرِ أَنْ يُجِيبُوا عَنْ سُؤَالِي حَوْلِ الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ فَقَامَ طَالِبٌ عَنْ

۱۰

مَجْلِسِهِ وَ عَرَّفَهُمْ عَلَى أَمَاكِنَ تَمْتَلِكُهَا الدَّوْلَةُ وَ يَنْتَفِعُ بِهَا النَّاسُ جَمِيعاً!»:

(۱) در کلاس دهم، هشتاد درصد از دانش آموزان به سؤال من درباره تأسیسات همگانی جواب ندادند، پس یک دانش آموز از جای خود برخاست و با صدایی بلند به آن ها جاهایی را شناساند که مالکیت دولتی دارد و به همه مردم سود می رساند!

(۲) هشتاد درصد از دانش آموزان کلاس دهم نتوانستند به پرسش من پیرامون تأسیسات همگانی پاسخ دهند، پس دانش آموزی از جای خود برخاست و به آن ها مکان هایی را که دولت مالک آن است و مردم همگی از آن سود می برند، شناساند!

(۳) در کلاس دهم، هشتاد درصد از دانش آموزان نتوانستند به پرسش من درباره تأسیسات عمومی جواب دهند، پس دانش آموزی از جایش بلند شد و به آن ها جاهایی را که دولت مالک آن است و به همه مردم سود می رساند، معرفی کرد!

(۴) هشتاد درصد از دانش آموزان کلاس دهم به سؤال های من پیرامون تأسیسات عمومی پاسخ ندادند، پس یکی از دانش آموزان از جایش بلند شد و به آن ها مکان هایی را معرفی کرد که دولت مالکش است و همه مردم از آن بهره می برند!

۸۶- عَيْنُ الْخَطَأِ:

۱۰

(۱) شَاهِدَ السِّيَاحُ فِي تِلْكَ الْمَدِينَةِ مَعَالِمَ تَارِيخِيَّةٍ تُشِيرُ إِلَى حَضَارَةِ كَانَتْ تَهْتَمُ بِالْفُنُونِ وَ الْعُلُومِ كَثِيراً: گردشگران در آن شهر، آثاری تاریخی را مشاهده کردند که به تمدنی اشاره دارد که به هنرها و دانش ها، بسیار اهمیت می داد!

(۲) يُعْتَبَرُ النَّقْطُ ثَرَوَةً غَالِيَةً وَ يُنْقَلُ إِلَى الْمَصَانِعِ الْمُخْتَلِفَةِ لِلتَّحْوِيلِ إِلَى الْمُنْتَجَاتِ الصَّنَاعِيَّةِ: نفت ثروتی گران بها به شمار می رود و برای تبدیل به محصولات صنعتی، به کارخانه های مختلف منتقل می شود!

(۳) قَدْ جَعَلَ اللَّهُ فِي الْبَحَارِ مَخْلُوقَاتٍ عَجِيبَةً تَجْذِبُ عُيُونَ النَّاطِرِينَ إِلَى عَظَمَتِهِ دَائِماً: خداوند در دریاها، موجودات عجیبی قرار داده است که چشمان بینندگان همیشه به سوی عظمتش جذب می شود!

(۴) إِنَّ النَّعَاشِ السَّلْمِيَّ بَيْنَ جَمِيعِ النَّاسِ يُؤَدِّي إِلَى بِنَاءِ عَالَمٍ مَمْلُوءٍ بِالْأَمْنِ وَ السَّلَامِ: بی شک همزیستی مسالمت آمیز میان همه مردم، به ساختن جهانی پُر از امنیت و صلح منجر می شود!

۸۷- عَيْنَ الصَّحِيح:

- (۱) تُرَبِّي الأمّهات في المُجتمع الإسلاميّ أبناءهنّ تربيةً صالحةً: مادران در جامعه اسلامی، فرزندان را به شکل تربیتی نیکو، تربیت می کنند!
- (۲) تكلّم الأستاذ معكم حولَ الإمتحان تكلّماً ألاً تتذكّر ذلك: استاد با شما درباره امتحان به گونه ای صحبت کرد که شما آن را به یاد نمی آورید!
- (۳) يا أيّها الذين آمنوا توبوا إلى الله توبةً خالصةً: ای کسانی که ایمان آورده اید به سوی خدا توبه کنید، توبه ای خالصانه!
- (۴) يَجْتَهِدُ أَصْدَقَاؤُنَا فِي دُرُوسِهِمْ إِجْتِهَادَ الدَّوَّابِّينَ: دوستان ما در درس هایشان همچون انسان های با پشتکار تلاش می کنند!

۸۸- « بعد از مسابقه برنده اول جایزه ای طلایی و برنده دوم جایزه ای نقره ای دریافت خواهد کرد! » عَيْنَ الصَّحِيح:

۱۰

- (۱) الفائزة الأولى سَتَسْتَلِمُ جائزة ذهبية و الفائزة الثانية جائزة فضية بعد المسابقة!
- (۲) يستلمُ الفائزُ الأولى بعد المسابقة الجائزة الذهبية و الفائزة الثانية الجائزة الفضية!
- (۳) بعد مسابقة الفائز الأول سوف يأخذُ جائزة من الذهب و الثاني جائزة من الفضة!
- (۴) بعد المسابقة سوف تَسْتَلِمُ الفائز الأولى جائزة ذهبية و الفائز الثانية جائزة فضية!

۸۹- عَيْنَ الأَبَد: (في المفهوم)

- (۱) أَحِبِّ لِغَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ وَآكِرْ لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا: آنچه بر خود می پسندی بر کسان آن را پسند آنچه از خود چشم داری آن ز مردم چشم دار
- (۲) طَلِبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ: از بنای هستی خود گرد می باید کشید برگ کاهی از کف نامرد بار عالم است
- (۳) إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخَلْقُ الْحَسَنُ: نباشد همی نیک و بد پایدار همان به که نیکی بود یادگار
- (۴) مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَ لَعِبٌ: جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است هزار بار من این نکته کرده ام تحقیق

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يُناسب النص:

يلاحظ بعض المُعَلِّمين أنَّ كثيراً من الطَّالِب يكتبون مقالاتهم بسرعة، ثمَّ يُسَلِّمُونَهَا دون مراجعة. و لعلَّ السبب في ذلك أنَّهم يظَنُّون أنَّ الفكرة الجيدة وحدها تكفي لكتابة نص ناجح. غير أنَّ الكُتَّاب و الأدباء يؤكِّدون أنَّ المراجعة جزء أساسي من عملية الكتابة، بل إنَّ بعضهم يرى أنَّ النصَّ الجيد يولد في مرحلة التعديل لا في لحظة الكتابة الأولى.

فقد كان بعض الأدباء يتركون ما يكتبونه أياماً، ثمَّ يعودون إليه ليقرأوه بعين جديدة؛ فيحذفون جُملاً زائدة و يغيِّرون كلمات لا تؤدِّي المعنى بدقة. و قد ذكر أحد النقاد أنَّ الفرق بين نصَّ عادي و نصَّ مؤثِّر يكمن غالباً في هذه المراجعات الصغيرة التي قد لا يُلاحظها القارئ.

لا تقتصر أهمية المراجعة على الأدب وحده، بل تشمل كلَّ عمل فكري؛ لأنَّ الإنسان قد يقع في الخطأ أو النقص دون أن يشعر. و لهذا يقول بعض المُربِّين: «الكتابة الحقيقية تبدأ بعد أن ينتهي الإنسان من الكتابة».

٩٠- عيِّن الصحيح:

١١

- (١) حَذَفُ بعض الجُمَل من النصَّ لا يجعلُهُ أقوى ممَّا كانَ عليه من قبل أبداً!
- (٢) إذا لم تُراجع كلَّ عملٍ مراراً، فلا شكَّ أننا سنقعُ في أخطاء كثيرة في حياتنا!
- (٣) القارئ لا يُلاحظُ بعضَ التعديلات في النصَّ، ولذلك فهي ليست ذات أهمية كبيرة!
- (٤) إذا كتبنا نصّاً للمرة الأولى و لم تكن النتيجة مُرضيةً، فلا يجوز أن نتركه إلى الأبد!

٩١- عيِّن غير المناسب لما يُستفاد من النص:

١١

- (١) المراجعة تساعد على كشف الأخطاء و النقص في النص!
- (٢) بعض المؤلفين يتركون نصوصهم مدّة ثمَّ يعودون إليها!
- (٣) يكفي أن يمتلك الكاتب فكرة جيّدة ليكتب نصّاً مؤثِّراً!
- (٤) التعديل قد يجعلُ النصَّ أكثر تأثيراً في القارئ!

٩٢- أي ترتيب أنسب للأفكار الواردة في النص؟

١١

(١) بيان أهمية المراجعة ← ذكر طريقة بعض الأدباء في التعديل ← ملاحظة سلوك بعض الطلاب في الكتابة

(٢) ملاحظة سلوك بعض الطلاب في الكتابة ← بيان أهمية المراجعة عند الأدباء ← تعميم أهمية المراجعة

(٣) ذكر أقوال النقاد حول الكتابة ← بيان أخطاء بعض الطلاب ← ذكر أهمية القراءة

(٤) بيان أخطاء بعض الطلاب ← تعميم أهمية المراجعة ← ذكر تاريخ الأدب

■ عَيِّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٣ و ٩٤)

٩٣- « المعلمين - يُسَلِّمون - يظنّون - الكتاب »:

(١) يُسَلِّمون: مضارع - للجمع المذكر - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - معلوم - متعدّ / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

(٢) الكتاب: اسم مبالغة - معرب - معرّف بآل / اسم «أنّ» المشبهة بالفعل، و منصوب بعلامة الفتحة

(٣) المعلمين: جمع سالم للمذكر - اسم فاعل من مصدر: تعلّم - معرفة / مضاف اليه و مجرور بالياء

(٤) يظنّون: مضارع - مجرّد ثلاثي، دون حرف زائد - معلوم / فعل، و الجملة فعلية؛ خبر «أنّ» المشبهة بالفعل

٩٤- « المُراجعة - الأولى - يغيّرون - لا يُلاحظ »:

(١) يغيّرون: مضارع - للجمع الغائب - مزيد ثلاثي، له حرفان زائدان - متعدّ / فعل و فاعل؛ مفعوله: «كلمات»؛

الجملة فعلية

(٢) لا يُلاحظ: فعل مضارع للنفي - مزيد من باب مُفاعلة؛ مصدره: مُلاحظة - متعدّ - معلوم / فعل و فاعله:

«القارئ»

(٣) المُراجعة: اسم - مصدر من باب مُفاعلة - معرفة / اسم للحروف المشبهة بالفعل و منصوب

(٤) الأولى: مفرد - عدد من الأعداد الترتيبية - معرب - معرّف بآل / صفة أو نعت

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١١

(١) فَقَدْ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُ الْكَلِمَاتِ الْفَارِسِيَّةِ وَ أَوْزَانُهَا!

(٢) اشْتَدَّ النَّقْلُ بَعْدَ انْضِمَامِ إِيرانَ إِلَى الدَّوْلَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ!

(٣) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ: الْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ الْكَلَامَ!

(٤) سَأَفْتَشُ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النُّصُوصِ الْأَدْبِيَّةِ!

٩٦- عین الصحيح حسب قواعد العدد و المعدود:

١٠

(١) شارَكَ في المبادرة مُعَلِّمَاتُ ثَلَاثَ لِحْدَمَةِ الْمُجْتَمَعِ!

(٢) زُرْتُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ مَدِينَةً تَارِيخِيَّةً فِي السَّفَرِ الْعِلْمِيِّ!

(٣) فِي هَذِهِ الْحَدِيقَةِ خَمْسَ عَشْرَةَ شَجَرَاتٍ تُزِينُ الْمَكَانَ!

(٤) فِي الْمَجَلَّةِ ثَلَاثَ مَقَالَاتٍ مُهِمَّةٍ عَنِ الْقِيَمِ الْإِنْسَانِيَّةِ!

٩٧- عین الخطأ عن الإيضاحات:

١١

(١) الَّذِي يَكْذِبُ كَثِيرًا فِي كَلَامِهِ فَلَا يَعْتَمِدُ النَّاسُ عَلَيْهِ! (الكَذَّابُ)

(٢) الَّذِينَ يُعَلِّمُونَنَا عُلُومًا مُخْتَلِفَةً وَ نَحْنُ نُكْرِمُهُمْ! (المُعَلِّمُونَ)

(٣) الَّتِي نَنْتَظِرُهَا لَكِي تَأْتِي إِلَيْنَا وَ نَرَاهَا بَعْدَ مَدَّةٍ! (الْمُنْتَظَرَةُ)

(٤) الَّتِي تَعْتَمِدُ عَلَيْهَا صَدِيقَاتُهَا فِي كُلِّ حَالٍ! (المُعْتَمِدَةُ)

٩٨- عَيْنَ مَا يَدُلُّ عَلَى اسْتِمْرَارِ الْعَمَلِ فِي الْمَاضِي:

١١

(١) أَعْرِفُ أَسْتَاذَةً حَازِقَةً فِي هَذِهِ الْجَامِعَةِ تَدْرُسُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ جَيِّدًا!

(٢) كَانَ أَخِي الْأَكْبَرُ تَعَلَّمَ كَثِيرًا مِنْ فُنُونِ الزَّرَاعَةِ مِنْ هَذَا الْعَجُوزِ!

(٣) كَانَتْ الْأَشْجَارُ فِي الرَّبِيعِ مُخْضِرَّةً وَ تُزَيِّنُ الْحَدَائِقَ وَ الْبَسَاتِينَ!

(٤) إِنْ كُنَّا نَعْلَمُ الْعُمَالَ اسْتِخْدَامَ التَّقْنِيَّاتِ الْحَدِيثَةِ كُنَّا نَنْقُذُ حَيَاتَهُمْ!

٩٩- عَيْنَ حَرْفًا يُقَلِّلُ مِنْ رَجَائِنَا لَوْقُوعِ الْفَعْلِ:

(١) إِنَّ هَذِهِ الْجَمَاعَةَ مِنَ الْأَفْضَلِ، لَعَلَّ أَوْلَادَنَا الْأَعْزَاءَ يُصَادِقُونَهُمْ!

(٢) لَا نَأْمَلُ أَنْ يَنْصَرِفَ الْعَمِيلُ عَنْ إِيجَادِ التَّفَرُّقَةِ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ!

(٣) رُبَّمَا يَلْتَقِطُ الْغَوَاصُ الشَّابَّ صُورًا فِي أَضْوَاءِ تِلْكَ الْأَسْمَاكِ!

(٤) مَرَّ بِجَوَارِي رِجَالٍ شَاتِمُونَ، لَيْتَهُمْ يَنْتَبَهُونَ مِنْ نَوْمِ الْغَفْلَةِ!

١٠٠- فِي أَيِّ الْأَجْوِبَةِ حُذِفَ رُكْنٌ مِنْ أَرْكَانِ الْجُمْلَةِ؟

(١) لَمْ يَقْبَلِ الْأَبُّ فِي الْحَفْلَةِ أَطْفَالَهُ إِلَّا ابْنَهُ الصَّغِيرَ!

(٢) كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءُ الْعِلْمِ!

(٣) مَا شَارَكَ فِي الْمُبَارَاةِ فِي الْمَدْرَسَةِ إِلَّا زَمِيلِي!

(٤) لَا تُثْمِرُ أَشْجَارُ الْجُوزِ عَادَةً إِلَّا هَذِهِ الشَّجَرَةُ!

۱۰۱- با توجه به آموزه‌های مرتبط با تاریخ‌نگاری، کدام گزینه پیرامون گزاره‌های زیر درست است؟

- (الف) میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده در رساله ایراد، به انتقاد از به‌کارگیری شعر و الفاظ مصنوع ادبی در بیان رویدادها پرداخت.
- (ب) در قرون ۱۴ تا ۱۷ میلادی، تحولاتی در قلمروی مسیحیت در اروپا رخ داد که مورخان از آن تعبیر به «اصلاح دین» می‌کنند.
- (۱) «الف» به نوعی، تشویق به ترویج تاریخ‌نگاری تحلیلی به شمار می‌آید.
- (۲) «ب» نقش تاریخ‌نگاری روایی را در توصیف رویدادها پررنگ می‌کند.
- (۳) «الف» اشاره به ضعف تاریخ‌نگاری روایی نسبت به تاریخ‌نگاری تحلیلی دارد.
- (۴) «ب» اشاره به برتری تاریخ‌نگاری تحلیلی نسبت به تاریخ‌نگاری روایی دارد.

۱۰۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با انواع گاه‌شماری نادرست است؟

۱۰

- (الف) گاه‌شماری که در آن، «اندرگاه» به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شد، در قلمرو هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان رایج بوده است.
- (ب) افزودن ماه سیزدهم هر چهار سال یکبار در گاه‌شماری بابلی، برای رفع اختلاف میان سال خورشیدی و قمری انجام می‌شد.
- (ج) حدود ۱۲۰۰ سال پس از به رسمیت شناخته‌شدن دین مسیحیت در روم، پاپ گرگوار سیزدهم به کمک منجمان، اصلاحاتی در گاه‌شماری که امروزه به‌عنوان «گاه‌شماری میلادی» شناخته می‌شود، ایجاد کرد.
- (د) در گاه‌شماری رایج مصریان و ساسانیان، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد، اما برای جبران عقب‌ماندگی از سال حقیقی، از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کردند.

(هـ) گاه‌شماری هجری خورشیدی که براساس گاه‌شماری جلالی طراحی شده است، سال ۱۳۰۴ ابداع شد و در ایران رسمیت یافت.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

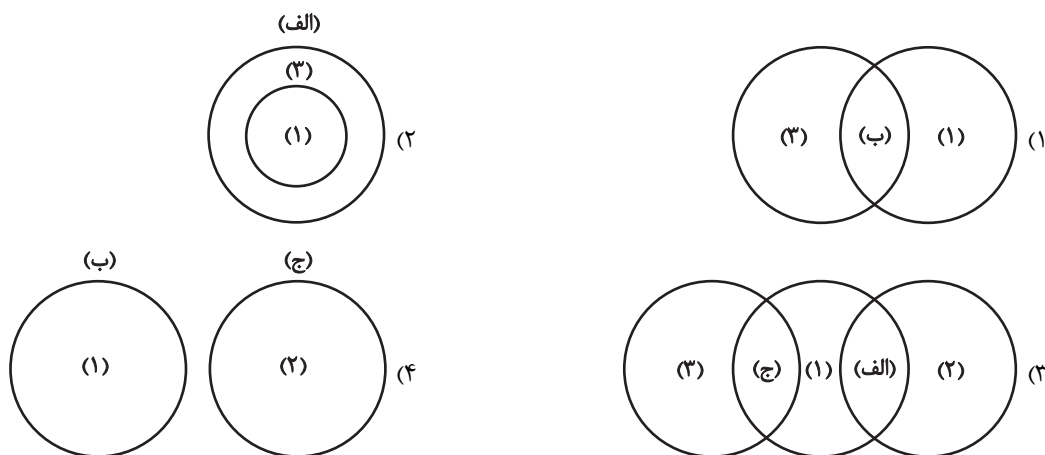
۱۰۳- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام شکل دربارهٔ سومریان (۱)، انسان‌های نخستین (۲) و چین باستان (۳)، به‌درستی ترسیم شده است؟

۱۰

(الف) اعتقادات آنان با سیل و خشکسالی ارتباط دارد.

(ب) برای خدایان خود، هدایا و قربانی‌هایی نثار می‌کردند.

(ج) در آغاز شامل چندین دولت - شهر بودند.

۱۰۴- کدام مورد، دربارهٔ رویدادهای دورهٔ پادشاهی «اردشیر دوم» هخامنشی درست است؟

۱۰

- (۱) شورش کوروش کوچک و سربازان مزدور یونانی او سرکوب شد و مصر از سلطهٔ هخامنشیان خارج گردید.
- (۲) در اواسط پادشاهی او، کوروش کوچک سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.
- (۳) در ابتدای سلطنت خود، مدعیان احتمالی سلطنت را از میان برداشت و مصر را به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.
- (۴) شورش کوروش کوچک و سربازان مزدور یونانی وی را درهم شکست و مصر را بار دیگر به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

۱۰۵- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه عبارت نوشته‌شده را به‌درستی کامل می‌کند؟

۱۰

- الف) در دوران هخامنشی قوانینی وجود داشته که قدرت و اختیارات پادشاه را محدود می‌کرده است.
 ب) در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند.
 ج) دانش و فرهنگ ایرانیان در سطح بالایی بوده است.
 د) در زمان هخامنشیان، کارگاه‌هایی وجود داشته که متعلق به شاه بوده است.
 ه) در دوره ساسانی، زنان از حقوق اجتماعی و اقتصادی برخوردار بوده‌اند.
 «مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱) پایه دهم علوم انسانی، برای توضیح از استفاده کرده‌اند.»
 ۱) گزاره‌های «ه» و «ج» برخلاف «د»، آثار و متون دینی و حقوقی
 ۲) گزاره «د» همانند «ب» و «الف»، محتوای سنگ‌نوشته‌ها
 ۳) گزاره‌های «ب» و «ج» همانند «الف»، آثار نویسندگان یونانی
 ۴) گزاره‌های «ج» و «د» همانند «ه»، مندرجات اوستا

۱۰۶- یک محقق پس از پژوهش درباره «تاریخ اسلام»، نتایج پژوهش خود را به‌صورت زیر دسته‌بندی کرده است؛ هرکدام از این عبارت‌ها،

۱۱

به‌ترتیب به کدام شخص تعلق دارد؟

- الف) خلافت فاطمیان در زمان او به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت.
 ب) هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، او یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد.
 ج) با خدعه او، معاویه از شکست حتمی در جنگ صفین نجات پیدا کرد.
 د) ابومسلم خراسانی و ابن‌مقفع (روزبه ایرانی) توسط وی کشته شدند.
 ه) دشنام‌گویی به حضرت علی (ع) را منع کرد و فدک را به اهل بیت (ع) بازگرداند.
 ۱) مستنصر - مغیره‌بن شعبه - عمروعاص - منصور عباسی - هشام‌بن عبدالملک
 ۲) عبیدالله مهدی - عبدالله‌بن ابی - عمروعاص - مأمون عباسی - هشام‌بن عبدالملک
 ۳) مستنصر - عبدالله‌بن ابی - عمروعاص - منصور عباسی - عمر بن عبدالعزیز
 ۴) مستنصر - عبدالله‌بن ابی - طلحه - مأمون عباسی - عمر بن عبدالعزیز

۱۰۷- مورتی برای بررسی دانشمندان ایرانی در دوران اسلامی، دسته‌بندی زیر را ارائه کرده است؛ کدام گزینه در این باره نادرست است؟

۱۱

الف) ریاضیات و نجوم

ب) پزشکی و داروسازی

ج) فلسفه

- ۱) ابوعلی سینا و محمد زکریای رازی، از نقاط اشتراک دسته‌های «ب» و «ج» محسوب می‌شوند.
 ۲) ابوریحان بیرونی در دسته «الف» و جرجیس‌بن جبرائیل در دسته «ب» قرار می‌گیرد.
 ۳) سید اسماعیل جرجانی همانند ابوالعباس لوکری در دسته «ب» جای می‌گیرد.
 ۴) امام فخر رازی در دسته «ج» و خیام نیشابوری در دسته «الف» قرار می‌گیرد.

۱۰۸- کدام موارد در ارتباط با اوضاع سیاسی، اقتصادی، دینی، اجتماعی و فرهنگی ایران در عصر «مغول - تیموری» نادرست است؟

۱۱

- الف) در دوره ایلخانان به‌ویژه به‌دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین توسی، تشیع در ایران گسترش یافت؛ تا حدی که ایلخان آلائیو، جانشین غازان به این مذهب گروید.
 ب) در سراسر این عصر، رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه، گروه اشراف نظامی را تشکیل می‌دادند و از اختیارات و امتیازات فراوانی برخوردار بودند.
 ج) مغولان پیش از روی آوردن به اسلام، پیرو آیین شمنی بودند که مجموعه‌ای از مظاهر طبیعت را می‌پرستیدند، به خداوند اعتقادی نداشتند و در مسائل دینی نیز تعصب چندانی نداشتند.
 د) شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان برخلاف اوایل دوره مغول، دچار رکود و زوال نشد؛ تیمور نیز به شهرسازی علاقه‌مند بود و هنرمندان و صنعت‌گران شهرهایی را که فتح می‌کرد، به سمرقند، پایتخت خود می‌فرستاد.
 ه) بخش عمده‌ای از اصلاحات الجایتو مانند بازسازی قنات‌ها و اصلاح قوانین مالیاتی و نظام زمین‌داری، باعث پیشرفت بخش‌های مختلف کشاورزی در دوران پیش از اسلام آوردن مغولان شد.

۱) «ه» - «ج» - «د» ۲) «ب» - «د» - «الف» ۳) «ب» - «ج» - «ه» ۴) «الف» - «ج» - «د»

۱۱

۱۰۹- مورخی مشغول پژوهش درباره «تاریخ اروپا» است. این مورخ در کدام مقطع از تاریخ اروپا در فاصله سال‌های ۵۰۰ تا ۱۵۰۰ میلادی، شاهد بر سر کار آمدن شاهان نیرومندی در اروپا به ویژه در انگلستان و فرانسه خواهد بود؟

- (۱) ۱۳۰۰ تا ۱۴۰۰ میلادی
(۲) ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ میلادی
(۳) ۹۰۰ تا ۱۱۰۰ میلادی
(۴) ۱۱۰۰ تا ۱۲۰۰ میلادی

۱۱۰- در صورت عدم ظهور پدیده استعمار، کدام یک از رویدادهای زیر اتفاق نمی‌افتاد؟

- (الف) دولت عثمانی با قدرت در عرصه نظامی و سیاسی، حکمرانی می‌کرد و مشکلات داخلی با اصلاحات دولتمردان آن به نتیجه می‌رسید.
(ب) اختلافات دینی و قومی میان هندوها و مسلمانان ایجاد نمی‌شد.
(ج) انقلاب آمریکا به وقوع می‌پیوست و جورج واشینگتن رئیس‌جمهور آمریکا می‌شد.
(د) انگلستان در دوره ملکه ویکتوریا به نهایت قدرت خود می‌رسید و در امور کشورهای همسایه هند مانند ایران مداخله می‌کرد.
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «د»

۱۱۱- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (الف) در قرن ۱۹ میلادی، قدرت نظامی خود را به‌طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان غربی خود، سیاست توسعه‌طلبانه‌ای را در پیش گرفت.
(ب) در طول قرن نوزدهم میلادی، با هدف رسیدن به دریاهای گرم و آبراه‌های مهم، بارها به قلمرو امپراتوری عثمانی در شبه‌جزیره بالکان و حوزه دریای سیاه یورش آورد.
(ج) با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات، به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.
(د) با ساخت تسلیحات مدرن به‌ویژه توپ، هواپیما، کشتی جنگی و زیردریایی، با آلمان که در پی توسعه مناطق تحت نفوذ خود در اروپا بود، به رقابت برخاست.

- (۱) مورد «ج» همانند «الف» و برخلاف «د» و «ب» با مشخصات کشور انگلستان مغایرت دارد.
(۲) موارد «ب» و «د» برخلاف «الف» و «ج» با مشخصات کشور روسیه مطابقت دارند.
(۳) مورد «د» همانند «الف» و «ج» و برخلاف «ب» با مشخصات کشور روسیه مغایرت دارد.
(۴) موارد «ب» و «ج» برخلاف «د» و همانند «الف» با مشخصات کشور فرانسه مطابقت دارند.

۱۱۲- مورخی، کتاب تاریخی خود را با عنوان تاریخ ایران از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲ هجری شمسی نوشته است. کدام یک از رویدادهای زیر، در کتاب وی وجود نخواهد داشت؟

- (الف) مخالفت امام خمینی (ره) با قانون کاپیتولاسیون و اعلام مغایرت آن با استقلال کشور
(ب) آغاز اصلاحات ارضی در زمان نخست‌وزیری علی امینی
(ج) تأسیس حزب رستاخیز و منحل کردن سایر احزاب سیاسی
(د) قیام پانزده خرداد در قم، تهران و ورامین

- (۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «ج»

۱۱۳- کدام گزینه، درباره تقدم و تأخر وقوع رویدادهای زیر درست است؟

(الف) تشکیل حکومت ملی و مستقل در ایتالیا

- (ب) واگذارشدن امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز ایران به ویلیام ناکس دارسی
(ج) اعلام شدن هند به‌عنوان جزئی از قلمرو کشور انگلستان
(د) ورود آمریکا به جنگ جهانی اول و اعلان جنگ به آلمان

- (۱) «ب» پس از «الف» و قبل از «ج» روی داد.
(۲) «ج» پیش از «ب» و «د» روی داد.
(۳) «ج» پس از «ب» و قبل از «د» روی داد.
(۴) «الف» پس از «د» و پیش از «ب» روی داد.

۱۱۴- در پژوهشی تحت عنوان «بررسی علل کاهش تراز آب دریاچه ارومیه»، موارد زیر مطرح شده است؛ کدام گزینه به مطالب درستی اشاره دارد؟

۱۰

الف) بین افزایش سطح زیرکشت و کاهش تراز آب، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.

ب) پژوهشگر از طریق مراجعه به تصاویر ماهواره‌ای چند دهه اخیر، میزان تغییرات تراز آب دریاچه را بررسی می‌کند.

۱) اگر «الف» فرضیه و «ب» پردازش اطلاعات باشد، ضروری است حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش، پس از این

دو مرحله انجام شود.

۲) در صورتی که «الف» نتیجه‌گیری و «ب» جمع‌آوری اطلاعات باشد، ضروری است تأیید یا رد فرضیه در حد فاصل این دو گام انجام شود.

۳) در صورتی که «الف» نتیجه‌گیری و «ب» جمع‌آوری اطلاعات باشد، ضروری است تجزیه و تحلیل اطلاعات در حد فاصل این دو گام انجام شود.

۴) در صورتی که «الف» فرضیه و «ب» جمع‌آوری اطلاعات باشد، ضروری است اقداماتی مانند بررسی پژوهش دیگران پیش از این دو گام انجام شود.

۱۱۵- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه در خصوص جغتای (۱)، هزارمسجد (۲) و میناب (۳) صحیح است؟

۱۰

الف) بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی، در این منطقه به‌وجود آمده‌اند.

ب) منطقه‌ای در نواحی مرکزی ایران که کوهستان‌ها، آن را تشکیل می‌دهند.

ج) این نواحی به دلیل حاصلخیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند.

د) به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند.

ه) ناحیه‌ای که حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌هاست.

۱) «الف» و «ب» در خصوص (۱) صحیح و در خصوص (۳) تنها «ه» صحیح است.

۲) «ب» مربوط به (۲) و عبارت‌های «د» و «ه» در خصوص (۱) صحیح است.

۳) «ج» در خصوص (۳) صحیح است و «د» نیز مربوط به (۲) می‌باشد.

۴) «ه» مربوط به (۱) و (۳) بوده و عبارت‌های «الف» و «ج» در خصوص (۲) صحیح است.

۱۱۶- کدام گزینه درباره نقش خلیج فارس و دریای عمان (۱) در قیاس با دریای خزر (۲) در آب و هوای نواحی ساحلی، به‌درستی تدوین شده

۱۰

است؟

۱) همانند (۲) موجب افزایش اختلاف دما در نواحی ساحلی اطراف خود می‌شود.

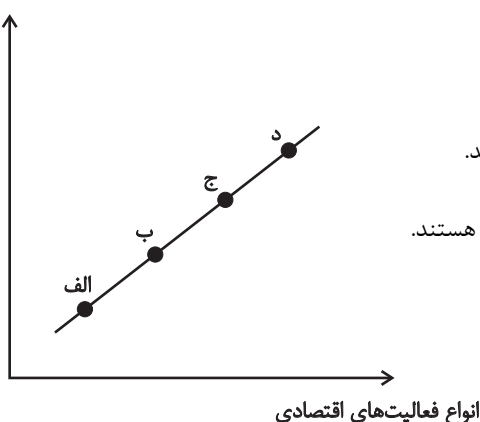
۲) باعث اختلاف دمای بیشتر و (۲) باعث اختلاف دمای کمتر در هوای نواحی ساحلی می‌شود.

۳) (۱) در بارش نواحی ساحلی مؤثر نیست و (۲) با درنظر گرفتن صعود هوای مرطوب، باعث افزایش بارش می‌شود.

۴) (۱) همانند (۲) با فراهم کردن امکان صعود هوای مرطوب، موجب افزایش بارش در مناطق ساحلی اطراف خود می‌شود.

۱۱۷- اگر نمودار زیر، میزان وابستگی انواع فعالیت‌های اقتصادی (نوع اول تا چهارم) به منابع و معادن طبیعی را نشان دهد، کدام گزاره درست بیان شده است؟

وابستگی به منابع
و معادن طبیعی

- (۱) «باغداری» و «تولید فولاد»، به ترتیب مرتبط با «د» و «ج» هستند.
- (۲) به ترتیب «آموزش» و «خودروسازی»، مربوط به «ج» و «ب» هستند.
- (۳) «دام‌پروری» و «صنایع پتروشیمی»، به ترتیب مرتبط با «ج» و «د» هستند.
- (۴) به ترتیب «صنایع دفاعی» و «تحقیق و توسعه»، مربوط به «الف» و «ج» هستند.

۱۱۸- بر اساس موارد مطرح‌شده، کدام گزینه پیرامون انواع بارش به درستی تدوین شده است؟

الف) بارندگی کوهستانی

ب) بارندگی همرفتی

- (۱) عامل صعود توده هوا در «ب»، نقش چندانی ندارد و این نوع بارش در سطوح هموارتر رخ می‌دهد.
- (۲) در «ب»، توده هوا نسبت به هوای مجاور گرم‌تر می‌شود و در نتیجه با صعود آن، بارندگی اتفاق می‌افتد.
- (۳) بارش‌های سیل‌آسای بهاری، معمولاً از نوع «الف» هستند که بیشتر مرتبط با نواحی دارای ناهمواری است.
- (۴) در «الف»، توده هوا در امتداد ناهمواری بالا می‌رود و با افزایش تدریجی دما، نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و موجب بارش می‌شود.

۱۱۹- با توجه به مراحل مختلف فرسایش طبیعی در بیابان، کدام عبارت‌ها نادرست است؟

الف) در یاردانگ‌ها و دشت‌های ریگی، به ترتیب مواد نرم‌تر و ریزتر به مکان دیگر انتقال می‌یابد و مواد سخت‌تر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.

ب) در ستون‌های سنگی و کلوت‌ها، به ترتیب مواد نرم‌تر و ریزتر به مکان‌های دیگر انتقال می‌یابند و مواد مقاوم‌تر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.

ج) در دشت‌های ریگی و ستون‌های سنگی، به ترتیب مواد ریزتر و نرم‌تر به مکان‌های دیگر انتقال می‌یابند و مواد درشت‌تر و مقاوم‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.

د) در دشت‌های ریگی و چاله‌های بادی، به ترتیب مواد ریزتر و سخت‌تر در مکان خود باقی می‌مانند و حفره‌های عمیق و سنگ فرش بیابانی پدید می‌آید.

ه) در چاله‌های بادی و کلوت‌ها، به ترتیب مواد نرم‌تر و ریزتر به مکان‌های دیگر انتقال می‌یابند و مواد سخت‌تر و درشت‌تر در همان مکان باقی می‌مانند.

(۲) «ج» و «الف» و «د»

(۱) «د» و «ب» و «الف»

(۴) «ج» و «ه» و «ب»

(۳) «ه» و «ب» و «د»

۱۲۰- چند مورد از عبارت‌های زیر، پیرامون «زبان» و «خانواده‌های زبانی» نادرست است؟

۱۱

الف) بیش از نیمی از مردم جهان، به یکی از زیرشاخه‌های زبان چینی - تبتی صحبت می‌کنند.

ب) زبان، نظامی از ارتباطات است که در آن، معنی الفاظ را فقط گروه خاصی که در آن مشترک‌اند، درک می‌کنند و می‌فهمند.

ج) زبان قوم سامی، زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.

د) مردم اسپانیا، هند و روسیه، همگی جزء خانواده زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند و ریشه مشترک دارند.

هـ) در بین زبان‌های خانواده آفرو-آسیایی، معروف‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها، زبان ماندارین چینی است.

۴) پنج

۳) دو

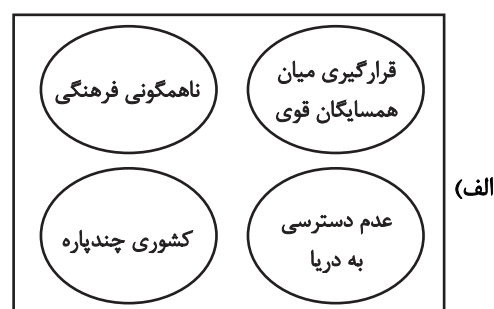
۲) چهار

۱) سه

۱۲۱- با توجه به نقش عوامل جغرافیایی در قدرت ملی، کشورهایی که با مشخصات موارد ... منطبق باشند، به ترتیب ... شرایط را از نظر قدرت

۱۱

ملی دارند.

۲) «ج» و «الف» - مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین

۱) «الف» و «ب» - مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین

۴) «ب» و «د» - مناسب‌ترین و نامناسب‌ترین

۳) «د» و «ج» - نامناسب‌ترین و مناسب‌ترین

۱۲۲- در کدام گزینه ارتباط بین تقسیمات کشوری و سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، درست بیان شده است؟

۱) هرچه واحد تقسیمات کشوری بزرگ‌تر باشد، الزاماً حوزه نفوذ بیشتری دارد؛ زیرا استان‌ها نسبت به شهرها جمعیت بیشتری دارند.

۲) بزرگ شدن محدوده جغرافیایی در تقسیمات کشوری، همیشه نشان‌دهنده افزایش تنوع خدمات در سلسله‌مراتب سکونتگاه‌هاست.

۳) ممکن است یک شهر کوچک در تقسیمات کشوری مرکز یک شهرستان باشد؛ اما حوزه نفوذ محدودی داشته باشد.

۴) در سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، تنها معیار جمعیت مطرح است؛ اما در تقسیمات کشوری فقط معیار جغرافیا اهمیت دارد و هیچ عامل

اجتماعی یا اقتصادی دخالت ندارد.

۱۲۳- در کدام گزینه تمام موارد، علل مناسبی برای متن زیر است؟

«اصلاحات ارضی، نه تنها به بهبود وضع روستاییان کمک نکرد، بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران را فراهم آورد؛ در نتیجه، مهاجرت روستاییان به شهرها شدت گرفت.»

(۱) کاهش جمعیت روستاها - سلب مالکیت از مالکان بزرگ - حمایت نکردن دولت از کشاورزان

(۲) صادرات بیش از حد تولیدات - کاهش جمعیت روستاها - توجه به صنایع مونتاژ

(۳) سلب مالکیت از مالکان بزرگ - واردات کالا از کشورهای خارجی - تقسیم نادرست زمین

(۴) تقسیم نادرست زمین - توجه به صنایع مونتاژ - حمایت نکردن دولت از کشاورزان

۱۲۴- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«حمل و نقل هوایی، جابه جایی انسان و بار از طریق پرواز در آسمان است که ...»

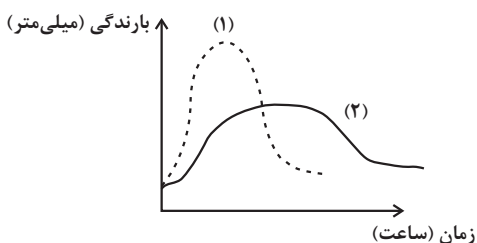
(۱) سریع ترین شیوه حمل و نقل به حساب می آید و برای مسافت های طولانی و صرفه جویی در زمان بسیار مناسب است.

(۲) برای حمل کالاهای سبک، کم حجم، ارزشمند یا مواد فاسدشدنی مانند تجهیزات الکترونیکی و نظامی، گل، دارو و مواد غذایی استفاده می شود.

(۳) به احداث مسیر نیاز ندارد و ناهمواری ها و موانع بر سر راه آن نیست؛ بنابراین سفر با آن از نظر مالی بسیار مناسب خواهد بود.

(۴) کنترل ایمنی آن به دقت و مراقبت زیاد نیاز دارد؛ علی رغم آنکه امنیت بسیار زیادی دارد و سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است.

۱۲۵- با توجه به نمودار روبه رو، کدام گزینه به مطلب کاملاً درستی پرداخته است؟

(۱) منحنی (۱) بیش از منحنی (۲) می تواند زمینه ساز زمین لغزش باشد و از سوی دیگر، پوشش گیاهی متراکم، تضعیف کننده احتمال وقوع این پدیده است.

(۲) منحنی (۲) بیش از منحنی (۱) می تواند زمینه ساز زمین لغزش باشد و از سوی دیگر، وجود دامنه های یکپارچه و یک دست، تضعیف کننده احتمال وقوع این پدیده است.

(۳) منحنی (۱) بیش از منحنی (۲) می تواند زمینه ساز زمین لغزش باشد و از سوی دیگر، پوشش گیاهی متراکم، تقویت کننده احتمال وقوع این پدیده است.

(۴) منحنی (۲) بیش از منحنی (۱) می تواند زمینه ساز زمین لغزش باشد و از سوی دیگر، وجود دامنه های یکپارچه و یک دست، تقویت کننده احتمال وقوع این پدیده است.

۱۲۶- کدام یک از عبارات زیر می‌تواند مقدمه یک استدلال قرار بگیرد؟

۱۰

- (۱) به کم از فکرت کار بکش
(۲) مطالعه برای کنکور سخت‌تر است یا کار معدن
(۳) آنها یا نمی‌فهمند یا نمی‌خواهند بفهمند
(۴) استدلال‌هایی که برای تو می‌گویم

۱۲۷- در کدام گزینه مغالطه‌ای که ممکن است رخ دهد به‌درستی آمده است؟

۱۰

- (۱) اگر دادگاه هم بگذارد، من پا روی حق نمی‌گذارم. (توسل به معنای ظاهری)
(۲) این که به من دادی خربزه است یا خیار؟ (توسل به معنای ظاهری)
(۳) حمید دوست بیست‌ساله من است. (نگارشی کلمات)
(۴) انسان پیر به بهشت نمی‌رود. (اشتراک لفظ)

۱۲۸- در کدام گزینه، رابطه دو مفهوم، به‌ترتیب، مانند رابطه بین «کل و جزء» و «مار و بی‌مهره» است؟

۱۰

- (۱) مانع‌الرفع و قضیه شرطی منفصلی که دو طرف آن غیرقابل جمع در کذب باشند - استقرا و تمثیل
(۲) عکس و لازم‌الصدق - قضیه شرطی و استدلال
(۳) گیاه و نامی - جزئی و قضیه شخصی
(۴) متحرک و آنچه فرض ابعاد سه‌گانه (طول، عرض و عمق) در آن ممکن است. - تصور و صادق

۱۲۹- بین مفاهیم «غیرانسان و غیرحیوان» و «غیرانسان و غیرناطق» به‌ترتیب چه نسبتی برقرار است؟

۱۰

- (۱) عموم و خصوص مطلق - تباین
(۲) تساوی - عموم و خصوص مطلق
(۳) عموم و خصوص مطلق - تساوی
(۴) تباین - عموم و خصوص مطلق

۱۳۰- در کدام یک از گزینه‌های زیر، شرط «دوری‌نبودن» به‌عنوان یکی از شروط تعریف صحیح رعایت نشده است؟

۱۰

- (۱) عشق را گرچه بیان نیست، بیانش عشق است / عقل در شرح جمالش هم از او مشتق است
(۲) زندگی چیست؟ / یک نگاه است که از پنجره می‌گذرد.
(۳) هست انسان حساس، لیک با قلم و دفتر ناب / غیر این، هر جان حساس باشد از ما بی‌حساب
(۴) هر مثلث که سه ضلعش مساوی باشد / نقش خاصی ست، نه آن‌سان که مثلث باشد

۱۳۱- A و B به‌ترتیب باید کدام یک از محصورات چهارگانه باشند تا شرط‌های «الف» و «ب» در مورد آنها صادق باشد؟

۱۰

- الف) اگر A را عکس کرده و عکس آن را نقیض کنیم، قضیه حاصل، متداخل قضیه‌ای باشد که عکس لازم‌الصدق ندارد.
ب) اگر متداخل عکس B کاذب باشد، بیشترین تعداد قضایای متقابل را بتوان از نظر صدق و کذب، تعیین تکلیف کرد.

- (۱) موجبه کلیه یا موجبه جزئی - سالبه کلیه
(۲) سالبه کلیه - موجبه کلیه یا موجبه جزئی
(۳) موجبه جزئی - موجبه کلیه یا سالبه کلیه
(۴) موجبه کلیه یا سالبه کلیه - موجبه جزئی

۱۳۲- قیاس معتبری را تصور کنید که یکی از مقدمات آن با قضیه «بعضی ج ب است» رابطه تداخل داشته باشد و نتیجه این قیاس تصدیق «هیچ الف ج نیست» باشد. کدام گزینه می‌تواند مقدمه دیگر این قیاس باشد؟ ۱۰

- (۱) هیچ الف ب نیست. (۲) بعضی الف ب نیست.
(۳) هر ب الف است. (۴) بعضی ب الف نیست.

۱۳۳- کدام گزینه نمی‌تواند به‌عنوان مقدمه یک قیاس استثنایی انفصالی معتبر به کار رود؟ ۱۰

- (۱) این فرد یا ایرانی است یا آسیایی. (۲) این فرد یا باسواد است یا بی‌سواد.
(۳) سعید یا نمره بالای ۱۵ می‌گیرد یا قبول نمی‌شود. (۴) امروز یا دوشنبه نیست یا سه‌شنبه نیست.

۱۳۴- برای بررسی سه مسئله زیر، به‌ترتیب، کدام حوزه‌های فلسفه مناسب‌تر است؟ ۱۱

- درک واقعیت‌های هستی ممکن است.

- تاریخ انسان از قانونمندی خاصی پیروی می‌کند.

- افلاطون معتقد است که حقیقت موجودات در عالم مُثُل است.

- (۱) معرفت‌شناسی - هستی‌شناسی - فلسفه دین (۲) معرفت‌شناسی - فلسفه تاریخ - هستی‌شناسی
(۳) هستی‌شناسی - هستی‌شناسی - هستی‌شناسی (۴) هستی‌شناسی - فلسفه تاریخ - فلسفه دین

۱۳۵- گروهی که «به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و در بسیاری موارد به دانشی درست درباره آن می‌رسند» در تمثیل غار افلاطون مطابق با کدام گروه یا عنصر هستند؟ ۱۱

- (۱) کسانی که به آزادی حقیقی دست یافته‌اند.
(۲) کسی که زنجیر را پاره کرده و به سوی نور آتش نگریسته است.
(۳) خورشیدی که عامل دیده شدن حقایق برای زندانیان غار است.
(۴) زندانیانی که دائماً در اندیشه رهایی از بند هستند.

۱۳۶- در مقایسه اندیشه هراکلیتوس و پارمنیدس، کدام عبارت نادرست است؟ ۱۱

- (۱) پارمنیدس، مرتبه ظاهری جهان را غیرواقعی می‌داند که ویژگی‌های چندان مشترکی با واقعیت ثابت واحد ندارد.
(۲) در اندیشه هراکلیتوس، نظریه تغییر و تحول دائمی جهان مقدمه نظریه وحدت اضداد است.
(۳) از جهت ثبات یا تغییر در جهان، اختلاف اساسی میان اندیشه‌های این دو نفر وجود داشت.
(۴) افکار افلاطون بیشتر در اندیشه پارمنیدس ریشه داشت تا هراکلیتوس.

۱۳۷- به‌ترتیب، قواعد پایه‌ای شناخت تجربی با چه ابزار یا ابزارهایی درک می‌شوند و چه توضیحی درباره آن‌ها در ارتباط با علوم تجربی درست است؟ ۱۱

- (۱) حس و عقل - رفتار آینده طبیعت را برای ما توضیح می‌دهند.
(۲) حس و عقل - بر اساس یکسان عمل کردن طبیعت شکل می‌گیرند.
(۳) عقل - سبب می‌شوند که برای هر پدیده‌ای در پی غایتی خاص باشیم.
(۴) عقل - بیان‌گر جبری بودن نظام تحولات جهان طبیعت هستند.

۱۳۸- کدام یک از گزاره‌های زیر علت اثبات‌گرایان برای بی‌معنادانستن مفهوم روح نیست؟

۱۱

- (۱) نفی و اثباتش نمی‌توان کرد.
- (۲) دارای وجود نیست.
- (۳) قابلیت بررسی علمی ندارد.
- (۴) تجربه‌پذیر نیست.

۱۳۹- کدام عبارت قابل پذیرش است؟

۱۱

- (۱) پذیرش اراده در میان فلاسفه اروپایی جدید مقید به پذیرش یک بعد برتر است.
- (۲) در نظر دکارت افعال غیرارادی تماماً متعلق به بعد جسمانی انسان است.
- (۳) مفهوم فلسفی نور در تبیین سهروردی از نفس انسان، در کنار مفهوم ظلمت، در نفس انسان موجود است.
- (۴) ملاصدرا تمامی افعال جسم انسان را بر روح و نفس انسانی مؤثر نمی‌داند.

۱۴۰- کدام مورد مطابق دیدگاه ابن‌سینا درباره «مغایرت وجود و ماهیت» نیست؟

- (۱) دلیل مغایرت وجود و ماهیت این است که ماهیت، برخلاف وجود، امری ذهنی است.
 - (۲) دو مفهوم «انسان» و «حیوان ناطق» از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند.
 - (۳) حمل شغل بر نجاری همچون حمل احساس بر شادی است.
 - (۴) حمل چیستی یک مفهوم بر آن مفهوم به دلیل نیاز ندارد.
- ۱۴۱- میان مفاهیم «ممکن‌الوجود بالغیر و ممکن‌الوجود بالذات» و «ممتنع‌الوجود بالغیر و ممکن‌الوجود بالذات» به ترتیب چه نسبتی از نسبت‌های

چهارگانه برقرار است؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق
- (۲) تباین - عموم و خصوص مطلق
- (۳) تباین - عموم و خصوص من‌وجه
- (۴) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه

۱۴۲- مضمون کدام عبارت با نظرات هیوم در باب مسئله علیت نمی‌تواند همخوانی داشته باشد؟

- (۱) چون علیت در تجربه مشاهده نمی‌شود، بنابراین چنین رابطه‌ای را نمی‌توانیم واقعی بدانیم.
- (۲) در تأثیر پدیده‌ها بر هم و مشاهده این تأثیرات رابطه‌ای به نام علیت قابل مشاهده نیست.
- (۳) تصور ما از رابطه وجوبی علیت برگرفته از عادات ذهنی است.
- (۴) حس فقط می‌تواند اجسام، رنگ‌ها، شکل‌ها و اموری از این قبیل را به ما نشان دهد.

۱۴۳- کدام گزینه در تحلیل دیدگاه‌های افلاطون و ارسطو در اثبات وجود خداوند صحیح‌تر است؟

- (۱) ارسطو در «برهان حرکت»، با اتکا به اصل ضرورت وجود «محرک نخستین»، تلاش می‌کند از پذیرش تسلسلِ باطلِ محرک‌ها جلوگیری کند، حال آنکه افلاطون نظمِ حاکم بر جهان را نه از سرِ ضرورتِ منطقی، بلکه نتیجهٔ مستقیمِ آفرینشِ «صانع» می‌داند.
- (۲) درحالی‌که ارسطو با «برهان درجات کمال»، وجودِ کمالِ مطلق را از طریقِ مقایسهٔ عرضیِ موجودات اثبات می‌کند، افلاطون «مثال خیر» و «صانع» را نام‌های دو موجود جداگانه می‌داند که دومی، علتِ به‌وجودآوردنِ عالمِ ماده است.
- (۳) بر اساسِ پاسخِ افلاطون به «فیلبوس»، نظمِ حیرت‌انگیزِ جهان نه نتیجهٔ تصادف، بلکه نتیجهٔ مدیریتِ عقلانی است؛ این دیدگاه دقیقاً با مبنای ارسطو در برهانِ حرکت هم‌سو است، چرا که هر دو فیلسوف «حرکت» را ذاتیِ موجودات و نیازمندِ محرکِ متحرک می‌دانند.
- (۴) هر دو فیلسوف برای اثباتِ خداوند، از «حرکت» از نقص به کمال بهره جسته‌اند؛ ارسطو با تکیه بر سلسله‌مراتبِ وجودی و افلاطون با تکیه بر جایگاهِ یگانهٔ «مثال خیر» که هیچ موجودی به مرتبهٔ آن نمی‌رسد، برهانِ خود را تکمیل می‌کنند.

۱۴۴- کدام مورد دربارهٔ فلسفهٔ سیاسی فارابی درست است؟

- (۱) نگاهی نزدیک به افلاطون داشت، از این جهت که برای مدینه یک حقیقت اصیل ثابت قائل بود.
- (۲) با فلسفهٔ سیاسی افلاطون در کتاب جمهوری همسو بود، زیرا نظام مبتنی بر رأی مردم را تأیید می‌کرد.
- (۳) اگرچه طبق تقسیمات ارسطویی با مفهوم فضیلت گره خورده بود، ولی نوعی علم عملی محسوب نمی‌شد.
- (۴) از فلسفهٔ مشاء ارسطویی تأثیر پذیرفته بود، چرا که تحولات اجتماعی را کاملاً تابع ماهیت و طبیعت جامعه می‌دانست.

۱۴۵- کدام مورد «وحدت حقیقت وجود» در حکمت متعالیه را تبیین دقیقی کرده است؟

- (۱) ملاصدرا، با استفاده از نظریهٔ مغایرت وجود با ماهیت و مشترک معنوی بودن مفهوم وجود و اصالت وجود، وحدت حقیقت وجود را تبیین کرده است.
- (۲) ملاصدرا، با تشبیه نسبت حقیقت وجود و کثرات عالم به آب دریا و موج، وحدت حقیقت وجود را به‌زیبایی تبیین نموده است.
- (۳) ملاصدرا حقیقت وجود را به نوری تشبیه کرده است که با اینکه واحد است، اما دارای درجات متعدد است.
- (۴) وحدت حقیقت وجود از نظر ملاصدرا شبیه به نوع انسان است که با وجود اینکه در بیرون انسان‌های متعددی وجود دارد، اما در انسان بودن واحدند.

۱۴۶- صاحب یک کارگاه تولیدی در طول یک سال ۱۲۰ میلیون تومان درآمد از فروش ۵۰۰ جفت کفش به دست آورده است. اگر مجموع هزینه تولید سالانه این کارگاه تولیدی ۶۵ درصد درآمد سالانه آن باشد، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

۱۰

- سود سالانه این کارگاه چند میلیون تومان است؟

- قیمت هر جفت کفش چند ریال است؟

$$۲,۴۰۰,۰۰۰ - ۴۲ \quad (۲)$$

$$۱۵۶,۰۰۰ - ۷۸ \quad (۱)$$

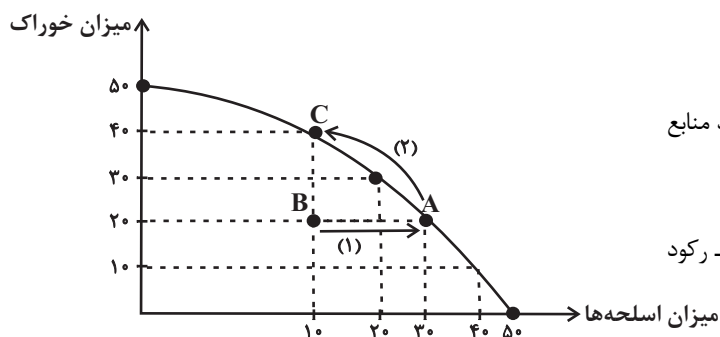
$$۲۴۰,۰۰۰ - ۴۲ \quad (۴)$$

$$۱,۵۶۰,۰۰۰ - ۷۸ \quad (۳)$$

۱۴۷- با توجه به نمودار زیر که مربوط به منحنی مرز امکانات تولید یک کشور فرضی است، به ترتیب، حرکت از نقطه B به A و حرکت از نقطه

۱۰

A به C، از لحاظ اقتصادی به چه معنایی است؟

(۱) باید منابع تولید خوراک به تولید اسلحه منتقل شود. - باید منابع

تولید اسلحه به تولید خوراک منتقل شود.

(۲) نیازی به انتقال منابع از تولید خوراک به اسلحه نیست. - رکود

اقتصادی سبب این تغییر وضعیت شده است.

(۳) باید منابع تولید خوراک به تولید اسلحه منتقل شود. - با این جابه‌جایی کشور متحمل هزینه فرصت می‌شود.

(۴) نیازی به انتقال منابع از تولید خوراک به اسلحه نیست. - برای تولید بیشتر خوراک باید منابع از تولید اسلحه به تولید خوراک منتقل شود.

۱۴۸- هر یک از موارد زیر در توضیح کدام نوع کسب‌وکار آمده است؟

۱۰

الف) نهادی است قانونی که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

ب) کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند.

ج) کسب‌وکاری است که خودش هویت قانونی دارد.

د) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی و منافع مالیاتی از ویژگی‌های این نوع از کسب‌وکار است.

ه) نحوه اداره آنها بر اساس هر نفر یک رأی است، اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

(۱) تعاونی - مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه - تعاونی - کسب‌وکار شخصی - تعاونی

(۲) مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه - تعاونی - شرکت - شرکت - کسب‌وکار شخصی

(۳) مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه - تعاونی - شرکت - کسب‌وکار شخصی - تعاونی

(۴) تعاونی - مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه - کسب‌وکار شخصی - شرکت - کسب‌وکار شخصی

۱۴۹- کدامیک از عبارات زیر در رابطه با واقعیت، درست است؟

۱۰

الف) در کل جهان، ۱/۴ میلیارد نفر در فقر مطلق به سر می‌برند.

ب) مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۲/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق اند.

ج) در شاخص فقر مطلق، ارزش دلار، از طریق روش برابری قدرت خرید محاسبه می‌شود.

د) با توجه به مفهوم فقر مطلق، می‌توان گفت که محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار پیچیده، سخت و شاید ناممکن است.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»

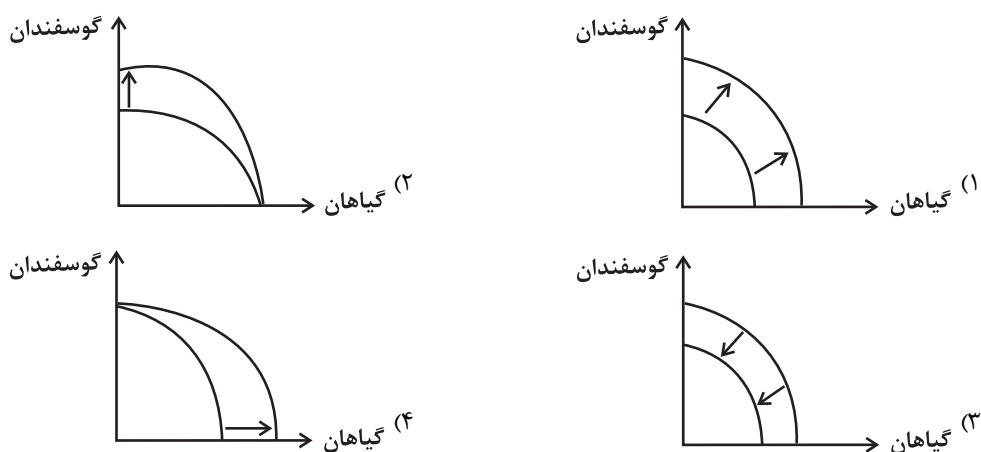
۱۵۰- در کشور فرضی A، در طول چندین دهه تحقیقات بر روی نحوه پرورش گوسفندان، دانشمندان توانستند با نوآوری‌هایی در این حوزه،

۱۰

میانگین سالانه پرورش گوسفندان را افزایش دهند اما در سمتی دیگر آن‌ها نسبت به پرورش گیاهان گلخانه‌ای در این چند دهه، غفلت به

خرج داده‌اند و نتوانسته‌اند پرورش این گیاهان را افزایش دهند. حال با توجه به شرایط ذکر شده، کدام گزینه به‌درستی نمودار مرز امکانات

تولید جدید این کشور را نشان می‌دهد؟

۱۵۱- اطلاعات آماری زیر از منطقه‌ای خاص، استخراج شده است. اگر نرخ بیکاری در این منطقه ۲۰ درصد باشد، آنگاه به‌ترتیب، جمعیت شاغل،

۱۰

جمعیت فعال و جمعیت زیر ۱۵ سال چند نفر است؟

جمعیت کل (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	جمعیت بیکار منطقه (نفر)
۱,۵۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۱۷۶,۰۰۰

(۲) ۴۲۰,۰۰۰ - ۸۸۰,۰۰۰ - ۷۴۰,۰۰۰

(۱) ۴۲۰,۰۰۰ - ۸۸۰,۰۰۰ - ۷۰۴,۰۰۰

(۴) ۸۸۰,۰۰۰ - ۴۲۰,۰۰۰ - ۷۴۰,۰۰۰

(۳) ۸۸۰,۰۰۰ - ۴۲۰,۰۰۰ - ۷۰۴,۰۰۰

۱۵۲- با توجه به جدول زیر پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

۱۰

الف) حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت ۵۲۰,۰۰۰ تومان، چند میلیون تومان است؟

ب) در ردیف ۵ بازار در چه وضعیتی قرار دارد؟

پ) حداکثر پرداختی مصرف‌کنندگان در ردیف ۲ چند میلیون تومان است؟

ردیف	تقاضا (کیلو)	قیمت (تومان)	عرضه (کیلو)
۱	۷۵,۰۰۰	۷۵,۰۰۰	۱۲,۰۰۰
۲	۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰
۳	۳۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰	۱۷,۰۰۰
۴	۲۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰
۵	۱۰,۰۰۰	۴۷۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰
۶	۵,۰۰۰	۵۲۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰

(۲) ۱۵,۶۰۰ - ۱۵,۰۰۰ کیلو کمبود عرضه - ۱,۵۰۰

(۴) ۱۵,۶۰۰ - ۱۵,۰۰۰ کیلو مازاد تقاضا - ۵,۰۰۰

(۱) ۱۵,۰۰۰ کیلو مازاد عرضه - ۱,۵۰۰

(۳) ۱۵,۰۰۰ کیلو کمبود تقاضا - ۵,۰۰۰

۱۵۳- مطابق جدول زیر محصولی در چهار مرحله تولید می‌شود. اگر مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم ۴۸,۰۰۰ واحد پولی باشد، آنگاه به ترتیب، نرخ مالیات بر ارزش افزوده، مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله سوم و مجموع

۱۰

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده کدام است؟

(۱) ۹ درصد - ۶,۰۰۰ واحد پولی - ۷۶,۰۰۰ واحد پولی

(۲) ۹ درصد - ۵,۰۰۰ واحد پولی - ۷۶,۰۰۰ واحد پولی

(۳) ۱۰ درصد - ۵,۰۰۰ واحد پولی - ۶۷,۰۰۰ واحد پولی

(۴) ۱۰ درصد - ۶,۰۰۰ واحد پولی - ۶۷,۰۰۰ واحد پولی

مرحله	ارزش محصول در هر مرحله (واحد پولی)
۱	۳۵۰,۰۰۰
۲	۴۸۰,۰۰۰
۳	۵۴۰,۰۰۰
۴	۶۷۰,۰۰۰

۱۵۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

۱۰

الف) چه چیزی باعث تسریع جریان توسعه در کشورهای اروپایی شد؟

ب) به کدام دلایل ایران در دوران باستان، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشت؟

(۱) الف) استعمار سایر کشورها - رقابت کشورهای اروپایی با یکدیگر (ب) وسعت و پهناوری جغرافیایی - برخورداری از منابع طبیعی - قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی

(۲) الف) توسعه نظام اداری و مالی در کشورهای اروپایی - استعمار سایر کشورها (ب) وجود منابع طبیعی - وجود حاکمانی قدرتمند - وجود ارتش و قدرت نظامی چشمگیر

(۳) الف) رقابت کشورهای اروپایی با یکدیگر - استعمار سایر کشورها (ب) وسعت و پهناوری جغرافیایی - قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی - وجود ارتش و قدرت نظامی چشمگیر

(۴) الف) جلوگیری از جنگ‌های داخلی - توسعه نظام اداری و مالی در کشورهای اروپایی (ب) وجود منابع طبیعی - وجود حاکمانی قدرتمند - وسعت و پهناوری جغرافیایی

۱۵۵- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در طی دو سال پیایی است، (در این کشور تنها دو کالای A و B تولید می‌شود). رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۱۳۹۵ چند درصد است؟ (سال ۱۳۹۴ سال پایه است).

۱۰

کالا	سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵	
	قیمت	مقدار	قیمت	مقدار
A	۲۰۰ تومان	۱۵۰ کیلو	۳۵۰ تومان	۱۲۰ کیلو
B	۴۰۰ تومان	۵۰ کیلو	۵۵۰ تومان	۱۰۰ کیلو

(۴) ۲۵ درصد

(۳) ۲۸ درصد

(۲) ۳۲ درصد

(۱) ۱۸ درصد

۱۵۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام قسمت جدول مربوط است؟

۱۰

- مهم ترین نوع مالیات است.
- مالیاتی که از مالیاتستانی مضاعف جلوگیری می کند.
- دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال مالیات می گیرد.
- یکی از راه های درآمدزایی دولت ها هستند و تابع سیاست های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

ویژگی	نوع مالیات
مالیات غیرمستقیم	«الف»
مالیات مستقیم	«ب»
«ج»	تعرفه های گمرکی
«د»	مالیات بر ارث

(۱) «د» - «ج» - «الف» - «ب» (۲) «ب» - «الف» - «د» - «ج»

(۳) «ج» - «ب» - «الف» - «د» (۴) «الف» - «د» - «ج» - «ب»

۱۵۷- با توجه به جدول زیر، کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش های زیر است؟ (با در نظر گرفتن نیروی کار، سرمایه و دانش فنی یکسان در

۱۰

هر سه کشور)

کشور	الف	ب
A	۱۴۷ واحد	۱۳۵ واحد
B	۱۰۸ واحد	۹۲ واحد
C	۸۵ واحد	۱۵۰ واحد

- به ترتیب کدام کشور در تولید کالای «ب» مزیت مطلق و کدام کشور در تولید کالای «الف» مزیت نسبی دارد؟

- کدام مورد در رابطه با رفتار اقتصادی کشور A درست است؟

- (۱) A و B - باید در تولید کالای «ب» تمرکز کند و کالای «الف» را از کشور B وارد کند.
(۲) A و C - باید در تولید کالای «الف» تمرکز کند و کالای «ب» را از کشور B وارد کند.

(۳) B و C - باید هر دو کالای «الف» و «ب» را در داخل تولید کند.

(۴) B و C - باید در تولید کالای «الف» تمرکز کند و کالای «ب» را از کشور C وارد کند.

۱۵۸- کدام موقعیت می تواند برای مقابله با شرایط رکود اقتصادی مؤثر باشد؟

۱۰

- (۱) فروش اوراق مشارکت به مردم توسط بانک مرکزی
(۲) تسهیل استفاده بیشتر از چک پول
(۳) اعمال سیاست پولی انقباضی
(۴) محدود کردن افتتاح حساب های پس انداز بلندمدت

۱۵۹- کدام گزینه در خصوص ویژگی های خرید هوشمندانه و خرید مقایسه ای نادرست است؟

۱۰

- (۱) کسی که مدبرانه و هوشمندانه خرید می کند و قیمت ها و محصولات را ارزیابی می کند، می تواند با صرفه جویی، کالاها و خدمات باکیفیت تری تهیه کند.
(۲) عبارت: «مشخص کنید که چه گزینه هایی در سطح پولی که شما می خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می توانید از وب سایت ها و فروشگاه های اینترنتی استفاده کنید). موارد را در لیستی یادداشت کنید.» به مرحله دوم از خرید هوشمندانه اشاره دارد.
(۳) مرحله سوم خرید مقایسه ای، تعیین معیارها و مرحله چهارم ارزیابی است.
(۴) با خرید مقایسه ای، درباره گزینه هایی از آن کالا که قبلاً از آن ها مطلع نبودید، آگاه می شوید.

۱۶۰- با توجه به اطلاعات جدول زیر، اگر فرد A، $\frac{5}{6}$ باقیمانده سالانه درآمدش را پس از پرداخت مالیات، صرف هزینه های جاری کند، خمس

۱۰

تعلق گرفته به او چقدر است؟

نرخ مالیاتی جامعه	۱۶ درصد
درآمد ماهانه فرد A	۷,۸۰۰,۰۰۰ تومان

(۱) ۱,۷۸۰,۸۰۰ تومان

(۲) ۲,۸۰۰,۸۷۰ تومان

(۳) ۱,۸۷۰,۸۰۰ تومان

(۴) ۲,۶۲۰,۸۰۰ تومان

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۲ خرداد ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۷۰ - ۲۵۱	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۹۰ - ۲۷۱	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محسن بیاتی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخارین	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده علی ابراهیمی آرانی
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۶۶۳

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

۲۵۱- اگر بخواهیم کار معلم را به مهندسان تشبیه کنیم، چه شباهتی میان کار معلم با کار مهندسانی که مسئول استخراج مواد هستند، وجود دارد؟

- (۱) با اخلاق و رفتار و محبت خویش، شاگردان را به درس علاقمند می‌کند.
- (۲) یکی از وظایف معلم، کشف استعدادهای دانش‌آموزانش می‌باشد.
- (۳) دانش‌آموزان خویش را از انحرافات که به آن گرفتار شده‌اند، خارج می‌کند.
- (۴) با سعه صدر، تربیت‌شدگان خویش را به جامعه تحویل می‌دهد و جامعه ایده‌آل را می‌سازد.

۲۵۲- چرا از عالم دینی به «عالم ربّانی» تعبیر می‌شود؟

- (۱) زیرا فقط انتقال‌دهنده علم نیست، بلکه می‌تواند همه کمالات را منتقل کند.
- (۲) چون ماندگارترین کارها، یعنی تعلیم و آموزش را سرلوحه کار خود قرار داده است.
- (۳) زیرا سروکارش با پروردگار است و از خداوند، صفت ربوبیت را می‌گیرد.
- (۴) چون با قلب، روح و جان انسان‌ها سروکار دارد.

۲۵۳- به ترتیب، در چه زمانی انسان به جای این که به فرد بنگرد، به استدلال او می‌نگرد تا احسن را انتخاب کند و این موضوع، در کدام آیه شریفه نمود دارد؟

- (۱) زمانی که بداند فرد مقابلش هیچ‌گونه تعصب نابجا نسبت به خود یا طرف دیگر ندارد. - «و من أهل الكتاب من أن تأمنه بقنطار يؤده اليك»
- (۲) زمانی که بداند فرد مقابلش هیچ‌گونه تعصب نابجا نسبت به خود یا طرف دیگر ندارد. - «أنا أو إياكم لعلى هدى أو فى ضلال مبين»
- (۳) زمانی که بداند فرد مقابلش در نقد افراد، انصاف را رعایت می‌کند. - «أنا أو إياكم لعلى هدى أو فى ضلال مبين»
- (۴) زمانی که بداند فرد مقابلش در نقد افراد، انصاف را رعایت می‌کند. - «و من أهل الكتاب من أن تأمنه بقنطار يؤده اليك»

۲۵۴- به ترتیب، کدام آیه شریفه بیانگر صفت «خود را فارغ‌التحصیل‌ندانستن معلم» است و در این راستا به کدام عبارت شریفه می‌توان تمسک جست؟

- (۱) «واتقوا الله و يعلمكم الله» - «و كذلك يحببك ربك و يعلمك من تأويل الاحاديث»
- (۲) «واتقوا الله و يعلمكم الله» - «اعلم الناس من جمع علم الناس الى علمه»
- (۳) «و قل رب زدنى علما» - «اعلم الناس من جمع علم الناس الى علمه»
- (۴) «و قل رب زدنى علما» - «و كذلك يحببك ربك و يعلمك من تأويل الاحاديث»

۲۵۵- با توجه به اینکه قرآن می‌فرماید: «ادفع بالتي هي احسن» این کار چه برکاتی برای شخص به همراه دارد؟

- (۱) گذشت و ایثارش زیاد می‌شود و نسبت به آن‌ها مهربان می‌شود.
- (۲) دشمنی بین آن‌ها از بین می‌رود و خداوند بر توفیقاتش می‌افزاید.
- (۳) ایمان و اخلاق حسنه و شرح صدر در وجودش تقویت می‌شود.
- (۴) کینه و دشمنی بین شما و آن شخص را به دوستی گرمی تبدیل می‌کند.

۲۵۶- به ترتیب، چند نوع تواصی در قرآن کریم بیان شده است و از مفهوم کدامیک از آن‌ها درمی‌یابیم که همه مردم باید در امر به معروف و نهی از منکر مشارکت داشته باشند و هم پند دهند و هم پند بپذیرند؟

- (۱) سه نوع - «تواصوا بالحق»
- (۲) دو نوع - «و تواصوا بالمرحمة»
- (۳) دو نوع - «تواصوا بالحق»
- (۴) سه نوع - «و تواصوا بالمرحمة»

۲۵۷- بر اساس فرموده امام علی (ع)، انسان با داشتن چه ویژگی‌هایی می‌تواند از ایشان پیروی کند؟

- (۱) پرهیزکاری - راستگویی - صدقه‌دادن - چاپلوسی‌نکردن
- (۲) پرهیزکاری - کوشش در راه خدا - عفت - درستکاری
- (۳) اخلاص - راستگویی - جهاد در راه خدا - درستکاری
- (۴) اخلاص - صدقه‌دادن - عفت - چاپلوسی‌نکردن

صفحة ۹۸ تا صفحة ۱۵۲

صفحة ۹۶ تا صفحة ۱۵۸

صفحة ۱۲۸ تا صفحة ۱۵۸

صفحة ۱۹۶ تا صفحة ۲۳۰

صفحة ۱۵ تا صفحة ۱۱۶

۲۵۸- به ترتیب، کدام امر در برنامه تمام پیامبران الهی بوده است و دینداری چه امری را به دنبال می‌آورد؟

- (۱) امر به معروف و نهی از منکر - برائت و بیزاری از دشمنان خداوند
- (۲) جهاد در راه خدا - برائت و بیزاری از دشمنان خداوند
- (۳) امر به معروف و نهی از منکر - دوستی خداوند
- (۴) جهاد در راه خدا - دوستی خداوند

۲۵۹- به ترتیب، کدام شرط موجب می‌شود تا محبت خداوند در دلمان خانه کند و این امر با کدام آثار محبت با خدا ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند، در دل جای دهیم. - تولی
- (۲) محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند، در دل جای دهیم. - تبری
- (۳) شیطان و امور شیطانی را از دل بیرون کنیم. - تبری
- (۴) شیطان و امور شیطانی را از دل بیرون کنیم. - تولی

۲۶۰- به ترتیب، دل‌نبستن به راه‌های انحرافی معلول چیست و بر اساس فرمایش امام صادق (ع)، شرط قبولی نماز چه چیزی است؟

- (۱) انجام به موقع نماز - میزان راستگویی او در گفتار و کردار
- (۲) انجام به موقع نماز - میزان دوری از گناه و منکر
- (۳) خواستن صادقانه عبارت «إهدنا الصراط المستقیم» - میزان راستگویی او در گفتار و کردار
- (۴) خواستن صادقانه عبارت «إهدنا الصراط المستقیم» - میزان دوری از گناه و منکر

۲۶۱- پاسخ مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) چرا اهمیت و ارزش عفاف در زنان بیشتر است؟ برای باحیا بودن زنان
- (۲) قرآن کریم، زیاده‌روی در آراستن خویش را چگونه معرفی می‌کند؟ عملی از روی جهل
- (۳) از نظر امام صادق (ع) دو رکعت نماز که با بوی خوش خوانده شود، بهتر از چند رکعت نماز بدون بوی خوش است؟ ۷۰ رکعت
- (۴) چه عاملی باعث می‌شود که نوجوان و جوان بیشتر به خود بپردازد؟ نیاز به مقبولیت

۲۶۲- به ترتیب، کدام امر چگونگی پوشش زن را در هنگام حضور در اجتماع مشخص می‌کند و از نوع پوشش هرکس می‌توان میزان توجه وی به کدام ارزش را دریافت؟

- (۱) حجاب - عفاف
- (۲) ایمان - اخلاص
- (۳) عفاف - ایمان
- (۴) آراستگی - تقوا

۲۶۳- در میان گزاره‌های زیر در چند گزاره، رابطه ذکرشده با عبارت مقابل آن به‌درستی بیان شده است؟

- پوشش ← لازمه دینداری از دیدگاه ادیان الهی

- چگونگی و نوع پوشش ← تبعیت زیاد از آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام

- بی‌حجابی زنان غرب ← بازگشت به سنت‌های مشرکانه قبل از حضرت مسیح (ع)

- فایده حجاب ← «یدنین علیهن من جلابیهن»

(۱) ۴ گزاره

(۲) ۳ گزاره

(۳) ۲ گزاره

(۴) ۱ گزاره

۲۶۴- پیشوایان دین با تکیه بر کدام عامل توانستند در سخت‌ترین شرایط عزتمندانه زندگی کنند و تن به ذلت و خواری ندهند؟

- (۱) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک
- (۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او
- (۳) با پیشه‌کردن نیکوکاری و زکات‌دادن
- (۴) با دوری از گناه و زشتی و انجام وظیفه جهاد در راه خدا

- ۲۶۵- دستیابی انسان به «زیبایی‌هایی که خودش نمی‌شناسد و خدا می‌داند» تابع چه امری است؟
 (۱) شناخت و ایمان به خدا
 (۲) توجه به عظمت خداوند
 (۳) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک
 (۴) جهاد در راه خداوند
- ۲۶۶- به ترتیب، منظور از «عزیز بودن خداوند» چیست و وعده خداوند مبنی بر دستیابی انسان به بهشتی به وسعت همه آسمان‌ها و زمین، در چه صورتی محقق می‌شود؟
 (۱) کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند. - شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک
 (۲) هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. - شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک
 (۳) کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند. - توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او
 (۴) هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. - توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او
- ۲۶۷- کدام گزینه از جمله مهم‌ترین برنامه‌ها برای تشکیل خانواده نیست؟
 (۱) شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد
 (۲) تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز کودکی
 (۳) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب
 (۴) مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده
- ۲۶۸- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
 - پرورش مهر و عشق به همسر و فرزندان مربوط به کدام یک از اهداف ازدواج است؟
 - علت توانمندی عاطفی بالای زنان چیست؟
 - ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج چیست؟
 (۱) رشد اخلاقی و معنوی - رشد فرزندان - نیاز جنسی
 (۲) رشد و پرورش فرزندان - انس با همسر - نیاز جنسی
 (۳) رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر - انس با همسر
 (۴) رشد و پرورش فرزندان - رشد فرزندان - انس با همسر
- ۲۶۹- با توجه به قرآن کریم، سامان‌دادن زندگی دختران و پسران به بهترین صورت توسط خداوند، معلول چیست؟
 (۱) توجه به همه اهداف زندگی
 (۲) عفاف پیشه‌کردن قبل از ازدواج
 (۳) درک درست زوجیت با همسر
 (۴) تلاش برای پرورش فرزندان صالح
- ۲۷۰- چند مورد از گزاره‌های زیر مرتبط با بحث «انتخاب همسر و مسئولیت‌های آینده انسان» درست است؟
 - از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، باایمان بودن او است.
 - هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیش‌تر است.
 - طبق مقررات اسلامی، رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج، ضروری است.
 - برای موفق شدن در مسئولیت ازدواج، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت.
 - تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشأ آن تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد.
- (۱) ۵ گزاره
 (۲) ۱ گزاره
 (۳) ۲ گزاره
 (۴) ۳ گزاره

هوش و استعداد معلّی: همه رشته‌ها

بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

«اهداف آموزشی دوره‌های ابتدایی و متوسطه، با وجود پیوستگی منطقی، تفاوت‌های بنیادین و متفاوتی را دنبال می‌کنند. هدف اصلی آموزش ابتدایی، پایه‌ریزی سواد خواندن، نوشتن، حساب کردن و همچنین پرورش مهارت‌های اجتماعی پایه، کنجکاوی و عشق به یادگیری در کودکان است. در این دوره، تأکید بر تجربه مستقیم، بازی‌وارسازی آموزش، و ایجاد محیطی امن و حمایتی برای رشد همه‌جانبه دانش آموز است. اما در دوره متوسطه، اهداف آموزشی به سمت عمیق‌تر شدن دانش تخصصی در حوزه‌های مختلف علمی مانند علوم پایه، ادبیات و علوم اجتماعی، پرورش تفکر انتقادی، توانایی حل مسئله، و آماده‌سازی دانش‌آموزان برای انتخاب مسیر تحصیلی یا شغلی آینده تغییر می‌یابد. در این مرحله، حجم مطالب درسی افزایش می‌یابد، رویکرد آموزشی جدی‌تر و تحلیلی‌تر می‌شود و انتظار استقلال فکری و مسئولیت‌پذیری بیشتری از دانش‌آموزان می‌رود. در دوره ابتدایی، معلم بیشتر نقش راهنما، مربی و حتی جانشین والدین را ایفا می‌کند؛ ارتباطی عاطفی و نزدیک با دانش‌آموزان برقرار می‌کند و فضایی سرشار از تشویق و امنیت روانی پدید می‌آورد. ارزشیابی در این دوره اغلب توصیفی و فرایندمدار است و به جای تأکید بر نمره، به اصلاح و بهبود تدریجی عملکرد دانش‌آموز می‌پردازد. در مقابل، در دوره متوسطه، معلم به یک متخصص موضوعی تبدیل می‌شود که انتقال دانش عمیق‌تر و جهت‌دهی فکری دانش‌آموزان را بر عهده دارد. ارزشیابی نیز شکل کمی‌تر و استانداردتری به خود می‌گیرد و آزمون‌های هماهنگ و نهایی، معیار سنجش موفقیت محسوب می‌شوند. در ابتدایی، کتاب‌های درسی ساده، مصور و مبتنی بر داستان‌ها و مثال‌های ملموس از زندگی روزمره هستند و مفاهیم به صورت حلقه‌ای و تدریجی ارائه می‌شوند. تلفیق دروس با یکدیگر و رویکرد میان‌رشته‌ای در این دوره پررنگ‌تر است. اما در متوسطه، هر درس به صورت مجزا و با عمق و جزئیات بیشتری تدریس می‌شود. انتزاعی‌تر شدن مفاهیم، ورود به قلمروهای نظری و پیچیده، و نیاز به تحلیل و ترکیب اطلاعات، از ویژگی‌های بارز این دوره به شمار می‌روند. بدین ترتیب، گذار از ابتدایی به متوسطه نه تنها تغییر در محتوا و روش، که دگردیسی در کلیت نگاه به یادگیری و جایگاه دانش‌آموز در فرایند آموزش است.»

۲۷۱- منظور از حلزونی بودن آموزش در متن بالا چیست؟

- (۱) مطالب درسی در هر پایه به‌صورت کامل تمام می‌شوند و در پایه بعدی موضوعی تازه و کاملاً نو جای آن را می‌گیرد.
- (۲) محتوای درسی به‌صورت چرخشی میان درس‌های مختلف تقسیم می‌شود تا هر موضوع در یک سال فقط در بخشی کوتاه تدریس شود.
- (۳) آموزش برای حوصله‌سرب‌ن‌بودن، به شکلی پیش می‌رود که هر مفهوم فقط یک بار و بدون بازگشت به دانش‌آموز منتقل شود.
- (۴) مفاهیم آموزشی به‌گونه‌ای ارائه می‌شوند که دانش‌آموز هر بار با همان موضوع، در سطحی عمیق‌تر و کامل‌تر روبه‌رو شود.

۲۷۲- کدام برداشت از متن بالا درست نیست؟

- (۱) ساختار و محتوای آموزش در مراحل مختلف دوران تحصیل، کاملاً یکسان نیست.
- (۲) روش‌های ارزیابی دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی، با هدف‌های آموزشی متناسب است.
- (۳) آموزش علوم مختلف همراه با تخصصی‌تر شدن، به شکلی ملموس‌تر انجام می‌شود.
- (۴) تجربه‌ورزی و ملموس‌سازی یادگیری در دوران ابتدایی اهمیت بیشتری دارد تا در دوران متوسطه.

۲۷۳- متن بالا به پرسش(های) کدام گزینه پاسخ می‌دهد؟

- (الف) تفاوت ماهوی محتوای درسی در دوره‌های اول و دوم متوسطه شامل چه موضوعاتی است؟
- (ب) آیا تصویرسازی در کتاب‌های درسی دوره متوسطه، به یادگیری این دانش‌آموزان کمک می‌کند؟
- (ج) در شروع دوران آموزش، تأکید بر نمره اهمیت بیشتری دارد یا ایجاد محیطی امن؟

- (۱) فقط «الف» (۲) «الف»، «ج» (۳) «ب»، «ج» (۴) فقط «ج»

بر اساس متن زیر به دو پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

«پشیمانی، احساس منفی ناشی از انتخاب گزینه‌ای است که در نهایت به نتایج نامطلوب‌تری نسبت به گزینه‌های رد شده منجر شده است. تئوری «بازی پشیمانی» نیز در تحلیل تصمیم‌گیری افراد در نبود قطعیت‌ها، برخلاف نظریه‌های سنتی انتخاب عقلایی که صرفاً بر حداکثر کردن «مطلوبیت مورد انتظار» تمرکز دارند، با در نظر گرفتن نقش این احساس، فرض می‌کند که افراد نه تنها به پیامدهای انتخاب خود، بلکه به پیامدهای احتمالی انتخاب‌های دیگر نیز توجه می‌کنند و تلاش می‌کنند پشیمانی آینده خود را به حداقل برسانند. این بدان معناست که افراد ممکن است در شرایط خاص، حتی گزینه‌هایی با مطلوبیت مورد انتظار کمتر را انتخاب کنند، اگر آن گزینه‌ها احتمال بروز پشیمانی شدید را کاهش دهند. با این تئوری می‌توان برخی رفتارهای اقتصادی غیرشهودی را توضیح داد، مانند ریسک‌گریزی افراطی یا تمایل به خرید بیمه‌های غیرضروری در برخی افراد.»

۲۷۴- موضوع متن بالا عمدتاً کدام است؟

- (۱) احساس پشیمانی ناشی از اتلاف وقت در تصمیم‌گیری‌های نادرست در اقتصاد
- (۲) تئوری بازی پشیمانی و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی
- (۳) احساس پشیمانی و اهمیت تصمیم‌گیری‌های درست در کاهش آن
- (۴) پیامدهای تصمیم‌گیری‌های نادرست، طبق تئوری بازی پشیمانی

۲۷۵- عبارت «رفتار غیرشهودی» در متن، به کدام معنا به کار رفته است؟

- (۱) رفتاری که با حدس و گمان و ناگهانی حاصل می‌شود و مقدمه‌ای ندارد.
- (۲) رفتاری که از سر درک و فهمی مستقیم و بی‌واسطه انجام می‌شود.
- (۳) رفتاری که از تجربه حاصل می‌شود و کاملاً انتقال‌پذیر است.
- (۴) رفتاری که با پیش‌بینی معمول یا منطق درست، ناسازگار به نظر می‌رسد.

* در بدن انسان، دستگاه‌های مختلفی با هم در حال فعالیتند. یکی از این دستگاه‌ها، وظیفه تغذیه همه اجزای بدن و اکسیژن‌رسانی به آن‌ها را برعهده دارد. قلب یکی از مهم‌ترین بخش‌های این دستگاه است که خون را در بدن به گردش درمی‌آورد. خون با عبور از کنار قسمت‌های مختلف، علاوه بر دادن مواد غذایی و اکسیژن به آن‌ها، مواد زائد را نیز از آن‌ها می‌گیرد و به بخش‌های دیگر بدن که وظیفه دفع آن‌ها را دارند، منتقل می‌کند. علاوه بر قلب، اجزای دیگری نیز در این دستگاه فعالیت می‌کنند. رگ‌ها که محفظه‌هایی لوله‌ای شکل هستند و خون در آن‌ها جریان دارد، از جمله این اجزا هستند. قلب و رگ‌ها با هم محفظه‌ای بسته ایجاد می‌کنند که خون در حالت عادی نمی‌تواند از آن خارج شود، ولی خون از طریق رگ‌ها امکان تبادل مواد خود را با محیط بیرون دارد. رگ‌ها سه دسته اند: سرخرگ، مویرگ و سیاهرگ. مویرگ‌ها بسیار نازکند و مواد به‌راحتی از دیواره‌های آن‌ها عبور می‌کنند. سیاهرگ‌ها از مویرگ‌ها ضخیم‌ترند و سرخرگ‌ها ضخیم‌ترین رگ‌ها هستند. البته تنها وظیفه رگ‌ها تبادل مواد نیست. ...

۲۷۶- برای ادامه متن، کدام موضوع مناسب‌تر است؟

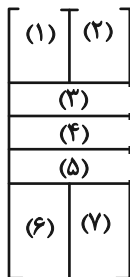
- (۱) دیگر وظایف رگ‌ها
 (۲) چگونگی تبادل مواد در رگ‌ها
 (۳) رابطه رگ‌ها و قلب
 (۴) ویژگی‌های متفاوت رگ‌ها

* صنعت لبنیات به دلیل گستردگی و فراگیر بودن، یکی از زنجیره‌های مهم صنعت در جهان به شمار می‌رود. این صنعت از چند بخش مهم تشکیل شده است که عبارتند از: دامداری، کارخانجات تولید مواد لبنی، حمل‌ونقل، و فروشنده‌های خرد. در هر کدام از این بخش‌ها، ایجاد شغل و درآمدزایی بسیاری دیده می‌شود. برای مثال در بخش دامداری، کارخانه‌های تولیدکننده مکمل‌های غذایی و کارخانه‌های تولیدکننده دارو نیز فعالیت دارند که هر کدام نیروهای انسانی پرشماری را به کار می‌گیرند. با توجه به این عوامل اصلی و فرعی، می‌توان گفت صنعت لبنیات یکی از مهمترین صنایع در توسعه جوامع است. بر اساس آمار FAO یعنی سازمان خواربار جهانی، کشور آمریکا با تولید ۹۲ میلیون تن شیر در سال، سرآمد این بخش است و کشورهای هند، چین و برزیل نیز به ترتیب در رده‌های بعدی قرار دارند. برای مقایسه، کافی است بدانیم در سال ۲۰۰۷، میزان تولید شیر در ایران ۶/۵ میلیون تن تخمین زده شده بود. جدا از خود شیر، سایر محصولات لبنی نیز تأثیر مهمی در اقتصاد کشورها دارند. سه کشور آلمان، هلند و فرانسه بالاتر از آمریکا، بزرگترین کشورهای صادرکننده پنیر در دنیا هستند و این محصول کمک شایانی به اقتصاد آن‌ها می‌کند.

۲۷۷- کدام گزینه بهترین دلیل احتمالی برای عبارت زیر را بیان می‌کند؟

- (۱) دوری کشور آمریکا از دیگر کشورهای جهان
 (۲) ناممکن بودن صادرات بهداشتی محصولات لبنی
 (۳) جمعیت مصرف بالای کشور آمریکا
 (۴) نبود صرفه اقتصادی در صادرات محصولات لبنی

* هفت خودرو «پراید، تیبا، ساینه، کوئیک، دنا، تارا، شاهین» را به شکلی در هفت محوطه زیر پارک می‌کنیم که ...

الف) شاهین و تارا کنار و موازی هم باشند، ولی پراید و تیبا نه موازی هم باشند و نه کنار هم،

یعنی حتی یک دیوار مشترک هم نداشته باشند.

ب) ساینه و تارا عمودی پارک شوند، ولی کوئیک افقی پارک شود.

بر این اساس به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- اگر پراید در جایگاه (۲) و کوئیک در جایگاه (۴) باشد، کدام خودرو در جایگاه (۳) است؟

- (۱) دنا
 (۲) تیبا
 (۳) ساینه
 (۴) شاهین

۲۷۹- اگر جایگاه (۷) متعلق به تیبا باشد، جایگاه (۱) به کدام خودرو رسیده است؟

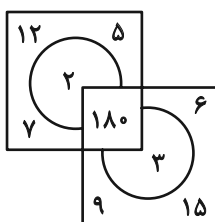
- (۱) قطعه شاهین
 (۲) قطعه ساینه
 (۳) شاهین یا تارا
 (۴) ساینه یا تارا

۲۸۰- اگر کوئیک با شاهین دیوار مشترک داشته باشد و دنا با ساینه، کدام خودرو در جایگاه (۴) است؟

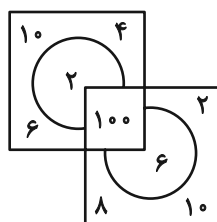
- (۱) فقط پراید
 (۲) فقط دنا
 (۳) پراید یا تیبا
 (۴) دنا یا تیبا

* در هر یک از دو پرسش بعد، رابطه خاصی بین اعداد اشکال هست. عدد جایگزین علامت سؤال را تعیین کنید.

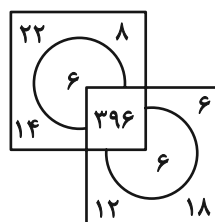
۲۸۱-

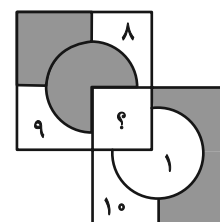
۳۲۴ (۴)

۳۲۳ (۳)

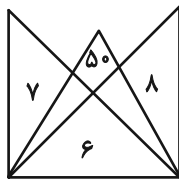

۳۲۲ (۲)

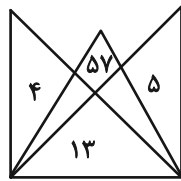

۳۲۱ (۱)

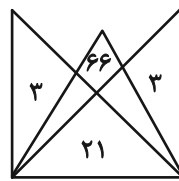
-۲۸۲

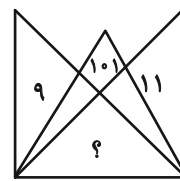
۱۰ (۴)

۹ (۳)

۸ (۲)

۷ (۱)

* برای پاسخ‌گویی دقیق و واحد به هر یک از سه پرسش بعدی، اگر داده «الف» کافی بود و به داده «ب» احتیاجی نداشتیم گزینه «۱»، اگر داده «ب» کافی بود و به داده «الف» احتیاجی نداشتیم گزینه «۲» را علامت بزنید، اگر هر یک از داده‌ها به تنهایی کافی نبود ولی دو داده با هم کافی بود گزینه «۳» و اگر حتی با هر دو داده همزمان نیز پاسخگویی ممکن نبود، گزینه «۴» را علامت بزنید.

-۲۸۳ اختلاف سن فرزندان خانواده‌ای فرضی چند سال است؟

الف) سن پدر، سه برابر مجموع سن فرزندان است. سه سال پیش، سن پدر هشت برابر سن فرزند بزرگتر بود.

ب) سن فرزند بزرگتر، دو برابر سن فرزند کوچکتر است. بیست‌وهفت سال بعد، سن فرزند بزرگتر ۱/۱ سن فرزند کوچکتر خواهد بود.

-۲۸۴ در کیسه‌ای تعدادی مهره، هر کدام به یکی از رنگ‌های زرد، سبز و آبی هست. با چشم بسته حداقل چند مهره از کیسه بیرون بیاوریم که مطمئن شویم دو مهره سبز بیرون آورده‌ایم؟

الف) تعداد مهره‌های زرد، دو برابر تعداد مهره‌های آبی و تعداد مهره‌های سبز، ده تا بیشتر از مهره‌های زرد است.

ب) تعداد مهره‌های زرد، $\frac{1}{3}$ تعداد کل مهره‌هاست، تعداد مهره‌های آبی، $\frac{1}{3}$ تعداد مهره‌های سبز است.

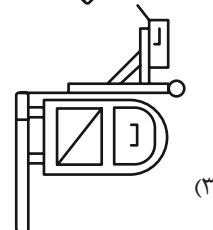
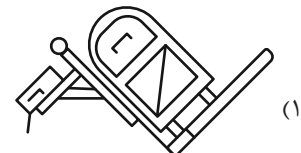
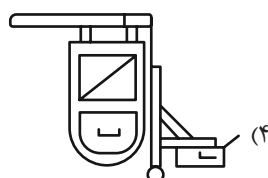
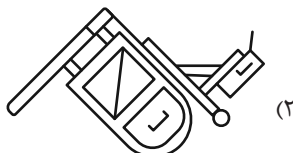
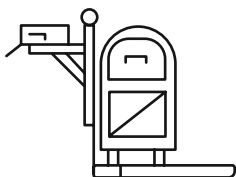
-۲۸۵ هر کدام از شکل‌های زیر نشان‌دهنده یک عدد طبیعی است. حاصل عبارت زیر چند است؟

$$\frac{\text{circle with wavy top} + \text{circle with wavy top} \times \text{circle with grid}}{\text{square with inner square} \times \text{circle with grid}} = ?$$

$$\text{square with inner square} + \text{circle with grid} \times \text{circle with grid} = \text{circle with grid} \times \text{circle with wavy top} - \text{square with inner square} \quad \text{الف)}$$

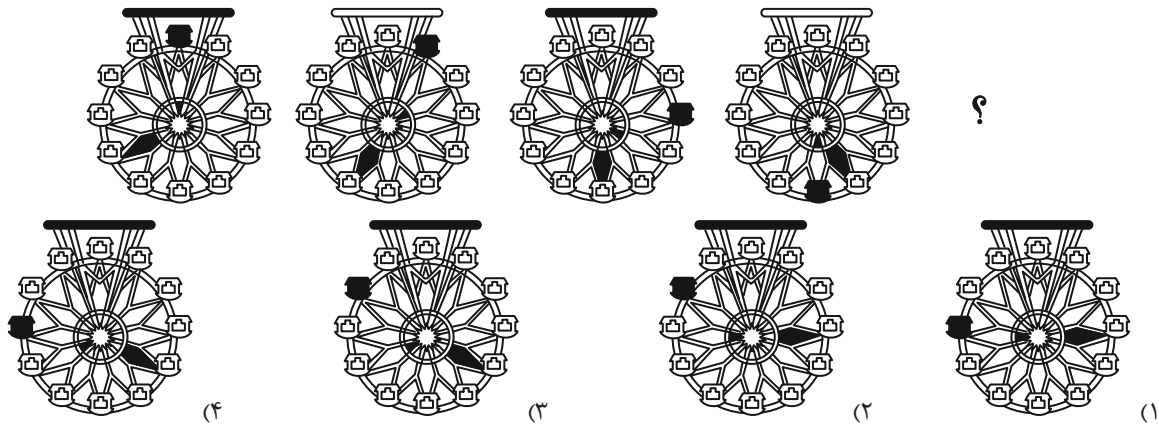
$$\text{circle with wavy top} \times \text{square with inner square} = \text{circle with wavy top} \quad \text{ب)}$$

-۲۸۶ کدام شکل دوران یافته شکل زیر نیست؟

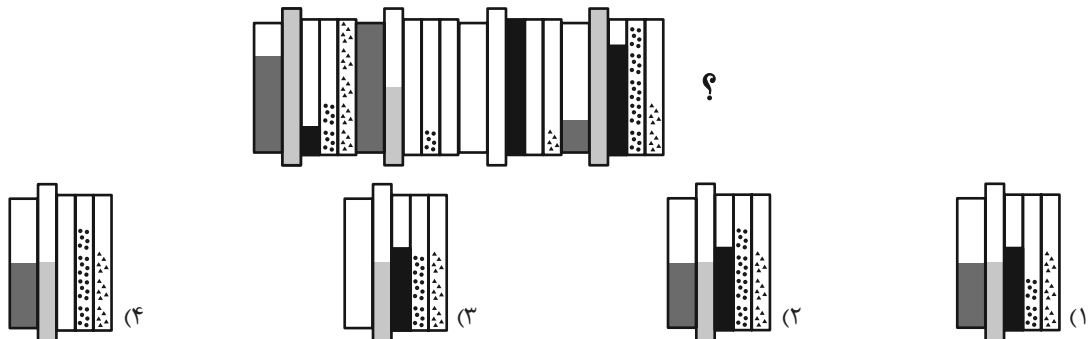

در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را تعیین کنید.

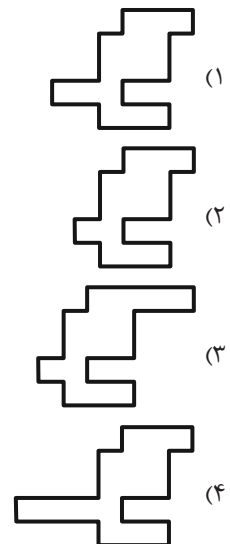
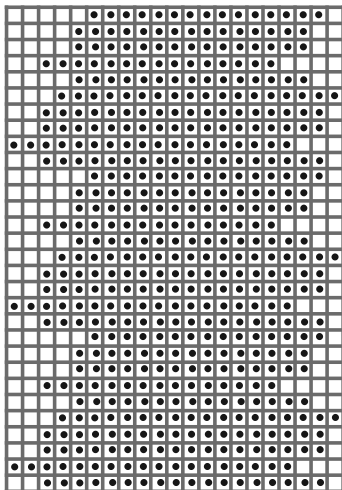
-۲۸۷

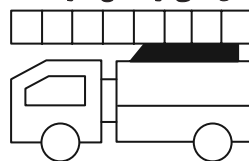
-۲۸۸

-۲۸۹ تصویر زیر با تکرار بی‌دوران و بدون تغییر کدام شکل حاصل می‌شود؟

-۲۹۰ چند مستطیل در شکل زیر هست که حداقل در بخشی از اضلاع خود، با حداقل بخشی از یکی از اضلاع دوزنقه رنگی اشتراک داشته باشد؟

۲۷ (۴)

۲۶ (۳)

۲۵ (۲)

۲۴ (۱)

پاسخنامه

ویژه یازدهمی‌های علوم انسانی

۲۲ خرداد ماه ۱۴۰۵

(جامع ۱)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، علی حسینی نوه، عارف بهرام نیا، احمد حسن زاده فرد، محمد حمیدی، رضا خان بابائی، علی شهبابی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، مبین محمدی تراکمه، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، کامران عبداللهی، حمیدرضا فائدامینی، روح‌الله گلشن، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی نژاد، محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعتکار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، وجیهه نجفی، مهدی یعقوبیان
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(علی حسینی نوه)

می‌دانیم مجموع مساحت دو شکل برابر $\frac{45}{16}$ است، پس:

مساحت شکل (۱): اگر شکل (۱) را تقسیم‌بندی کنیم، متوجه می‌شویم که:

مساحت مربع $\frac{3}{4} \times \frac{3}{4} = \frac{9}{16}$ مساحت قسمت رنگی

$$\text{مساحت شکل (۱)} = \frac{3}{4} \times (x)(x) = \frac{3}{4} x^2$$

مساحت شکل (۲): شکل (۲) دایره است، پس:

$$\text{مساحت دایره} = \pi r^2 = \pi \times \left(\frac{1}{\sqrt{2}\pi} x\right)^2 = \pi \times \frac{x^2}{2\pi} = \frac{x^2}{2}$$

$$\frac{3}{4} x^2 + \frac{x^2}{2} = \frac{45}{16} \xrightarrow{\text{مخرج مشترک}} \frac{5x^2}{4} = \frac{45}{16}$$

$$80x^2 = 180 \Rightarrow x^2 = \frac{180}{80} = \frac{9}{4} \Rightarrow x = \pm \frac{3}{2}$$

با توجه به مثبت بودن طول، $x = \frac{3}{2}$ قابل قبول است.

خمس طول ضلع مربع برابر است با:

$$\frac{1}{5} \times \frac{3}{2} = \frac{3}{10} = 0.3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۲- گزینه «۲»

(محمّد بهیرایی)

$$A = \{2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19\}$$

$$B = \{1, 2, 3, \dots, 9\}$$

$$\Rightarrow A - B = \{11, 13, 17, 19\}$$

$$\Rightarrow n(A - B) = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

۳- گزینه «۴»

(عارف بهرام‌نیا)

اگر زمان صحافی نصف کتاب، توسط دو نفر را T فرض کنیم، داریم:

$$\frac{1}{4} + \frac{1}{2} = \frac{1}{T} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{1}{T} \Rightarrow T = \frac{4}{3}$$

بنابراین زمان صحافی کل کتاب $2T = \frac{8}{3}$ روز معادل: ساعت $\frac{8}{3} \times 24 = 64$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۴- گزینه «۴»

(علی قهرمان‌زاده)

برای اینکه f یک تابع باشد:

$$a^2 - 1 = 8 \Rightarrow a^2 = 9 \xrightarrow{a < 0} a = -3$$

$$f = \{(3, 8), (-3, -2), (3, 8), (3, 2b)\}$$

$$2b = 8 \Rightarrow b = 4$$

$$f = \{(3, 8), (-3, -2)\}$$

اعضای برد $R_f = \{8, -2\}$ است.

$$8 \times (-2) = -16$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲)

۵- گزینه «۳»

(رضا قانباتانی)

ضابطه تابع را با اعضای برد برابر قرار می‌دهیم.

$$x^2 + x = 0 \Rightarrow x(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = -1 \end{cases}$$

$$x^2 + x = \frac{-1}{4} \Rightarrow x^2 + x + \frac{1}{4} = 0 \xrightarrow{\text{اتحاد مربع}} \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

$$x^2 + x = 6 \Rightarrow x^2 + x - 6 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{جمله مشترک}} (x+3)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -3 \\ x = 2 \end{cases}$$

$$x^2 + x = 12 \Rightarrow x^2 + x - 12 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{جمله مشترک}} (x+4)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -4 \\ x = 3 \end{cases}$$

عدد $-\frac{1}{2}$ حتماً در دامنه است و از بین جواب‌های ۳ معادله دیگر

حداقل ۳ و حداکثر ۶ تا می‌تواند در دامنه f باشند. پس در کل

حداقل ۴ عضو در دامنه و حداکثر ۷ عضو در دامنه داریم.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۶- گزینه «۲»

(علی قهرمان‌زاده)

طبق فرض داریم:

$$\begin{cases} f(x) + g(x) = x \\ f(x) - g(x) = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2f(x) = x - 2$$

$$\xrightarrow{x=1} 2f(1) = -1 \Rightarrow f(1) = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow f(1) - g(1) = -2$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{2} - g(1) = -2 \Rightarrow g(1) = \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۲ و ۳۹ تا ۵۴)

$$\begin{cases} k^2 - 1 = 0 \Rightarrow k = \pm 1 \\ k + 1 = 0 \Rightarrow k = -1 \end{cases}$$

حال باید انحراف معیار اعداد $1, (-1)^2, (-1)^3, (-1)^4$ را بیابیم.
ابتدا میانگین را به دست می‌آوریم.

$$\bar{x} = \frac{-1 + 1 - 1 + 1}{4} = 0$$

پس واریانس را محاسبه می‌کنیم.

$$\sigma^2 = \frac{(-1)^2 + 1^2 + (-1)^2 + 1^2}{4} = \frac{4}{4} = 1$$

در نهایت انحراف معیار که جذر واریانس است، پس:

$$\sigma = \sqrt{1} = 1$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۰، ۲۵ و ۳۲)

(مهم اسری)

۱۱- گزینه «۳»

با توجه به نمودار، نتیجه می‌گیریم کوچک‌ترین داده ۵ است. پس:

$$x = 5, x + 3 = 8$$

با جای گذاری دو مقدار بالا، چارک‌ها (z, k) را مشخص می‌کنیم:

نیمه اول		میان	نیمه دوم	
۵,	۸, ۸	۱۱, ۱۴, ۱۵,	۱۹, ۲۳	۲۵
$k = Q_1 = \frac{8+8}{2} = 8$			$Q_3 = z = \frac{19+23}{2} = 21$	

$$2y = 14 \Rightarrow y = 7$$

حالا مقدار $\frac{k}{y} + y - \frac{z}{y}$ را به دست می‌آوریم:

$$\frac{k}{y} + y - \frac{z}{y} = \frac{8}{7} + 7 - \frac{21}{7} = \frac{8}{7} + 7 - 3 = \frac{8}{7} + 4 = \frac{36}{7} = 5 \frac{1}{7}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(رضا قانباتانی)

۱۲- گزینه «۲»

برای متغیرهای A و B تناسب را می‌نویسیم.

$$\frac{\text{مقدار متغیر B}}{\text{بیشینه متغیر B}} = \frac{\text{عدد روی شعاع B}}{100} \Rightarrow \frac{30}{4a+10} = \frac{60}{100}$$

$$50 = 4a + 10 \Rightarrow 4a = 40 \Rightarrow a = 10$$

$$\frac{\text{مقدار متغیر A}}{\text{بیشینه متغیر A}} = \frac{\text{عدد روی شعاع A}}{100} \Rightarrow \frac{8}{3a+2b} = \frac{25}{100}$$

$$32 = 3a + 2b \xrightarrow{a=10} 32 = 3(10) + 2b \Rightarrow 32 - 30 = 2b$$

۷- گزینه «۳»

(امیر حسن زارهره‌فر)

در صفحه ۸۰ کتاب ریاضی و آمار یک، در بخش تعاریف مقیاس‌های اندازه‌گیری، بیان شده که در مقیاس نسبتی صفر به معنای نبود ویژگی در فرد یا شیء است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه ۸۰)

۸- گزینه «۱»

(علی قهرمان‌زاده)

$$(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow (r \vee s) \equiv F$$

$$\begin{cases} \sim p \wedge \sim q \equiv T \Rightarrow \begin{cases} p \equiv F \\ q \equiv F \end{cases} \\ r \vee s \equiv F \Rightarrow \begin{cases} r \equiv F \\ s \equiv F \end{cases} \end{cases}$$

$$s \Rightarrow (\sim r \Leftrightarrow (p \Rightarrow q)) \equiv F \Rightarrow \left(\underbrace{T \Leftrightarrow (F \Rightarrow F)}_T \right)$$

$$\equiv F \Rightarrow T \equiv T$$

تذکر: دقت کنید که در گزینه‌های «۳» و «۴» ارزش گزاره به گزاره t بستگی دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۹- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

در این استدلال زمانی دچار خطا می‌شویم که طرف بزرگتر یا کوچکتر بر هم بخورد.

تذکر: در سؤال مدنظر، زمانی طرف بزرگتر و کوچکتر جابه‌جا می‌شود که علامت منفی در آن‌ها ضرب و یا تقسیم شود.

در گام دوم عدد مثبت ۳ ضرب شده است، بنابراین مانعی ندارد. در گام سوم عدد $x + y$ تقسیم شده که باز عددی مثبت است. و در گام چهارم هم ساده شده است که مانعی ندارد بنابراین مشکلی در استدلال نیست.

تذکر: در گام اول داریم:

$$x + y > -y + y$$

$$\Rightarrow x + y > 0$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۰- گزینه «۲»

(هادی فولادی)

اگر انحراف معیار برابر صفر باشد، یعنی مقادیر برد تابع با هم برابر هستند و در این صورت تابع داده شده باید یک تابع ثابت باشد. پس ضرایب x و x^2 باید صفر شوند.

۱۴- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

برای اینکه کلمه ساخته شده، دارای سه حرف نقطه دار باشد باید حرف (ی) در آخر بیاید و برای اینکه در کلمات ساخته شده، قبل از «گ» فقط حروف نقطه دار بیاید باید حالت بندی کنیم.

حالت یک (قبل از (گ) فقط یک حرف نقطه دار بیاید) $\frac{1}{ی}, \frac{1}{ی}, \frac{2}{ی}, \frac{3}{ی}, \frac{4}{ی}, \frac{1}{ی}, \frac{3}{ی}$

$$1 \times 1 \times 2 \times 3 \times 4 \times 1 \times 3 = 72$$

حالت دو (قبل از (گ) فقط دو حرف نقطه دار بیاید) $\frac{1}{ی}, \frac{2}{ی}, \frac{2}{ی}, \frac{1}{ی}, \frac{3}{ی}, \frac{2}{ی}$

$$1 \times 3 \times 2 \times 1 \times 1 \times 3 \times 2 = 36$$

حالت سه (قبل از (گ) فقط سه حرف نقطه دار بیاید) $\frac{1}{ی}, \frac{2}{ی}, \frac{1}{ی}, \frac{3}{ی}, \frac{2}{ی}, \frac{1}{ی}$

$$1 \times 2 \times 1 \times 1 \times 3 \times 2 \times 1 = 12$$

$$72 + 36 + 12 = 120$$

و در آخر طبق اصل جمع:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۲ و ۱۱)

۱۵- گزینه «۱»

(عارف بهرام نیا)

اعدادی که می توان ساخت برابر است با:

$$\frac{9}{-} \frac{8}{-} \frac{7}{-} \Rightarrow n(s) = 9 \times 8 \times 7 = 504$$

برای اینکه تعداد ارقام زوج بیشتر از تعداد ارقام فرد باشد باید «۳» رقم زوج

باشد» یا «۲» رقم زوج و یک رقم فرد» باشد.

$$\left. \begin{aligned} \text{هر ۳ رقم زوج: } \left(\frac{4}{3} \right) \times 3! &= 4 \times 6 = 24 \\ \text{۲ رقم زوج و یک رقم فرد: } \left(\frac{4}{2} \right) \left(\frac{5}{1} \right) \times 2! &= 6 \times 5 \times 6 = 180 \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 24 + 180 = 204$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{204}{504} = \frac{17}{42}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه های ۱۶ و ۲۷)

۱۶- گزینه «۲»

(امیر حسن زاده فرد)

با توجه به داشتن a_3 می توان به ازای $n=3$ و $n=4$ و $n=5$ ، مقادیر a_{n+1} را محاسبه کرد.

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = \frac{1}{a_3} = \frac{1}{5}$$

$$2 = 2b \Rightarrow b = 1$$

$$\frac{\text{مقدار متغیر } C}{\text{بیشینه متغیر } C} = \frac{\text{عدد روی شمع } C}{100} \Rightarrow \frac{x}{7a + 5b} = \frac{8}{100}$$

$$\frac{x}{75} = \frac{8}{100} \Rightarrow 4x = 24 \Rightarrow x = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده ها، صفحه های ۱۱۳ و ۱۱۷)

۱۳- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاره)

چون خط فقر به روش میانه و میانگین عدد یکسانی شده، می توان نتیجه

گرفت که $\bar{x} = Q_2$ ، پس میانگین و میانه را محاسبه کرده و با هم برابر قرار

می دهیم:

$$\bar{x} = \frac{7 + 11 + x + 21 + 14 + 6 + 10 + 16 + 21 + 22}{10} \Rightarrow \bar{x} = \frac{128 + x}{10}$$

برای محاسبه میانه لازم است جایگاه x را نسبت به مرتبه شده اعضای دیگر

حالت بندی کنیم و میانه های ممکن را به دست می آوریم:

مرتبه شده اعضای دیگر: ۶, ۷, ۱۰, ۱۱, ۱۴, ۱۶, ۲۱, ۲۱, ۲۲

حالت اول: $x \leq 11$ ، اگر این شرط برقرار باشد، داریم:

$$Q_2 = \frac{11 + 14}{2} = 12.5$$

$$Q_2 = \bar{x} \Rightarrow 12.5 = \frac{128 + x}{10} \Rightarrow 125 = 128 + x \Rightarrow x = -3$$

حقوق منفی قابل قبول نیست. پس $x = -3$ غیر قابل قبول است.حالت دوم: $11 < x \leq 14$ ، اگر این شرط برقرار باشد، داریم:

$$Q_2 = \frac{x + 14}{2}$$

$$Q_2 = \bar{x} \Rightarrow \frac{x + 14}{2} = \frac{128 + x}{10} \Rightarrow x = 14/5$$

براساس شرط $11 < x \leq 14$ قابل قبول نیست.

$$Q_2 = \frac{14 + x}{2}$$

حالت سوم: $14 < x \leq 16$

$$Q_2 = \bar{x} \Rightarrow \frac{14 + x}{2} = \frac{128 + x}{10} \Rightarrow x = 14/5$$

$$Q_2 = \frac{14 + 16}{2} = 15$$

حالت چهارم: $x > 16$

$$Q_2 = \bar{x} \Rightarrow 15 = \frac{128 + x}{10} \Rightarrow x = 22$$

پس مقادیر ممکن برای x ، برابر $14/5$ و 22 می باشد که مجموع آن هابرابر $22 + 14/5 = 36/5$ می باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

(هاری فولاری)

۱۹- گزینه «۱»

می‌دانیم دو عبارت تواندار زمانی مساوی هستند که پایه‌ها برابر و توان‌ها نیز

برابر باشند.

$$x+y = \sqrt{x+1} \Rightarrow (x+y)^2 = x+1$$

$$\Rightarrow x^2 + 2xy + y^2 = x+1$$

$$x^2 + 2xy + y^2 = x+1 \Rightarrow x^2 + 2xy = x+1 - y^2$$

$$x^2 - y^2 = x+1 - 2xy \Rightarrow (x-y)(x+y) = x+1 - 2xy$$

$$x - y = 1$$

$$\begin{cases} x - y = 1 \\ \frac{x}{y} + 2y = \frac{1}{y} \end{cases} \Rightarrow x + \frac{x}{y} = 1 + \frac{1}{y} \Rightarrow \frac{y}{y}x + \frac{1}{y}x = \frac{y+1}{y} \Rightarrow x = \frac{y+1}{y}$$

$$x - y = 1 \Rightarrow \frac{y+1}{y} - y = 1 \Rightarrow \frac{y+1}{y} - \frac{y^2}{y} = \frac{y+1-y^2}{y} = 1 \Rightarrow y+1-y^2 = y \Rightarrow -y^2 = 0 \Rightarrow y = 0$$

$$x^y = \left(\frac{y+1}{y}\right)^{\frac{1}{y}} = \left(\frac{y}{y}\right)^{\frac{1}{y}} = 1^{\frac{1}{y}} = 1$$

$$y^x = \left(\frac{y}{y+1}\right)^{\frac{1}{y}} \text{ تعریف نشده}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

(عارف بهرام‌نیا)

۲۰- گزینه «۲»

نقطهٔ سربه‌سر زمانی است که $R(x) = C(x)$ باشد، لذا:

$$R(x) = C(x) \Rightarrow -x^2 + 22x - 40 = 11x^2 + 22x - 40 \Rightarrow 12x^2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

بنابراین تابع سود برابر است با:

$$P(x) = R(x) - C(x) = -x^2 + 22x - 40 - (11x^2 + 22x - 40) = -12x^2$$

$$= -12x^2 + 22x - 40$$

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-22}{-24} = 11 \Rightarrow P_{\max} = -12(11)^2 + 22 \times 11 - 40 = -154$$

$$= 121 - 40 = 81$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۷۰)

$$\frac{n=4}{a_5} = \frac{a_4 + 2 \times 4}{3} = \frac{1+8}{3} = \frac{9}{3} = 3$$

$$\frac{n=5}{a_6} = \frac{1}{a_5} = \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(مهمر ممیری)

۱۷- گزینه «۲»

دنبالهٔ $a_{n+1} = a_n + 2$ با فرض $a_1 = 4$ یک دنبالهٔ حسابی با اختلاف

مشترک $d = 2$ است. حال می‌خواهیم مجموع ۳۰ جملهٔ دوم این دنباله را

به‌دست آوریم. یعنی مجموع جملات زیر:

$$a_{31} + a_{32} + \dots + a_{60}$$

$$\text{مجموع } 30 \text{ جملهٔ مورد نظر} = \frac{30}{2}(a_{31} + a_{60})$$

$$\text{مجموع } 30 \text{ جملهٔ مورد نظر} = 15(a_1 + 30d + a_1 + 59d)$$

$$= 15(2a_1 + 89d)$$

$$\frac{a_1=4}{d=2} \rightarrow 15(2(4) + 89(2)) = 15(8 + 178) = 15(186) = 2790$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(علی شورایی)

۱۸- گزینه «۱»

با داشتن $a_2 = 24$ و $a_5 = 12$ ، نسبت مشترک را حساب می‌کنیم:

$$\frac{a_5}{a_2} = r^{5-2} \Rightarrow \frac{12}{24} = r^3 \Rightarrow r^3 = \frac{1}{2} \Rightarrow r = \sqrt[3]{\frac{1}{2}}$$

چون $r = \sqrt[3]{\frac{1}{2}}$ است، پس جملاتی که عدد صحیح می‌شوند از هم ۳ شماره

فاصله دارند آن‌ها را می‌نویسیم:

$$a_2 = 24 \Rightarrow a_5 = 12 \Rightarrow a_8 = 6 \Rightarrow a_{11} = 3 \Rightarrow a_{14} = \frac{3}{2}$$

پس فقط جملات a_2, a_5, a_8, a_{11} عدد صحیح هستند که مجموع آن برابر

است با:

$$24 + 12 + 6 + 3 = 45$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۱»

(امیرمسین اشتری)

توضیحات ارائه شده، به ترتیب متعلق به فارسی باستان، فارسی میانه، فارسی نو و فارسی باستان هستند. دقت کنید که فارسی نو همان فارسی دری است که پس از ورود اسلام به ایران رواج یافت و نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود. دری زبان درباری «سامانیان» بود. زبان پهلوی، که زبان رسمی دوره «ساسانی» بود، مربوط به فارسی میانه است. (علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه «۲»

(الهام ممبری)

ویژگی‌های نثر دوره سامانی	ویژگی‌های نثر دوره سلجوقی و غزنوی
ایجاز و اختصار در لفظ و معنا	جمله‌ها معمولاً طولانی هستند. (اطناب)
تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی	حذف افعال به قرینه
تکواهی جملات	تمثیل و استشهداد به آیات، احادیث و اشعار
لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد	بهره‌گیری کمتر از لغات عربی
افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی	افزایش کاربرد لغات عربی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۳- گزینه «۲»

(امیرمسین اشتری)

«ظهور» و «سفر ششم» از آثار علی مؤذنی هستند. «اگه بابا بمیره» و «مهاجر کوچک» به قلم محمدرضا سرشار تألیف شده‌اند. «ضیافت»، «جای پای خون» و «کشتی پهلوگرفته» از نوشته‌های سید مهدی شجاعی هستند. «آی آدم‌ها»، «افسانه» و «ققنوس» از اشعار نیما یوشیج هستند. نیما شعر «آی آدم‌ها» را در اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران (تیر ۱۳۲۵) خواند. (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹، ۷۱، ۷۲، ۷۹ و ۸۰)

۲۴- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

تشریح موارد نادرست:

ب) شرایط مذکور در این عبارت منجر به این شد که در قرن‌های هفتم تا نهم کتاب عرفانی مهمی به نثر نوشته نشد. ه) شاعران قرن دهم برای بازگشت به واقع‌گرایی نیازمند پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی بودند و قالب غزل با توجه به نقش و سابقه کاربردش اجازه جولان بیشتر در این میدان را نمی‌داد. (علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۵۹ و ۶۱)

۲۵- گزینه «۳»

(ممسین اصغری)

بیدل دهلوی از شاعران سبک هندی است که عبارت اول درباره اشعار او صدق می‌کند. ادیب‌الممالک فراهانی از شاعران عصر بیداری (گروه سنت‌گرا) است که سردبیری روزنامه «مجلس» را بر عهده داشت و فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. موسوی گرمادری از شاعران شاخه اول بعد از انقلاب است. از آثار او می‌توان به «صدای سبز» و «برآشفتن گیسوی تاک» اشاره کرد. عطاملک جوینی نویسنده کتاب «تاریخ جهان‌گشا» است که در قرن هفتم می‌زیست و عبارت چهارم درباره اوست. (علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های نادرست:

(ممسین اصغری)

گزینه «۱»: باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن: ویژگی زبانی شعر انقلاب
گزینه «۳»: توجه نمودن به مفاهیم و مضامین اسلامی به‌ویژه فرهنگ عاشورایی: ویژگی فکری شعر انقلاب
گزینه «۴»: تلفیق حماسه و عرفان در غزل حماسی انقلابی: ویژگی فکری شعر انقلاب
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

۲۷- گزینه «۴»

(ممسین اصغری)

در بیت گزینه «۴» عقل و خرد مورد ستایش شاعر واقع شده است و این مورد از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است. در سایر گزینه‌ها ویژگی‌های فکری سبک عراقی مشهود است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: باور به قضا و قدر
گزینه «۲»: برتری عشق بر عقل یا ستایش عشق
گزینه «۳»: رواج روحیه عرفانی یا ذهن‌گرایی با توجه به دنیای درون
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۸- گزینه «۲»

(میلاد قنبری)

بیت گزینه «۲» مربوط به اشعار سبک عراقی است. در سایر گزینه‌ها «استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ» دیده می‌شود (چند کس خواهی شدن، و از خود می‌رود، مشکل است) که در قلمرو ادبی از ویژگی‌های بارز شعر سبک هندی است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۲۹- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی‌پور)

عبارات به ترتیب از کلیله و دمنه، تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه و سیاست‌نامه انتخاب شده‌اند، اما فراوانی کلمات عربی و ترکیبات دشوار در عبارت گزینه «۱»، بیش از همه معرف سبک این دوره است. دقت کنید که در کتاب درسی «تاریخ بیهقی» و «قابوس‌نامه» هم جزو آثار نثر دوره غزنوی و سلجوقی و هم جزو آثار منشور قرن پنجم و ششم ذکر شده‌اند. بنابراین سبک نثر دوره غزنوی و سلجوقی را نباید قاطعانه سبکی جدای از نثر قرن پنجم و ششم دانست. در این میان سبک نثر فنی (مثلاً در کلیله و دمنه) سبکی است که با دیگر آثار این دوره تمایز بیشتری دارد.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۳۰- گزینه «۲»

(الهام ممبری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «حرف» مجاز از «سخن»
گزینه «۳»: «چشم» مجاز از «نگاه»
گزینه «۴»: «سراپا» مجاز از «کل وجود»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۱- گزینه «۴»

(الهام ممبری)

«چین زلف»: اضافه تشبیهی (یک تشبیه دارد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ۱- هر سرو تیغ زهرآلود می‌گردید. ۲- شمشاد بالا (بالا قامت) مانند شمشاد ۳- تشبیه تفضیل (مرجح): برتری قامت معشوق نسبت به سرو
گزینه «۲»: ۱- گرد کسادی ۲- تشبیه تفضیل (مرجح): برتری زیبایی معشوق نسبت به زیبایی زلیخا / ۳- عبیر پیرهن در برابر معشوق رنگ کسادی داشت: تشبیه مرجح / ۴- عبیر پیرهن
گزینه «۳»: ۱- برگ عیش (اضافه تشبیهی) ۲- زخم نمایان لب خندان است.
(علوم و فنون ادبی، بیان)

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیت فاقد تضاد است.

گزینه «۳»: بیت فاقد استعاره است.

گزینه «۴»: بیت فاقد حسن تعلیل است. (چرا که شاعر اعتقاد شخصی خود را بیان کرده است و علت و معلول در هر دو مصراع از نظر او منطقی است!)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۷- گزینه «۲»

(الهام ممیری)

بیت «د»: موازنه:

هم	از	گوهر	گزیده	هم	ز	اختر
هم	از	منظر	ستوده	هم	ز	مخبر

بیت «ه»: اغراق: معشوق آن قدر زیبا باشد که خود موجب زیبایی زیورها شود، اغراق دارد.

بیت «الف»: تمثیل: سپاه اهل زنگبار هیچ‌گاه با آب، سفید نمی‌شود و سفیدپوست رومی هرگز با دود سیاه نمی‌شود.

بیت «ب»: تشبیه: «آینه سیمای»

بیت «ج»: حسن تعلیل: علت پرده‌پوشی حباب را تردامنی آن می‌داند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۸- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

قافیه‌های درونی: دلربایی، هوایی، جایی / حرف اصلی قافیه: «مصوت بلند آ» - قاعده ۱ / حروف الحاقی: «یی»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قافیه‌های درونی: مه، آگه، همزه / حروف قافیه: ه - قاعده ۲

گزینه «۲»: قافیه‌های درونی: جانی، دانی، می‌توانی / حروف اصلی قافیه: ان (قاعده ۲) / حرف الحاقی: «ی»

گزینه «۴»: قافیه‌های درونی: مستیم، شکستیم، رستیم / حروف قافیه: س - ستیم / حروف اصلی: س - ست (قاعده ۲) / حروف الحاقی: «یم»

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۹- گزینه «۴»

(رضا رنبری)

وزن بیت: مفعول فاعلاتن مفاعیلن یا مستفعّلن مفاعل مستفعّل (ناهمسان) / واژگان قافیه «خراباتم و گلستانم» هستند و حروف الحاقی «م» است؛ به دلیل نبود حرف یا حروف اصلی مشترک، قافیه نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت: فاعلاتن مفاعلن فعلن (ناهمسان) / واژگان قافیه: تیزهش، تُرُش / حروف قافیه: ه - ش / ردیف: است

گزینه «۲»: وزن بیت: فعولن فعولن فعل (همسان) / واژگان قافیه: زندگی، دل‌مردگی / حروف قافیه: ی - ند، ر - د / حروف الحاقی: ی - گی (قافیه معیوب)

گزینه «۳»: وزن بیت: فاعلاتن مفاعلن فعلن (ناهمسان) / واژگان قافیه: خد، بد / حروف قافیه: د - د / ردیف: باشد

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۴۰- گزینه «۳»

(رضا رنبری)

وزن مشترک در صورت سؤال و گزینه «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

گزینه «۴»: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۲- گزینه «۴»

(الهام ممیری)

در این گزینه، سه استعاره مصرحه قرار گرفته است: «لعل» استعاره مصرحه از «لب»، «پروین» استعاره از «دندان‌ها»، «نسرین» استعاره از «چهره»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ریختن گفتار» و «چشم گویا» دو استعاره مکنیه

گزینه «۲»: استعاره‌های مکنیه: «جستن آهو (چشم)»، «ناخن داشتن اشک» و «روی صحرا»

گزینه «۳»: «پسته» استعاره از «دهان»، «شکر» استعاره از «سخنان شیرین»، «سنبل» استعاره از «مو»، «نسرین» استعاره از «چهره»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

جناس (الف): «دین و این» / لف و نشر (ب): «زیب فلک و زینت دهر» به ترتیب مربوط هستند به «مه روی تو و اشک چو پروین من» / پارادوکس (د): «دولت فقر»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۴- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

در بیت صورت سؤال واژه «تار»، در معنای تاریک اشاره شده است و معنای انحرافی آن (تار مو) با زلف در تناسب است.

واژه «کیش» در معنای تیردان استفاده شده است و فاقد ایهام تناسب است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «مهر» در معنای محبت و دوستی به کار گرفته شده است و معنای دیگر آن (آفتاب) با واژه «روشن» تناسب دارد.

گزینه «۳»: «عهد» در معنای پیمان به کار گرفته شده است و معنای دیگر آن (دوران) با واژه «سال‌ها» تناسب دارد.

گزینه «۴»: «دستگیر» در معنای کنایه حامی و یاری‌رسان به کار گرفته شده است و معنای تحت‌اللفظی آن (کسی که دست را می‌گیرد) با واژه‌های «پا» و «دست» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی، بدیع)

۳۵- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)

الف) اغراق: زیاده‌روی در توصیف کوچکی لب یار / استعاره: ندارد.

ب) تناقض: زخم، مرهم است. / لف و نشر: ندارد.

ج) ایهام: «روشن» در دو معنا آمده است. یکی در معنای «روشن و نورانی» و دیگری در معنای «آشکار و واضح» / اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی است از مصراع اول و «چو» در ابتدای مصراع دوم خللی به استقلال دستوری مصراع اول و دوم وارد نمی‌کند. (مصراع اول یک جمله مستقل ساده و مصراع دوم یک جمله مستقل مرکب است.)

د) پارادوکس: سایه ابر باعث روشنی دل می‌گردد. / تشبیه: ابر لطف / خورشید یقین (علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۶- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

تلمیح: آب حیات و ماجرای جاودانه شدن خضر نبی / تناقض: رها کردن بقا و زندگی مانند آب حیات است. / جناس: دست و است / مجاز: جهان (تعلقات دنیوی) معنای بیت: رها کردن بقا، مانند آب زندگانی است و به انسان عمر جاودانه می‌دهد و بی‌توجهی به مادیات دنیایی راه نجات و رهایی است.

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

سیر تحول فرهنگی به صورت «تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت» است که در گزینه «۳» آمده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۵۲- گزینه «۲»

(سید آرشد مرتضائی فر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست («فلسف آهین» توسط ماکس وبر مطرح شد)

گزینه «۲»: نادرست (تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی) - درست

گزینه «۳»: نادرست (تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی) - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۷ و ۴۸ و ۵۲)

۵۳- گزینه «۳»

(آریتا امیری)

- برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و بین دولت‌ها شکل گرفته‌اند.

- سازمان کنفرانس اسلامی، سازمانی برای حفاظت و حمایت از منافع جهان اسلام و ترویج صلح بین‌المللی است.

- کشورهای عضو بریکس خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقادهنده وضعیت آنها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند.

- از سازمان همکاری شانگهای با عنوان «اتوی شرق» یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۶۹)

۵۴- گزینه «۳»

(آریتا امیری)

زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. در نهایت، با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند. این دولت‌ها برخلاف حکومت‌های گذشته، خود را نه با هویتی دینی بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند. این کشورها در مسیر توسعه خود به‌صورت قدرت‌های استعماری درآمدند و به دنبال فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند. پس برای هر یک از این مناطق، هویت جدیدی ساختند. بدین ترتیب، دولت - ملت‌های جدید در بخش‌های دیگری از جهان شکل گرفت. هویت‌های جدیدی که برای هر یک از این مناطق جغرافیایی جدید ساخته می‌شود هویتی قومی و سکولار است. از نظر هانتینگتون در آخرین مرحله درگیری‌ها، دیگر دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت - ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگترین تهدید برای غرب است.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۷، ۵۸، ۶۷ و ۸۶)

۵۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به جنبش عدالتخانه منجر شد. جنبش عدالتخانه فقط به دنبال اصلاح کار یا

رفتار خاصی از پادشاه نبود، بلکه اصلاح شیوه زمامداری او را هدف قرار داده بود. این جنبش - با توجه به شرایط داخلی و خارجی - در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه الهی را تدوین کند و شاه را ملزم سازد که در چارچوب این قوانین عمل کند. این حرکت، حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد. جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

۵۶- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

عبارات به ترتیب ناظر بر رویکردهای «کمونیستی، کمونیستی، عدالت اجتماعی و لیبرالی» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۴)

۵۷- گزینه «۴»

(آریتا امیری)

- طرفداران عدالت اجتماعی معتقدند هیچ کدام از دو رویکرد لیبرالی و کمونیستی عادلانه نیستند. رویکرد اول عادلانه نیست چون این واقعیت را نادیده می‌گیرد که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند به‌سادگی امکان رقابت ندارند. رویکرد دوم عادلانه نیست زیرا در آن افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. در رویکرد اول نقطه آغاز رقابت و در رویکرد دوم نقطه پایان آن عادلانه نیست.

- نقطه قوت جامعه‌شناسی تفهیمی - تفسیری در فهم «معنای زندگی» و نقطه ضعف آن در مطالعه و بررسی «قدرت اجتماعی» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، سفتی با دانش‌آموز و صفحه ۷۵)

۵۸- گزینه «۴»

(مهم‌مهری یعقوبی)

- آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند.

- قرآن در موارد متعددی هم به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان‌ها می‌پردازد؛ یعنی به این اشاره می‌کند که در جوامع چه می‌گذرد و چرا؟ هم به نقد و ارزیابی جوامع و فرهنگ‌های بشری می‌پردازد و هم جامعه آرمانی موردنظر خود را ترسیم می‌کند.

- تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاه ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۶ و ۹۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۶)

۵۹- گزینه «۴»

(فاطمه قربیبیان)

- لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست. دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است.

- عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ آنها نگاه خطی به جوامع دارند. (اگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس)

- مورد سوم به اصطلاح «توسعه‌یافته و عقب‌مانده یا توسعه‌نیافته یا در حال توسعه» اشاره دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۲ و ۱۳۰)

(جامعه‌شناسی (۲)، دانش‌های جهانی، صفحه ۸۸)

۶۰- گزینه ۱»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(ریاضانه امینی)

گزینه ۲: نادرست (اگر ساختار اجتماعی را به خودرویی تشبیه کنیم که در یک جا پارک شده، نظام اجتماعی همان خودرو است که روشن شده و در حال حرکت است) - درست

گزینه ۳: نادرست (نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آنها را امکان‌پذیر می‌نماید) - نادرست (مربوط به استبداد استعماری است)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ پهلانی، صفحه ۳۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۴)

۶۱- گزینه ۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

- جامعه‌شناسی انتقادی به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند بلکه به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن را با ملاک‌های ارزشی (خوب و بد) و هنجاری (باید و نباید) ارزیابی می‌کند.

- جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند.

- جامعه‌شناسی تفسیری «همراهی همدلانه» و «توجه به نگرش‌ها» را مدنظر دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۷، ۳۹، ۷۷ و ۷۸)

۶۲- گزینه ۲»

(آریتا بیدقی)

- علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد، ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند.

- اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند.

- تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۷)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۰، ۱۱۲ و ۱۱۳)

۶۳- گزینه ۳»

تشریح موارد نادرست:

(مریم فسروی دهنوی)

ب: هر جهان اجتماعی، تغییرات و تفاوت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد. جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می‌شود؛ اقتصاد آن رشد یا افول می‌کند و زبان و لهجه مردم دگرگون می‌شود؛ اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند.

ج: مدینه ضاله در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۰ و ۱۰۳)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های پهلانی، صفحه ۸۵)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

۶۴- گزینه ۳»

(فاطمه رضائیان)

عبارات مطرح‌شده به ترتیب مربوط به اندیشمندان مندرج در گزینه ۳ است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۶)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ پهلانی، صفحه ۱۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۸ و ۱۰۹)

۶۵- گزینه ۳»

(ریاضانه امینی)

گزینه ۱: درست - نادرست (علم تجربی سکولار، توان داوری درباره آرمان‌های انسانی را ندارد) - درست

گزینه ۲: نادرست (زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن نیز فراهم می‌گردد) - درست - درست

گزینه ۴: درست - نادرست (با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد) - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶، ۵۸ و ۵۹)

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۲، ۵۱ و ۹۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۶، ۴۸، ۵۵ و ۹۴)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه ۳»

بررسی عبارت‌ها:

(هاثا اهمرزاده)

«الف» نادرست است؛ عبارت «گذشت زمان موجب تضعیف حافظه می‌شود.» فرضیه است و فرضیه‌ها باید مورد آزمون قرار بگیرند و به‌صورت تجربی بررسی شوند تا درستی آن‌ها تأیید یا رد شود؛ اما باید دقت کرد درستی فرضیه‌ها قابل اثبات نیست و فقط می‌توان آن‌ها را مورد تأیید قرار داد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

«ب» نادرست است؛ در این عبارت باید به «بیان دقیق ماهیت ...» توجه کنیم که به معنی بیان دقیق چیستی است نه چرایی. بنابراین معلم به توصیف پدیده‌های مورد مطالعه پرداخته است. (رد گزینه ۱)

«ج» درست است؛ پردازش فردی که به ویژگی‌های کیفی وسیله نیز می‌پردازد، پردازش مفهومی است و پردازشی که بر اساس ویژگی‌های ظاهری مانند اندازه، رنگ، شکل و ... باشد، پردازش ادراکی است و هرچه پردازش مفهومی‌تر باشد، شناخت شکل گرفته کارآمدتر و پایدارتر خواهد بود.

«د» درست است؛ در هر یک از دو روش پرسشنامه و مصاحبه می‌توان اطلاعاتی را از فرد پرسید که با مشاهده مستقیم نمی‌توان به آن رسید اما تفاوت پرسشنامه و مصاحبه در نحوه به‌کارگیری آن‌ها است؛ در پرسشنامه سؤالات به صورت کتبی ارائه می‌شود و در مصاحبه سؤالات به طور شفاهی از فرد پرسیده می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۲۲، ۲۳ و ۲۸)

۶۷- گزینه ۲»

(مهمربختان فرهادی)

«الف» درست است؛ با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور به دلیل نقش عوامل زیستی و وراثتی می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه‌های سنی خاصی پیش‌بینی کرد.

«ب» نادرست است؛ برخی از روان‌شناسان این فرد را بر اساس سنی که دارد نوجوان می‌دانند، ولی از نظر برخی دیگر از روان‌شناسان که پایان نوجوانی را زمانی می‌دانند که فرد شروع به کار کند و از والدین مستقل شود، او وارد مرحله جوانی شده است.

باشد، کارایی توجه بهبود می‌یابد و اگر عکس موارد فوق رخ دهد یعنی تکالیف مورد نظر متفاوت و دشوار باشند و یا انجام‌دهنده تکلیف از مهارت کمی برخوردار باشد، کارایی توجه کاهش می‌یابد. (رد گزینه ۱)

ج) ادراک پدیده‌های بدون احساس به توهم اشاره دارد اما خطای پونزو نمونه‌ای از خطای ادراکی است که در آن، ما دو خط مساوی را احساس می‌کنیم اما در ادراک آن (تفسیر محرک‌ها) با خطا مواجه می‌شویم و آن را به صورت دو خطی می‌بینیم که اندازه‌های متفاوتی دارند.

د) بر اساس اصل مجاورت هنگامی که چند شیء کنار هم قرار بگیرند، به صورت یک گروه ادراک می‌شوند که گزینه‌های «۱» و «۳» نمونه‌هایی از اصل مجاورت هستند؛ اما مثال‌های ارائه‌شده برای گزینه‌های «۲» و «۴» بر اساس اصل شباهت هستند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۸۰، ۸۱، ۸۲ و ۸۳)

۷۱- گزینه «۳»

(مفهم عرفان فرهادی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

- حافظه‌ای که اطلاعات را تا چند دقیقه نگه می‌دارد، حافظه کوتاه‌مدت است که ظرفیتش محدود است (فراخوانی ارقام) نه نامحدود.

- عبارت بیان‌شده دانش عمومی مشترک بین افراد است نه یک تجربه شخصی؛ بنابراین بیانگر حافظه معنایی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴، ۹۷ تا ۹۹ و ۱۰۱)

۷۲- گزینه «۳»

(هانا اهمرزاده)

گزینه «۳» نادرست می‌باشد؛ زیرا تصمیم‌گیری بر اساس اهمیت آن به دو دسته مهم و معمولی تقسیم‌بندی می‌شود.

بررسی درستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولویت‌های تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد؛ به عبارت دیگر هر اولییتی، فرد تصمیم‌گیرنده را به مقصد می‌رساند و تمامی راه‌ها برای او امکان‌پذیر است اما یک راه از همه مطلوب‌تر است.

گزینه «۲»: تصمیم‌گیری از عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت‌های شناختی انسان است.

گزینه «۴»: در بعضی مواقع تصمیم‌گیری با «خطر» همراه است که در چنین حالتی اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۳۹ و ۱۴۱)

۷۳- گزینه «۴»

(مفهم بیبی)

بن‌بست، زمانی ایجاد می‌شود که حل‌کننده مسئله با نگاه فعلی قادر به حل آن مسئله نباشد. راه خروج از این بن‌بست، تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

گزینه «۲»: این عبارت مربوط به مرحله سوم حل مسئله است، در حالی که آرش هنوز به این مرحله نرسیده است.

گزینه «۳»: کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۲)

«ج»: درست است؛ رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک است، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست و کودکان با دریافت واکنش دیگران، به هیجانات خود جهت می‌دهد.

«د»: نادرست است؛ در ابتدای کودکی (نه در دوره دبستان) کودکان هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند. کودکان در حدود ۶ سالگی کارهایی را درست می‌دانند که دیگران را خوشحال می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۱، ۴۴، ۴۹، ۵۱ و ۵۲)

۶۸- گزینه «۴»

بررسی عبارت‌ها:

«الف» نادرست است؛ در دوره نوجوانی به دلیل حساسیت افراد نسبت به انتقاد دیگران بهتر است که در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود. پذیرش ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان توصیه‌ای است برای احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز آن‌ها. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

«ب» نادرست است؛ در دوره نوجوانی حوزه‌های اساسی رشد جسمانی مانند قد و وزن، رشد عضلانی و استخوانی و ... دستخوش تغییر می‌شوند. ابتدا قد و وزن نوجوان افزایش می‌یابد و در حدود یک سال پس از افزایش قد و وزن، ماهیچه‌ها رشد بیشتری می‌کنند. (رد گزینه ۲)

«ج» درست است؛ زیرا در این دوره برای اولین بار در نوجوانان تفکر فرضی شکل می‌گیرد به این معنا که آن‌ها می‌توانند فرضیه‌سازی کنند و به تحلیل احتمال‌های مختلف بپردازند.

«د» درست است؛ رشد سریع شناختی در دوره نوجوانی موجب می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و در برخورد با این مسائل واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶ و ۶۱)

۶۹- گزینه «۲»

(مفهم عرفان فرهادی)

- دست سهیلای بریده شده است پس احساس اتفاق افتاده ولی چون به آن توجهی نکرده، در مورد آن ادراکی هم ندارد.

- وقتی منتظر روبه‌رو شدن با یک محرک با ویژگی‌های ظاهری خاصی هستیم، منبع توجه، «سبک پردازش و نوع انتظارات» ما است.

- «اسم علی» محرک هدف است و هنگام خواندن آن، پاسخ نمی‌دهد، بنابراین «از دست دادن محرک هدف» اتفاق افتاده است.

- در جست‌وجو، باید محرک مکانی را که در یک زمینه یا بافت مکانی قرار دارد، از بین محرک‌های دیگر پیدا کنیم.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۶۹، ۷۴، ۷۷ و ۷۹)

۷۰- گزینه «۳»

بررسی عبارت‌ها:

الف) در آزمایش مربوط به ثبت عقربه ثانیه‌شمار متوجه می‌شویم که هرچه مدت‌زمان انجام تکلیف بیشتر شود، کیفیت انجام آن کاهش می‌یابد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

ب) در انجام دادن چند تکلیف به‌صورت هم‌زمان اگر ۱- تکالیف شبیه به یکدیگر باشند، ۲- تکالیف دشوار نباشند، ۳- انجام‌دهنده تکلیف از مهارت لازم برخوردار

۷۴- گزینه «۳»

(مهمربیبی)

شکل صحیح متن موجود در سوال:

حل مسئله معمولاً به دو شکل صورت می‌گیرد. یکی از آن‌ها روش تحلیلی است که در آن محاسبات ذهنی و نیازسنجی واقعی رعایت می‌شود. دیگری روش اکتشافی است و از آن جایی که این روش عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی است، دستیابی به راه‌حل در آن تضمین نمی‌شود. یکی از روش‌های اکتشافی حل مسئله، خرد کردن مسئله است که توصیه می‌شود اگر با یک مسئله بزرگ مواجه هستید و نمی‌توانید آن را حل کنید، از این روش استفاده کنید. در نهایت اگر فرد نتواند در حل مسئله موفق باشد، درگیر پیامدهایی چون فشار روانی، ناکامی و پرخاشگری می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۶ و ۱۳۰)

۷۵- گزینه «۲»

(هانا افسرزاده)

در این سؤال به دنبال پیدا کردن رابطه درست بین ستون علت‌ها و معلول‌ها هستیم:

مطالعه چندحسی: ما می‌دانیم که رمزگردانی بیشتر مطالب به صورت شنیداری است. اگر همین اطلاعات به صورت دیداری هم رمزگردانی شود، رمزگردانی قوی‌تر می‌شود. پس با مطالعه چندحسی و بهره‌گرفتن از حواس مختلف رمزگردانی بهتر می‌شود.

آزمون مکرر: در بسیاری از مواقع اطلاعات را در حافظه داریم ولی نمی‌توانیم به موقع آن‌ها را از حافظه خارج کنیم. چنین حالتی نشان‌دهنده مشکل در مرحله بازیابی است که هرچه بیشتر در آزمون‌ها شرکت کنیم، در مرحله بازیابی توانمندتر خواهیم شد.

بسط معنایی: هر چه مثال‌های بیشتری داشته باشیم، مفاهیم بهتر در حافظه می‌مانند. (اندوزش بهتر)

کارآمدی مرور: مرور کارآمد و مناسب مطالب، اثر گذشت زمان را کنترل می‌کند. (روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۸ و ۱۰۹)

۷۶- گزینه «۲»

(مهمربفران فرهادی)

نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.

احسان دانش و مهارت لازم را دارد؛ پس دارای ادراک کارایی است و انتظار دارد که با پاسخ درست به سؤالات، مسابقه را برنده شود؛ پس دارای ادراک کنترل است. عبارت به اسناد ربطی ندارد، چون در عبارت علت موفقیت و شکست مطرح نشده است.

عالم بی‌عمل بودن، بیانگر تناقض میان شناخت و رفتار است که، نتیجه آن، بروز ناهماهنگی شناختی است.

فردی که موفقیتش را به «استعداد» خودش نسبت داده است به عاملی درونی، پایدار و غیر قابل کنترل اسناد داده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۹ و ۱۷۲ تا ۱۷۶)

۷۷- گزینه «۲»

(مهمربیبی)

در انگیزه بیرونی، عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد. در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. اگر از یک فرد مسلمان پرسیم چرا با وجود گرمای طاق‌فرسا روزه می‌گیرد، پاسخی که به این قبیل «چراها» می‌دهد، به عواملی همچون گرسنگی و تشنگی ارتباط ندارد. به اینگونه عوامل ایجادکننده رفتار، «نگرش» می‌گویند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۳ تا ۱۶۵)

۷۸- گزینه «۱»

(مهمربفران فرهادی)

سبک تصمیم‌گیری منطقی نه تنها در عوامل زیربنایی با سایر سبک‌ها تفاوت دارد، بلکه تابع یک روش قاعده‌مند و منظم است و فرد پله‌پله و طبق قوانین پیش می‌رود.

فرد در مرحله ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت (مرحله چهارم)، با توجه به ویژگی‌های هر انتخاب و شرایطش، پیش‌بینی می‌کند که انتخاب هر گزینه چه پیامدهایی دارد.

در سوگیری تأیید، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید می‌کند استفاده می‌کند؛ اما در اعتماد افراطی، فرد به قضاوت‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری خود، اعتماد بیش از حد دارد.

محسن بین انتخاب شغل موردعلاقه‌اش که جنبه خوشایند است و نگرانی از اینکه نتواند درآمد خوبی کسب کند که جنبه ناخوشایند است، تردید دارد و تعارض او «گرایش - اجتناب» است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۴۹ و ۱۵۱ و ۱۵۲)

۷۹- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

دردهایی که حاصل سبک زندگی نادرست هستند مربوط به قسمت میانه (زرد) پیوستار سلامت و بیماری است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

اگر در برنامه روزانه یک نفر، که همان سبک زندگی اوست، خوردن غذاهای چرب و سرخ‌شده و عدم تحرک کافی باشد، خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی، فشار خون و دیابت بیشتر می‌شود. (رد گزینه ۴)

طبق هرم غذایی کتاب درسی، بهتر است مصرف «گوشت و جایگزین‌ها و شیر و لبنیات» کمتر از «میوه و سبزیجات» و بیشتر از «روغن، چربی و شیرینی» باشد. (گزینه‌ای رد نمی‌شود).

هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت، فرد ابتدا براساس برداشت اولیه خود، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد: آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟ (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۲، ۱۹۳ و ۱۹۸)

۸۰- گزینه «۳»

(مهمربیبی)

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: مقابله‌هایی که به حل مسائل و برطرف کردن فشارآور و به حداقل رساندن و یا تحمل فشار روانی کمک می‌کنند، مقابله‌های سازگارانه هستند.

عبارت سوم: فرد در روش در انتظار معجزه بودن، بدون اینکه تلاش کند، منتظر است اتفاق خارق‌العاده‌ای رخ دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۲ و ۲۰۴)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۲

(علی مفسر زاره)

«فَلْيَعْبُدُوا»: پس باید بپرستند، پس باید عبادت کنند (رد گزینه ۴) / «رَبِّ هَذَا الْبَيْتِ»: پروردگار این خانه (رد گزینه ۱) / «أَطْعَمَهُمْ»: آن‌ها را طعام داد، به آن‌ها خوراک داد، خوراکشان داد (رد گزینه ۳) / «جوعٍ»: گرسنگی (رد گزینه ۴) / «أَمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ»: ایشان را از بیم در امان نهاد، از ترس آن‌ها را ایمن کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۱

(روح الله گلشن)

«لَا يُؤْتَرِ»: نباید تأثیر بگذارد (فعل نهی از صیغه غایب است و علامت کسره در انتهای آن، عارضی است و بیانگر مجزوم شدن فعل است، پس به شکل «نبايد + مضارع التزامی» ترجمه می‌شود) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «عزم الأذى»: اراده کسی که (رد گزینه ۲) / «برنامج معین»: برنامه‌ای مشخص، برنامه مشخصی (رد گزینه ۴) / «أهدافه»: هدف‌هایش (خود، خویش) (رد گزینه ۲) / «كثيراً»: بسیار (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۳

(ولی برپی - ابهر)

«تَنَاوُلُ» (مصدر باب تَفَاعُل): خوردن (رد گزینه ۱) / «يَقْتَرِبُ مِنْهُ»: به او نزدیک می‌شود (رد گزینه ۴) / «حَتَّى يَبْدَأَ»: تا شروع کند (رد گزینه ۲) / «فمه المفتوح» (ترکیب وصفی - اضافی): دهان باز (رد گزینه ۱) / «هذا أَعْرَبُ»: این عجیب‌ترین (رد گزینه ۲) / «الأسنان» (جمع «سِن»): دندان‌ها (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۴

(ابوطالب رزانی)

«يُخَذَّرُ»: هشدار داده می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الصغير والكبير»: کوچک و بزرگ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لَنْ يَحْصِدَ إِلَّا الْخَسَارَةَ»: درو نخواهد کرد مگر خسارت، فقط خسارت درو خواهد کرد (رد گزینه ۱؛ لفظ «فقط» باید کنار «الْخَسَارَةَ» ترجمه شود) / «فَلْيَنْتَبِهْ»: پس باید آگاه شود (فعل از ریشه «ن ب ه» است و در انتهایش ضمیری نیامده است!) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) دقت کنید در گزینه «۴»، عبارت «باید آگاه شده و از غفلت خارج شود» معادل «باید آگاه شود و از غفلت خارج شود» است.

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۲

(همیرضا قائم‌امینی - اصفهان)

«مَا قَدَّرَ»: نتوانستند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «طَلَّابُ الصَّفِّ الْعَاشِرِ»: دانش‌آموزان کلاس دهم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَنْ يُجِيبُوا»: که پاسخ دهند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «سؤالی»: سؤال من، پرسش من (رد گزینه ۴) / «طالب»: یک دانش‌آموز، دانش‌آموزی (رد گزینه ۴) / «تَمَتَّلَكُمُ الدَّوْلَةُ»: دولت مالک آن است (رد گزینه ۱) / «يَنْتَفِعُ بِهَا النَّاسُ»: مردم از آن بهره می‌برند، مردم از آن سود می‌برند (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

تکته مهم درسی:

به تفاوت معنایی افعال ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید در باب‌های مختلف دقت کنید؛ مثال: «نَفَعَ: سود رساند»، «إِنْتَفَعَ: سود بُرد»

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۳

(امیر حسین شکوری)

در گزینه «۳»، «تَجَذَّبَ» فعلی معلوم و متعدی است، «عیون» نیز مفعول آن است، بنابراین جمله باید به شکل زیر ترجمه شود:

«..... که چشمان بینندگان را همیشه به سوی عظمتش جذب می‌کند!»

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۴

(مشابه کتاب آبی پیمان‌ای)

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مادران در جامعه اسلامی فرزندان‌شان را نیکو تربیت می‌کنند! گزینه «۲»: استاد با شما درباره امتحان حتماً صحبت کرد آیا آن را به یاد نمی‌آوری؟! گزینه «۳»: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خالصانه به سوی خدا توبه کنید!

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۱

(مهمیرضا سوری - نهاوند)

«بعد از مسابقه»: بعد المسابقة (رد گزینه ۳؛ «مسابقه» معرفه است) / «برنده اول»: الفائز الأولی، الفائز الأول (دقت کنید موصوف و صفت باید هم‌جنس باشند) ← رد گزینه‌های ۲ و ۴ / «جایزه‌ای طلایی»: جائزة ذهبية (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «برنده دوم»: الفائز الثاني، الفائز الثانية (رد گزینه ۴) / «جایزه‌ای نقره‌ای»: جائزة فضیة (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «دریافت خواهد کرد»: سَتَسْتَلِمُ، سَتَسْتَلِمُ (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(تعریب)

۸۹- گزینه ۳

(مهمیرضا سوری - نهاوند)

در گزینه «۳»، عبارت عربی درباره اخلاق نیکوست اما بیت فارسی به نیکی کردن و نام نیکو اشاره دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت فارسی با مفهوم حدیث (آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگری بپسند و آنچه برای خود نمی‌پسندی، برای دیگری نپسند) تطابق دارد.

گزینه «۲»: بیت فارسی با مفهوم حدیث (درخواست کردن از انسان ناهل، از مرگ سخت‌تر است) تطابق دارد.

گزینه «۴»: بیت فارسی با مفهوم آیه (زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی است) تطابق دارد.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

برخی معلمان مشاهده می‌کنند که بسیاری از دانش‌آموزان مقاله‌های خود را با سرعت می‌نویسند، سپس بدون بازبینی آن را تحویل می‌دهند. شاید دلیل این کار آن باشد که آنان گمان می‌کنند تنها فکر خوب برای نوشتن یک متن موفق کافی است، اما نویسندگان و ادیبان تأکید می‌کنند که بازبینی، یک بخش اساسی فرایند نوشتن است، حتی برخی از آنان معتقدند که متن خوب در مرحله ویرایش متولد می‌شود، نه در لحظه نخست نوشتن. برخی از نویسندگان، آنچه را که می‌نوشتند، چند روز کنار می‌گذاشتند سپس دوباره با نگاهی تازه به آن برمی‌گشتند تا آن را بخوانند؛ در این هنگام جمله‌های اضافی را حذف می‌کردند و واژه‌هایی را که معنا را دقیق نمی‌رساندند، تغییر می‌دادند. یکی از منتقدان گفته است تفاوت میان یک متن معمولی و یک متن اثرگذار، اغلب در همین اصلاح‌های کوچکی نهفته است که ممکن است خواننده متوجه آن‌ها نشود.

اهمیت بازبینی تنها به ادبیات محدود نمی‌شود، بلکه هر کار فکری را دربر می‌گیرد؛ زیرا انسان ممکن است بدون آنکه احساس کند، در خطا یا نقص بیفتد. به همین دلیل برخی مرتبان می‌گویند: «نوشتن واقعی پس از آن آغاز می‌شود که انسان، نوشتن را به پایان می‌رساند.»

۹۰- گزینه ۴

(سیر مفعولی مرفی)

«اگر متنی را برای بار اول نوشتیم و نتیجه راضی کننده نبود، نباید آن را برای همیشه رها کنیم!» (درست)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حذف برخی از جملات از متن، هرگز آن را قوی‌تر از آنچه که قبلاً بوده است، نمی‌کند!

گزینه ۲: اگر در هر کاری بارها بازنگری نکنیم، هیچ شکی نیست که در زندگیمان، گرفتار اشتباهات زیادی خواهیم شد!

گزینه ۳: خواننده برخی از ویرایش‌ها را در متن متوجه نمی‌شود، و به همین دلیل آن‌ها دارای اهمیت زیادی نیستند!

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۳

(سیر مفعولی مرفی)

«کافی است نویسنده یک فکر خوب داشته باشد تا متنی تأثیرگذار بنویسد!» (نادرست!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بازبینی به کشف اشتباهات و نقص در متن کمک می‌کند!

گزینه ۲: برخی مؤلفین متن‌هایشان را مدتی رها می‌کنند سپس به آن‌ها برمی‌گردند!

گزینه ۴: ویرایش گاهی تأثیر متن را بر خواننده بیشتر می‌کند!

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرفی)

ترتیب درست مفاهیم متن در گزینه ۲ آمده است:

مشاهده رفتار برخی از دانش‌آموزان در نوشتن ← بیان اهمیت بازبینی نزد ادیبان ← تعمیم اهمیت بازبینی

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرفی)

با توجه به جمله، مشخص است «الکتاب» جمع است، بنابراین باید جمع «الکاتب» و اسم فاعل باشد.

نکته مهم درسی:

مراقب باشید وزن «فَعَال» (جمع وزن «فَاعِل») را با اسم مبالغه اشتباه نگیرید! (تألیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۱

(سیر مفعولی مرفی)

«له حرفان زائدان» نادرست است. «یغیرون» فعل مضارع از باب تفعیل است و باب تفعیل، فقط یک حرف زائد دارد.

(تألیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرفی)

«انضمام» مصدر باب «إنفعال» است و باید به صورت «انضمام» بیاید، همچنین در عربی معیار، حرکت گذاری «الدَّوْلَة» بدین شکل صحیح است.

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۲

(کامران عبدالهی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در اعداد شمارشی (به جز ۱ و ۲) معدود بعد از عدد می‌آید (ثلاث معلّّات).

گزینه ۳: معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ به صورت مفرد می‌آید (خمس عشرة شجرة).

گزینه ۴: معدود اعداد ۳ تا ۱۰ به صورت جمع و مجرور می‌آید (ثلاث مقالات).

(عذر)

۹۷- گزینه ۴

(ولی مرفی - ابر)

با توجه به معنای عبارت (کسی که دوستانش در همه حال به او اعتماد می‌کنند)، به اسم مفعول «المُعْتَمَدَة» مورد اعتماد» نیاز داریم نه اسم فاعل!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «با توجه به معنای عبارت (کسی که در سخنش بسیار دروغ می‌گوید پس مردم به او اعتماد نمی‌کنند)، به اسم مبالغه «الكَذَّاب: بسیار دروغگو» نیاز داریم.

گزینه ۲: «با توجه به معنای عبارت (کسانی که دانش‌های مختلفی به ما می‌آموزند و ما آن‌ها را گرامی می‌داریم)، به اسم فاعل «المُعْلَمون: یاد دهنده‌گان» نیاز است.

گزینه ۳: «بر اساس معنای جمله (کسی که انتظارش را می‌کشیم تا نزد ما بیاید و پس از مدتی او را ببینیم)، به اسم مفعول «المُنْتَظَرَة: مورد انتظار» نیاز داریم.

(اسم فاعل، مفعول و مبالغه)

۹۸- گزینه ۴

(روح‌الله گلشن)

صورت سؤال، فعلی با مفهوم «ماضی استمراری» می‌خواهد. در گزینه ۴، «كُنَّا نَعْلَمُ: یاد می‌دادیم» و «كُنَّا نَنْقُذُ: نجات می‌دادیم» طبق ساختار کلی «كان + مضارع، معادل «ماضی استمراری» هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تدرّس» به «أستاذة» (اسم مؤنث) بر می‌گردد، پس در اصل فعل مضارع «تدرّس» است. چون فعل قبل از آن (أعرف) هم مضارع است، فعل «تدرّس» به‌عنوان جمله وصفیه مطابق ساختار «مضارع + اسم نکره + مضارع» معادل «مضارع اخباری» ترجمه می‌شود.

گزینه ۲: «تعلّم» به «أخ» (اسم مذکر) بر می‌گردد، بنابراین در اصل فعل ماضی «تعلّم» است، با توجه به فعل «كان» قبل از آن، طبق ساختار «كان + ماضی» معادل «ماضی بعید» می‌باشد. ← «كان ... تعلّم: یاد گرفته بود»

گزینه ۳: «كانت» در این گزینه، نشان‌دهنده یک امر ثابت و همیشگی (سرسبز بودن درختان در بهار) است؛ بنابراین معنای «است» می‌دهد و نمی‌تواند روی فعل مضارع «تزیّن» در انتهای جمله، تأثیر بگذارد؛ ترجمه: «درختان در بهار سرسبز هستند و باغ‌ها و بوستان‌ها را زینت می‌بخشد».

(ترجمه فعل مضارع)

۹۹- گزینه ۴

(همیدرضا قانر امینی - اصفهان)

در گزینه ۴، «لیت» حرف مشبّه بالفعل به معنای «کاش» است و برای بیان آرزو به کار می‌رود. این حرف برای توضیح اموری است که امید چندانی به وقوع آن نداریم: «مردانی دشنام‌دهنده از کنارم گذشتند، کاش آن‌ها از خواب غفلت بیدار شوند».

نکات مهم درسی:

«لیت» از حروف مشبّه بالفعل به معنای «کاش» است و برای بیان آرزوهای دور از دسترس به کار می‌رود.

«لعل» از حروف مشبّه بالفعل به معنای «شاید، امید است»، برای بیان امید به کار می‌رود.

(حروف مشبّه بالفعل)

۱۰۰- گزینه ۳

(عمار تابه‌فش)

در گزینه ۳، مستثنی‌منه از جمله حذف شده است (فاعل در جمله قبل از «إلا» نیامده است).

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱، «أطفال»، در گزینه ۲، «كلّ وعاء» و در گزینه ۴، «أشجار» مستثنی‌منه هستند که در جمله قبل از «إلا» ذکر شده‌اند.

(اسلوب استثناء)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(علیرضا پدرام)

گزینه‌های «۱» و «۳»: «الف» اشاره به جنبه مثبت تاریخ‌نگاری روایی (ذکر وقایع بدون تحلیل و جزئیات سلیقه‌ای) در قیاس با تاریخ‌نگاری تحلیلی دارد. گزینه «۲»: «ب» اشاره به تاریخ‌نگاری تحلیلی (تحلیل و تفسیر وقایع تاریخی) دارد.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۱۸۴)

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

۱۰۲- گزینه «۲»

تشریح عبارت‌های نادرست:

(رافیه ابراهیمی نژاد)

الف) اضافه کردن «اندرگاه» به آخر ماه دوازدهم، مربوط به گاه‌شماری اوستایی است که در دوران ساسانیان و اشکانیان رواج داشته، اما در دوران هخامنشیان، رواج نداشته و از گاه‌شماری بابلی استفاده می‌شده است.

ب) در گاه‌شماری بابلی برای رفع اختلاف میان سال قمری و خورشیدی، هر سه سال، یک ماه به سال افزوده می‌شد.

ه) گاه‌شماری هجری خورشیدی در سال ۱۳۰۴ هجری شمسی در ایران رسمیت یافت، اما در آن سال ابداع نشده و پیش از آن در دوره اسلامی نیز رواج داشته است.

(تاریخ (۱)، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۰۳- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌ها:

(فاطمه عزیزی)

الف) میان انسان‌های نخستین و سومریان مشترک است.

اعتقادات انسان‌های اولیه با مشکلات و مخاطرات زندگی آنان مانند بیماری، مرگ، سیل و خشکسالی ارتباط داشته است. همچنین سومریان معتقد بودند که خدایان، انسان را برای خدمت به خود آفریده‌اند و اگر در این کار کوتاهی کنند، خدایان آنان را با فرو فرستادن سیل و طوفان یا خشکسالی تنبیه خواهند کرد.

ب) میان سومریان و یونان باستان مشترک است.

سومریان، خدایان متعددی را می‌پرستیدند و اعتقاد داشتند که هر شهر از آن خدایی است. آنان برای خدای شهر خویش، پرستشگاه باشکوهی برپا نموده و قربانی‌ها و هدایای بسیار نثارش می‌کردند. همچنین یونانیان دارای معابدی بودند و نیایش آن‌ها غالباً با تقدیم هدیه و قربانی به خدایان انجام می‌گرفت.

ج) میان سومریان و مردم چین باستان مشترک است.

چین مانند سومر و مصر، در آغاز شامل چندین دولت-شهر بود که بر هر قسمت از آن، جنگاورانی حکومت می‌کردند.

(تاریخ (۱)، یونان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۳۳، ۳۶ و ۴۷ و ۵۳)

۱۰۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۱)

در ابتدای زمامداری اردشیر دوم، برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد. در جنگی که میان دو برادر رخ داد، کورش کوچک شکست خورد و کشته شد. در دوران فرمانروایی اردشیر دوم، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد.

(تاریخ (۱)، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۷)

۱۰۵- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌ها:

(مهمربوری یعقوبی)

الف) از اشارات نویسندگان یونانی، معلوم می‌شود در دوران هخامنشی، قوانینی وجود داشته که قدرت و اختیارات پادشاه را محدود می‌کرده است.

ب) از گزارش‌های مورخان یونانی، معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند.

ج) از مندرجات اوستا، شاهنامه، کتیبه‌ها و گزارش‌های تاریخ‌نویسان یونانی و رومی، می‌توان استنباط کرد که دانش و فرهنگ ایرانیان در سطح بالایی بوده است.

د) محتوای لوح‌های گلی کشف‌شده از خزانه تخت جمشید، معلوم می‌کند که در زمان هخامنشیان، کارگاه‌هایی وجود داشته که متعلق به شاه بوده است.

ه) در آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی، مطالب و گزارش‌هایی وجود دارد که دلالت بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوران می‌کند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۱۵، ۱۲۴ و ۱۳۸ و ۱۴۱)

۱۰۶- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌ها:

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

الف) خلافت فاطمیان در زمان مستنصر، به اوج قدرت سیاسی، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت و قلمرو آن به نهایت وسعت خود رسید. ب) هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت، سردسته منافقان یعنی عبدالله بن ابی، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد.

ج) با خدعه عمروعاص، معاویه از شکست حتمی در جنگ صفین نجات پیدا کرد.

د) منصور عباسی، ابن‌مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود، به قتل رساند و سپس ابومسلم خراسانی را با وجود خدمات بزرگی که به عباسیان کرده بود، ناجوانمردانه کشت.

ه) در میان خلفای اموی، عمر بن عبدالعزیز، هشتمین خلیفه این سلسله، شیوه‌ای متفاوت در حکومت اتخاذ کرد و تصمیم گرفت به کتاب خدا و سنت پیامبر (ص) عمل کند. از این‌رو، تغییرات و اصلاحاتی را انجام داد؛ از جمله دستور داد فتوحات متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود. او همچنین دشنام‌گویی و اهانت را به حضرت علی (ع) را که معاویه به اجبار رسم کرده بود، منع کرد و فدک را به اهل بیت بازگرداند.

رسم کرده بود، منع کرد و فدک را به اهل بیت بازگرداند.

رسم کرده بود، منع کرد و فدک را به اهل بیت بازگرداند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام؛ مرگنی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۸، ۵۴، ۵۹، ۶۶ و ۶۷ و ۷۴)

۱۰۷- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

در مورد دانشمندان دوران ایران اسلامی به موارد زیر دقت کنید:

- ابوعلی سینا: فلسفه، پزشکی، علوم طبیعی و ریاضیات
 - محمد زکریای رازی: پزشکی، شیمی و فلسفه
 - ابوریحان بیرونی: ریاضیات، نجوم، جغرافیا، گاه‌شماری و هندشناسی
 - جرجیس بن جبرائیل: پزشکی
 - سید اسماعیل جرجانی: پزشکی
 - ابوالعباس لوکری: ریاضیات و نجوم
 - امام فخر رازی: فلسفه و کلام
 - خیام نیشابوری: ریاضیات و نجوم
- بنابراین سید اسماعیل جرجانی در دسته «ب» و ابوالعباس لوکری در دسته «الف» جای می‌گیرد.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۱۱۰)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مهمر ابوالحسنی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) در ابتدای دوره مغول- تیموری، رؤسای قبایل و فرماندهان سپاه، گروه اشراف نظامی را تشکیل می‌دادند و از اختیارات و امتیازات فراوانی برخوردار بودند؛ اما با مسلمان شدن مغول‌ها، به تدریج بزرگان ایرانی شامل دیوان سالاران، عالمان، اندیشمندان و مشایخ صوفی، تحت حمایت ایلخانان موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند.

ج) مغولان در آغاز و پیش از روی آوردن به اسلام، پیرو آیینی ساده موسوم به شمنی بودند. پیروان این آیین، مجموعه‌ای از مظاهر طبیعت را می‌پرستیدند و هرچند به خدای بزرگ اعتقاد داشتند، اما خداپرستی آنان ناقص بود. اقوام مغول در مسائل دینی چندان تعصبی نداشتند و با پیروان دین‌های دیگر با ملایمت برخورد می‌کردند.

ه) بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان مانند بازسازی قنات‌ها و اصلاح قوانین مالیاتی و نظام زمین‌داری، باعث پیشرفت بخش‌های مختلف کشاورزی در دوران پس از اسلام آوردن مغولان شد.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۲، ۱۲۵ تا ۱۲۷)

۱۰۹- گزینه «۲»

(مهمر مهری یعقوبی)

در سده‌های ۱۲ و ۱۳ میلادی با احیای شهرها و رشد تجارت، به تدریج شاهان نیرومندی در اروپا به ویژه در انگلستان و فرانسه بر سر کار آمدند.

(تاریخ (۲)، قرون وسطا، صفحه ۱۶۸)

۱۱۰- گزینه «۴»

(تابان صیقلی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) اتفاق نمی‌افتاد؛ زیرا مجموعه‌ای از مشکلات داخلی نیز در حکومت عثمانی وجود داشت که همراه با نفوذ و مداخله قدرت‌های استعماری موجب ضعف و زوال عثمانی شد و اصلاحات دولتمردان عثمانی نتوانست از شدت این مشکلات بکاهد.

ب) اتفاق می‌افتاد؛ اختلافات دینی میان مسلمانان و هندوها، از مهم‌ترین دلایل ضعف و انحطاط گورکانیان هند بود و با ورود استعمارگران آغاز نشد. آن‌ها صرفاً در گسترش و توسعه این اختلافات نقش داشتند و آغازگر آن نبودند.

ج) اتفاق می‌افتاد؛ انقلاب آمریکا در نتیجه وضع قوانین سخت توسط دولت انگلیس و تمایل اشراف آمریکایی به بیرون راندن رقیب و تحریکات فرانسویان اتفاق افتاد.

د) اتفاق نمی‌افتاد؛ انگلستان پس از انقلاب باشکوه، رقبای بزرگی همچون اسپانیا و فرانسه را شکست داد و مستعمرات خود را گسترش داد. انگلستان در دوره حکومت ملکه ویکتوریا به قدرت اول جهان تبدیل شد و به بخش‌های بزرگی از آفریقا، آسیا، اقیانوسیه و آمریکای شمالی دست یافت.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۱۱- گزینه «۳»

(مهمر مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) روسیه در قرن ۱۹ میلادی، قدرت نظامی خود را به‌طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان جنوبی خود، سیاست توسعه‌طلبانه‌ای را در پیش گرفت.

ب) درباره کشور روسیه درست است.

ج) امپراتوری آلمان با تأسیس و توسعه مدارس و دانشگاه‌ها، برپایی صنایع جدید و بسط شبکه حمل و نقل و ارتباطات، خیلی زود به یکی از پیشروترین کشورهای اروپایی در زمینه صنعت تبدیل شد.

د) آلمانی‌ها با ساخت تسلیحات مدرن به‌ویژه توپ، هواپیما، کشتی جنگی و زیردریایی، با انگلستان که در آن زمان قوی‌ترین نیروی دریایی را داشت، به رقابت برخاستند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۷۸ و ۸۲)

۱۱۲- گزینه «۴»

(تابان صیقلی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) ۴ آبان ۱۳۴۳

ب) سال ۱۳۴۰

ج) سال‌های پس از تبعید امام خمینی (ره) در سال ۱۳۴۳

د) سال ۱۳۴۲

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۳۱ و ۱۳۳)

۱۱۳- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی)

تشریح رویدادها به ترتیب وقوع زمانی:

الف) در نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی، ملی‌گرایان ایتالیایی قیام کردند و با استفاده از رقابتی که میان اتریش و فرانسه وجود داشت، موفق شدند ایتالیا را متحد کنند و تحت حاکمیت حکومت ملی و مستقلی درآوردند.

ج) در سال ۱۸۵۷ میلادی پس از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد.

ب) در زمان مظفرالدین شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی واگذار شد. (۱۹۰۱ میلادی)

د) جنگ جهانی اول در سال ۱۹۱۴ میلادی شروع شد و تقریباً سه سال از جنگ گذشته بود که آمریکا به آلمان اعلان جنگ داد.

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۵، ۸۰، ۸۶ و ۱۱۷)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۳»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

- بین افزایش سطح زیرکشت و کاهش تراز آب، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. (نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها - گام پنجم پژوهش)
- پژوهشگر از طریق مراجعه به تصاویر ماهواره‌ای چند دهه اخیر، میزان تغییرات تراز آب دریاچه را بررسی می‌کند. (جمع‌آوری اطلاعات - گام سوم پژوهش)

نکته مهم درسی:

تأیید یا رد فرضیه پژوهش، مربوط به مرحله نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادهاست (گام پنجم پژوهش). (رد گزینه «۲»)
(پغرافیا ایران، روش مطالعه و پژوهش در پغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۱۵- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) سهند و سبلان بر اثر فعالیت‌های آتش‌فشان، در منطقه کوهستانی آذربایجان وجود دارند.
ب) اگر سه نقطه کوه جغتای در خراسان رضوی، گردنه آوج در استان قزوین و قله کوه بزمان یا خضر زنده در سیستان و بلوچستان را به یکدیگر وصل کنیم، مثلی تشکیل می‌شود که منطقه کوهستانی مرکزی نامیده می‌شود.
ج) جلگه‌ها (مانند جلگه میناب) به دلیل حاصلخیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند.
د) از رشته‌کوه‌های مهم کوه‌های شمال خراسان، می‌توان هزارمسجد، آلاداغ و در اطراف نیشابور، بینالود را نام برد که به شکل منظم و موازی در شمال شرقی ایران قرار دارند.
ه) پاره‌ای از دشت‌ها، حاصل انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها هستند؛ مانند ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس.
(پغرافیا ایران، تاهماری‌های ایران، صفحه‌های ۲۴، ۲۶، ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۱۱۶- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

نقش خلیج فارس و دریای عمان در قیاس با دریای خزر در تغییرات آب و هوایی: - در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد؛ ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند.
- در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است؛ ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور، اختلاف دما کمتر است.

(پغرافیا ایران، آب و هوای ایران، صفحه ۳۸)

۱۱۷- گزینه «۱»

(علیرضا پیرا)

با توجه به میزان وابستگی انواع فعالیت‌های اقتصادی به منابع و معادن طبیعی (از بیشتر به کمتر) می‌توان گفت:
د: فعالیت‌های نوع اول (کشاورزی، دام‌پروری و ...)
ج: فعالیت‌های نوع دوم (صنایع گوناگون)
ب: فعالیت‌های نوع سوم (خدمات گوناگون)
الف: فعالیت‌های نوع چهارم (فعالیت‌های مربوط به پردازش اطلاعات، تحقیق و توسعه)

(پغرافیا ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۶، ۹۷، ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۲)

(پغرافیا ۲)، نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴)

۱۱۸- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صعود توده هوا در انواع بارش‌ها تأثیرگذار است.
گزینه «۳»: بارش‌های سیل‌آسای بهاری، معمولاً از نوع بارش همرفتی است.
گزینه «۴»: با افزایش ارتفاع، شاهد کاهش تدریجی دما هستیم.
(پغرافیا ایران، آب و هوای ایران، صفحه ۳۹)
(پغرافیا ۲)، نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۷)

۱۱۹- گزینه «۳»

(مهمربدی یعقوبی)

اشکال کاوشی در بیابان‌ها:

۱) دشت ریگی (رگ): باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد و در طول زمان، سنگ‌های درشت برجای می‌مانند و سطوحی پر از قلوه‌سنگ‌ها را به وجود می‌آورند که به آن سنگ‌فرش بیابانی نیز می‌گویند.
۲) چاله‌های بادی: در نواحی دارای ماسه‌های ریز، و به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه‌جا می‌کند و به تدریج حفره‌ها یا چاله‌های وسیعی را پدید می‌آورد.
۳) کَلوت (یاردانگ): طی میلیون‌ها سال، باد شیاریایی موازی و لاشکل در این رسوبات ایجاد می‌کند. به تدریج بخش نرم را با خود می‌برد و بخش‌های سخت‌تر باقی می‌مانند.
۴) گرزدیو یا ستون‌های سنگی: گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبه تخته سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد.

(پغرافیا ۲)، تاهماری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۲۰- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) بیش از نیمی از مردم جهان، به یکی از زیرشاخه‌های زبان هند و اروپایی صحبت می‌کنند.
ج) زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود است.
ه) در بین زبان‌های خانواده آفری - آسیایی، معروف‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها، زبان عربی است که در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم می‌کنند.
(پغرافیا ۲)، نوامی فرهنگی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۲۱- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

مناسب‌ترین، مورد «ج» و نامناسب‌ترین مورد «الف» است.
در «ب» حائل بودن میان چند کشور از نظر موقعیت جغرافیایی، آسیب‌پذیری زیادی ایجاد می‌کند.
در «د» جمعیت و وسعت زیاد و استفاده از منابع برای توسعه صنایع، سبب افزایش قدرت ملی یک کشور می‌شود.
(پغرافیا ۲)، ژئوپلیتیک، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۲)

فلسفه و منطق

۱۲۲- گزینه «۳»

(زهره رامیار)

در تقسیمات کشوری، واحدها مانند استان، شهرستان، بخش و دهستان؛ براساس معیارهای اداری و سیاسی تعریف می‌شوند. مثلاً ممکن است یک شهر کوچک، به دلیل موقعیت جغرافیایی یا دلایل سیاسی، مرکز شهرستان باشد؛ حتی اگر جمعیت کمی داشته باشد. اما سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها براساس اهمیت، کارکرد خدماتی، تنوع فعالیت‌ها و میزان جمعیت تنظیم می‌شود. در این سلسله‌مراتب سکونتگاه‌های کوچک خدمات محدود دارند. هرچه سکونتگاه بزرگ‌تر باشد، هم جمعیت بیشتر است و هم تنوع خدمات؛ بنابراین یک شهر ممکن است از نظر اداری مرکز یک شهرستان باشد (جایگاه بالا در تقسیمات کشوری)، اما از نظر سلسله‌مراتب، سکونتگاهی حوزه نفوذ کوچکی داشته باشد؛ یعنی فقط چند روستای اطراف برای خدمات، به آن مراجعه کنند.

(مغرافیای ایران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

(مغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۷ و ۹)

۱۲۳- گزینه «۴»

(مهمر ابوالفتی)

از سال ۱۳۴۱ اصلاحات ارضی در روستاها انجام گرفت. اصلاحات ارضی یعنی تغییر قوانین مالکیت زمین و توزیع مجدد آن به نفع کشاورزان. در ایران، اصلاحات ارضی در سه مرحله با سلب مالکیت مالکان بزرگ (ارباب‌ها) و واگذاری زمین به دهقانان خرده‌پا انجام گرفت؛ اما به سبب تقسیم نادرست زمین، حمایت نکردن دولت از کشاورزان، توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی، نه تنها وضع روستاییان بهتر نشد، بلکه شرایط انهدام کشاورزی در ایران فراهم آمد. در نتیجه، مهاجرت روستاییان به شهرها شدت گرفت.

(مغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه ۲۰)

۱۲۴- گزینه «۴»

(مهمرمهری یعقوبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حمل و نقل هوایی، از سریع‌ترین شیوه‌های حمل و نقل به حساب می‌آید و برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان مناسب است. گزینه «۲»: از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم، ارزشمند یا مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود؛ مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی. (تجهیزات نظامی ذکر نشده است). گزینه «۳»: سفر با هواپیما گران‌تر از سایر شیوه‌های حمل و نقل است؛ بنابراین از نظر مالی نامناسب خواهد بود.

(مغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه ۵۵)

۱۲۵- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

بارش‌های طولانی مدت با شدت کمتر (نمودار «۲») بیشتر از بارش‌های شدید و کوتاه‌مدت (نمودار «۱»)، زمینه‌ساز وقوع زمین‌لغزش هستند. همچنین پوشش گیاهی متراکم و وجود دامنه‌های ناپیوسته و دارای شکاف، امکان وقوع زمین‌لغزش را بالا می‌برند.

(مغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۴ و ۹۶)

۱۲۶- گزینه «۳»

(فسین آفونری راهنمایی)

در مقدمه استدلال، قضیه (تصدیق) شرطی یا حملی استفاده می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت امری است؛ پس در حکم تصور است.

گزینه «۲»: عبارت سؤالی است؛ پس در حکم تصور است.

گزینه «۳»: قضیه شرطی انفعالی است؛ پس تصدیق محسوب می‌شود.

گزینه «۴»: عبارت ناتمام و ناقص است و معنا تکمیل نشده است؛ پس در حکم تصور است.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۷، ۵۵، ۵۶ و ۸۷)

۱۲۷- گزینه «۲»

(امیرمهمر قلعه‌کاهی)

این عبارت دلالت التزامی دارد بر بی‌مزه‌بودن خربزه. خربزه باید شیرین باشد، ولی اینجا گفته است که همچون خیار است و شیرین نیست؛ ممکن است که مخاطب سؤال به جای دلالت التزامی از دلالت مطابقی استفاده کند که در این صورت مغالطه «توسل به معنای ظاهری» رخ داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمه «بگذارد» مشترک لفظی است با دو معنای «اجازه بدهد» و «قرار دهد»؛ در صورت اول یعنی: اگر دادگاه هم اجازه دهد من پا روی حق نمی‌گذارم؛ در صورت دوم یعنی: اگر دادگاه هم پا روی حق بگذارد، من پا روی حق نمی‌گذارم.

گزینه «۳»: «دوست بیست‌ساله من» مشترک لفظی است، یعنی «حمید بیست سال سن دارد» یا اینکه «بیست سال است که گوینده با حمید دوست است».

گزینه «۴»: زمینه مغالطه نگارشی دارد؛ «انسان پیر...» یا «انسان، پیر...»

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۶)

۱۲۸- گزینه «۲»

(موسی اکبری)

بعضی کل‌ها خود جزئی از یک مجموعه دیگر هستند و بعضی جزءها خود نسبت به یک زیرمجموعه کل محسوب می‌شوند، از سوی دیگر برخی کل‌ها آن‌قدر دایره شمولشان زیاد است که خود جزئی از یک مجموعه دیگر نیستند و برخی جزءها هم آن‌قدر کوچک‌اند که قابلیت کل‌بودن ندارند. پس رابطه بین این دو مفهوم عموم و خصوص من‌وجه است.

مار از مهره‌داران است و رابطه بین این دو مفهوم تباین است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عموم و خصوص مطلق (دقت کنید که مفهوم دوم شامل منفصل حقیقی هم می‌شود). - تباین (دقت کنید که در استقرای تمثیلی از تمثیل استفاده می‌شود، اما تمثیل با استقرای تمثیلی متفاوت است).

گزینه «۲»: عموم و خصوص من‌وجه - تباین

گزینه «۳»: عموم و خصوص مطلق - تباین

گزینه «۴»: عموم و خصوص مطلق (مفهوم دوم تعریف «جسم» است). - تباین

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۲۹- گزینه «۳»

(علی معزی)

هرگاه رابطه دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق باشد و «الف» عام‌تر از «ب» باشد (الف < ب)، رابطه نقیض‌های آن دو نیز، عموم و خصوص مطلق خواهد بود و فقط جای مفاهیم عام و خاص عوض می‌شود (یعنی غیرب < غیرالف).

هرگاه رابطه دو مفهوم، تساوی باشد، رابطه نقیض‌های آن دو نیز تساوی خواهد بود.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۳۰- گزینه «۱»

(موسی سپاهی - سروان)

در منطق، یکی از شروط تعریف صحیح این است که «معرف» (تعریف‌کننده) نباید خود «معرف» (تعریف‌شونده) باشد. اگر برای شناخت یک مفهوم، از خود آن مفهوم استفاده کنیم، هیچ آگاهی جدیدی به مخاطب نداده‌ایم و در یک دایره بسته (دور) گیر کرده‌ایم.

در بیت گزینه «۱»:

(موضوع): «عشق»

(تعریف): «بیانش عشق است»

شاعر برای تبیین ماهیت «عشق»، آن را به «عشق» ارجاع داده است. وقتی می‌گوییم «بیان عشق، خود عشق است»، عملاً هیچ ویژگی ذاتی، عرضی یا ممیزه‌ای از عشق ارائه نداده‌ایم تا آن را از سایر مفاهیم متمایز کنیم. این دقیقاً همان خطای منطقی «دوری بودن» است؛ یعنی برای دانستن چستی مجهول (عشق)، دانستن خود آن مجهول (عشق) را پیش فرض گرفته‌ایم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «زندگی چیست؟ یک نگاه است که از پنجره می‌گذرد». این تعریف دوری نیست، چون «زندگی» را با «زندگی» تعریف نکرده است. بلکه دچار خطای «عدم وضوح» است. ابهام دارد، زیرا «نگاه» مفهومی کلی است که نمی‌تواند جایگزین جامع «زندگی» شود.

گزینه «۳»: «هست انسان حساس، لیک با قلم و دفتر ناب...»

این گزینه دوری نیست، زیرا «انسان» را با ویژگی‌های دیگر (حساسیت و ابزار کار) تعریف کرده است. این تعریف به دنبال «جامع و مانع بودن» است و خطا در آن، مربوط به بحث ماهیت انسان است، نه تکرار لفظ انسان در تعریف خودش.

گزینه «۴»: «هر مثلث که سه ضلعش مساوی باشد، نقش خاصی ست...» این گزینه دوری نیست. در اینجا «مثلث» با ویژگی «سه ضلع مساوی» تعریف شده است که ویژگی برخی مثلث‌ها است. خطای این گزینه «عدم جامعیت» است؛ یعنی تعریف تنها شامل مثلث متساوی‌الاضلاع می‌شود و بقیه مثلث‌ها را نادیده گرفته است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۳۱- گزینه «۱»

(ممبر سوریان)

الف) قضیه محصوره‌ای که عکس لازم‌الصدق ندارد، سالبه جزئی است. متداخل آن سالبه کلیه است که نقیض موجهه جزئی می‌باشد. حال باید دید موجهه جزئی عکس کدام قضایاست؟ پاسخ موجهه کلیه یا موجهه جزئی خواهد بود.

ب) وقتی یک قضیه جزئی کاذب باشد یا یک قضیه کلیه صادق باشد، تمام رئوس دیگر مربع تقابل از نظر صدق و کذب معلوم خواهند شد. بنابراین متداخل عکس B باید جزئی باشد. پس عکس آن باید کلیه باشد. تنها قضیه‌ای که عکس مستوی‌اش، کلیه می‌شود، سالبه کلیه است.

(منطق، قضیه میلی و اکلام قضایا، صفحه‌های ۵۸، ۵۹ و ۶۲ تا ۶۸)

۱۳۲- گزینه «۱»

(پوار پاکدل - فاروج)

با توجه به صورت سؤال یک مقدمه این قیاس قضیه «هر ج ب است» می‌باشد (متداخل قضیه صورت سؤال)

در این نوع سؤالات اطلاعات درون صورت سؤال را باید جداسازی کنید و بعد از فهم کامل نکات انحرافی صورت سؤال به سراغ تحلیل گزینه بروید.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیچ الف ب نیست. مقدمه دیگر این قیاس همین قضیه است، زیرا تمام شروط قیاس با بودن آن رعایت شده است.

گزینه «۲»: بعضی الف ب نیست. اگر این قضیه را به‌عنوان مقدمه دیگر قیاس در نظر بگیریم قیاس به علت نداشتن شرط سوم نامعتبر خواهد بود، زیرا «الف» در نتیجه علامت مثبت دارد، اما در این قضیه علامت منفی دارد.

گزینه «۳»: هر ب الف است. به علت اینکه کیفیت نتیجه قیاس سالبه است، باید یکی از مقدمات حتماً سالبه باشد. بنابراین این گزینه قطعاً حذف خواهد شد. ضمناً با این مقدمه شرط سوم هم رعایت نخواهد شد، زیرا «الف» علامت منفی دارد.

گزینه «۴»: بعضی ب الف نیست. حد وسط با فرض این گزینه به‌عنوان مقدمه در هر دو قضیه علامت منفی خواهد داشت و این با شروط قیاس معتبر همخوانی ندارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۹)

۱۳۳- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

در گزینه «۱» بین دو جزء این قضیه انفصال واقعی وجود ندارد. هم امکان صدق دو جزء وجود دارد هم امکان کذب آن دو (شاید هر دو / شاید هیچ کدام) در اقسام شرطی منفصل ترکیب دو «شاید» نداریم. بنابراین نمی‌تواند مقدمه یک قیاس استثنایی معتبر قرار گیرد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: این قضیه منفصل حقیقی است.

گزینه «۳»: این قضیه مانع‌الجمع است.

گزینه «۴»: این قضیه مانع‌الرفع است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷، ۸۸، ۹۲ و ۹۳)

۱۳۴- گزینه «۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

- درک هستی و واقعیت‌های هستی، مربوط به توانایی انسان در شناخت جهان است که در حوزه «معرفت‌شناسی» مورد بررسی قرار می‌گیرد.

- بررسی قواعد حاکم بر تاریخ ملت‌ها و نه بررسی جزئی تاریخ ملت‌ها مربوط به «فلسفه تاریخ» است.

- این حرف از افلاطون که به‌نوعی بیانگر نظر او در باب هستی حقیقی موجودات است، مربوط است به «هستی‌شناسی».

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۳۵- گزینه «۲»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

کسانی که زنجیر را پاره کرده و به سوی نور آتش نگریسته‌اند به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند، هر چند هنوز نتوانند حقیقت همه چیزها را درک کنند، اما می‌توانند هدف قابل‌قبولی برای زندگی انتخاب کنند که در تمثیل غار این هدف همان آزادی حقیقی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به هدف تمثیل اشاره کرده است.

گزینه «۳»: خورشید در تمثیل غار مثال خیر است.

گزینه «۴»: زندانیان غار به آن عادت کرده و در فکر رهایی نیستند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲، ۲۴ و ۲۵)

۱۳۶- گزینه «۲»

(علی معزی)

در تفکر هراکلیتوس نظریه وحدت اضداد مقدمه نظریه دوم یعنی تغییر و تحول دائمی جهان بود. هراکلیتوس معتقد به تغییر دائمی در جهان و پارمنیدس معتقد به ثبات و پایداری در جهان بود. افلاطون همچون پارمنیدس عقل را معتبر می‌دانست که باعث شناخت عالم مثل می‌شود. (فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه و نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳، ۵۹ و ۶۰)

۱۳۷- گزینه «۴»

(همید سوربان)

این قواعد پایه شناخت تجربی هستند، نه تجربی؛ بنابراین عقلی محض هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۲). برخی از این قواعد عبارت‌اند از: ۱- پدیده‌ها خودبه‌خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای «نیازمند علت» (معلول) است. ۲- هر پدیده علتی ویژه دارد، و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳- طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند. این قواعد بیان گر جبری و ضروری بودن نظام تحولات جهان طبیعت هستند.

گزینه «۳»: درست است که از نظر فلسفی، باید برای هر پدیده‌ای در پی غایتی خاص باشیم، ولی بحث غایات پدیده‌ها یک بحث فلسفی غیرمؤثر در شناخت تجربی است. توجه کنید که امروزه علوم تجربی غایت‌گرا نیستند، بلکه رفتار هر پدیده را بر اساس علت فاعلی یا همان پدیدآورنده آن پیش‌بینی می‌کنند.

تکته: قوانین دانش‌های تجربی که بر اساس قواعد پایه‌ای عقلی شناخت تجربی مثل یکسان عمل کردن طبیعت شکل می‌گیرند، رفتار آینده طبیعت را برای ما توضیح می‌دهند. این قواعد خودشان تجربی هستند و با عقل و حس به دست می‌آیند و نباید آن‌ها را با قواعد عقلی محض پایه‌ای شناخت تجربی اشتباه گرفت. قانون‌های اول تا سوم نیوتن در فیزیک از مثال‌های این قواعد هستند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۳۸- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

از دیدگاه اثبات‌گراها، به علت اینکه مفاهیمی مثل روح تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه (شناخت تجربی) نمی‌توان مورد ارزیابی علمی (نفی و اثبات) قرارشان داد، پس بی‌معنا هستند.

پس طبق نظر آن‌ها با تجربه نمی‌توان روح را رد کرد؛ همین‌طور که نمی‌توان اثبات کرد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۵)

۱۳۹- گزینه «۲»

(موسی اکبری)

از نظر دکارت بدن ماشینی پیچیده است که به‌صورت خودکار فعالیت می‌کند. از نظر او «روح» مرکز اندیشه‌های ماست. بر این اساس اراده و فعالیت‌های ارادی با تأثیر روح در بدن ایجاد می‌شوند و این می‌تواند یکی از استفاده‌هایی باشد که روح از بدن می‌کند، اما افعال غیرارادی تماماً متعلق به بدن و حالت خودکار آن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گزاره صرفاً در مورد فلاسفه‌ای مثل دکارت و کانت صحیح است. گزینه «۳»: سهروردی نفس انسان را جنبه نورانی وی و جسم او را همان جنبه ظلمت تعریف می‌کرد، پس این‌گونه نیست که از نظر او هر دو این‌ها در نفس وجود داشته باشند.

گزینه «۴»: در نظر ملاصدرا تمامی اتفاقاتی که در بدن رخ دهد در روح تأثیر می‌گذارد، بنابراین هر فعلی از جسم افراد به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم بر روح او مؤثر است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱) و (۲)، صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۸۰ و ۸۱)

۱۴۰- گزینه «۱»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

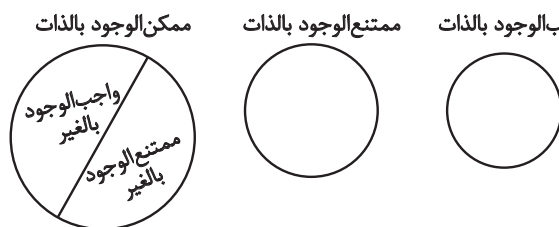
ابن‌سینا به دلیل اینکه حمل وجود بر مفاهیم مختلف، برخلاف حمل ماهیت بر آن مفاهیم به دلیل نیاز دارد، معتقد است که «وجود با ماهیت مغایرت دارد». پرسشی که بحث اصالت وجود یا ماهیت را مطرح کرد اساساً پس از ابن‌سینا در میان فلاسفه مسلمان مطرح شد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی و دوران متأخر، صفحه‌های ۵ و ۹۳)

۱۴۱- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی نژاد)

نمودار زیر رابطه مفاهیم مطرح‌شده در صورت سؤال را با هم نشان می‌دهد:

دقت کنید که مفهوم «ممکن‌الوجود بالغیر» امتناع ذاتی دارد و بنابراین زیرمجموعه «ممکن‌الوجود بالذات» قرار می‌گیرد؛ مثل مفاهیمی همچون «سیاه سفید» یا «دایره مربع».

(منطق و فلسفه دوازدهم، ترکیبی)

۱۴۲- گزینه «۲»

(هواد پاکدل - فاروج)

در فهم هیوم از رابطه علیت بسیار باید دقت کرد، زیرا وی علاوه بر اینکه نظری بسیار متفاوت از عقل‌گرایان دارد، در زمره عموم تجربه‌گرایان هم در فهم رابطه علیت جای نمی‌گیرد و با آنها اختلاف نظر دارد. بنابراین نظر وی در باب مفهوم علیت بسیار مهم جلوه می‌کند. همه گزاره‌ها با نظرات وی در باب علیت هماهنگ هستند به‌جز عبارت: «در تأثیر پدیده‌ها بر هم و مشاهده این تأثیرات رابطه‌ای به نام علیت قابل مشاهده نیست». باید در این نکته بسیار دقت کرد که هیوم درباره مسئله علیت معتقد است که انسان صرفاً توالی و تکرار پدیده‌ها را مشاهده می‌کند نه «تأثیر» پدیده‌ها بر یکدیگر و ضرورت این تأثیرگذاری‌ها را.

تکته: اگر هیوم تأثیر پدیده‌ها بر هم را می‌پذیرفت، دیگر جایی برای انکار اصل علیت و رابطه میان علت و معلول باقی نمی‌ماند و وی پس از پذیرش تأثیر علت بر معلول و تکرار این تأثیرات و مشاهده این رابطه باید اصل علیت را می‌پذیرفت.

درباره گزینه «۱» دقت کنید که هیوم می‌گوید رابطه‌ای مثل علیت را نمی‌توان به طریق تجربی اثبات یا رد کرد. این گزینه تنها عدم توانایی ما در اثبات این رابطه را از نظر هیوم بیان کرده، اما غلط نیست.

(فلسفه دوازدهم، هیوان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۳- گزینه «۱»

(موسی سپاهی - سروان)

ارسطو در برهان حرکت، برای جلوگیری از تسلسل بی‌نهایت محرک‌ها (که آن را محال می‌داند)، به «محرک نخستین» می‌رسد. در مقابل، افلاطون در پاسخ به فیلیوس، نظم عالم را نه با برهان انتزاعی حرکت، بلکه با استناد به «فرمان عقل» و وجود «صانع» تبیین می‌کند. این جمله به‌درستی تفاوت رویکرد «استدلالی-منطقی» ارسطو و «نظم‌شناختی» افلاطون را بیان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: طبق متن درس، افلاطون‌شناسان معتقدند «مثال خیر» و «دمیورژ» نام‌های دیگر یک حقیقت (خداوند) هستند، نه دو موجود جداگانه؛ تنها مراتب ظهور آن‌ها در نگاه متفکران متفاوت است.

گزینه «۳»: اگرچه هر دو فیلسوف به «عقل» یا «نظم» اعتقاد دارند، اما ارسطو حرکت را نیازمند «محرک غیرمتحرک» می‌داند، نه «محرک متحرک». علاوه بر این، افلاطون حرکت را به عنوان رکن اصلی استدلال خود در پاسخ به فیلیوس به کار برده است.

هزینه‌های سالانه - درآمد سالانه = سود سالانه

میلیون تومان $42 = 78 - 120$ = سود سالانه کارگاه

قیمت هر واحد از کالا $\times$ تعداد کالای فروخته شده = درآمد

تعداد کالای فروخته شده + درآمد = قیمت هر واحد از کالا

تومان $240,000 = \frac{120,000,000}{500}$ = قیمت هر جفت کفش $\Rightarrow$

ریال $2,400,000$ =

نکته: برای تبدیل تومان به ریال باید عدد موردنظر را در عدد ۱۰ ضرب کنیم یا به عبارتی یک صفر جلوی عدد اضافه کنیم.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۸)

۱۲۷- گزینه «۴»

(معمربین متولی)

- تغییر مکان از نقطه **B** به **A** (تغییر مکان از یک نقطه ناکارا به یک نقطه کارا): نقطه **B** زیر منحنی مرز امکانات تولید است و تولید در این نقطه ناکاراست. هر نقطه زیر منحنی مرز امکانات تولید، نشان‌دهنده این است که اقتصاد از بیشترین منابع استفاده نکرده است، زیرا حداقل بیشتر از یک کالا می‌توانست تولید کند، بدون اینکه تولید کالاهای دیگر کاهش یافته یا حذف گردند. در نتیجه برای تغییر مکان از نقطه **B** به **A** (تغییر مکان از یک نقطه ناکارا به یک نقطه کارا) نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست.

- تغییر مکان از نقطه **A** به **C** (تغییر مکان از یک نقطه کارا به یک نقطه کارای دیگر در طول منحنی مرز امکانات تولید): عوامل و منابع تولیدی در حالت کارا هستند و بنگاه تولیدی با این جابه‌جایی متحمل هزینه فرصت می‌شود چراکه در حالت کارایی برای تولید مقادیر بیشتری از یک کالا باید از میزان تولید کالای دیگر کاست.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲، ۸۴ و ۸۵)

۱۴۸- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه: نهادی است قانونی که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

تعاونی: کسب‌وکاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند.

شرکت: کسب‌وکاری است که خودش هویت قانونی دارد.

کسب‌وکار شخصی: مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی و منافع مالیاتی از ویژگی‌های کسب‌وکار شخصی است.

تعاونی: نحوه اداره آنها بر اساس هر نفر یک رأی است، اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

(اقتصاد، انتظاب نوع کسب‌وکار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶ و ۱۹)

گزینه «۴»: این گزینه «برهان حرکت» ارسطو را با «برهان درجات کمال» او ترکیب کرده و به افلاطون نسبت داده است. افلاطون در متنی ارائه‌شده، از «برهان حرکت» برای اثبات خدا سخنی به میان نیاورده است.

(فلسفه دوازدهم، فترا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۴۴- گزینه «۳»

(همید سوریان)

هر فلسفه‌ای (حتی فلسفه اخلاق) نوعی علم نظری است، نه عملی؛ بنابراین فلسفه سیاسی فارابی هم علم عملی محسوب نمی‌شود. توجه کنید که خود علم سیاست و دست‌اندرکار یک حکومت شدن، می‌تواند علمی عملی باشد ولی فلسفه سیاسی که به مبانی نظری حکومت و سیاست می‌پردازد حتماً دانشی نظری است. به همین جهت اگرچه فلسفه سیاسی فارابی با مفاهیمی مثل مدینه فاضله و فضیلت‌مندی یک جامعه گره خورده است، ولی نوعی علم عملی محسوب نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: درست است که فارابی در فلسفه سیاست نگاهی نزدیک به افلاطون داشت ولی او به عالم مثل معتقد نبود و برای مدینه یک حقیقت اصیل ثابت را مدعی نمی‌شود.

گزینه «۲»: فارابی تأکیدی بر جمهوری بودن حکومت و ابتدای آن بر رأی مردم ندارد و افلاطون هم در کتاب جمهوری، نظام دموکراسی را تأیید نکرده است.

گزینه «۴»: فارابی جامعه را یک پدیده طبیعی نمی‌داند که تحولات آن برآمده از ماهیت و طبیعت باشد بلکه معتقد است مدینه بر اساس اهداف و انتخاب‌های مردم می‌تواند به فاضله و جاهله تقسیم شود و تغییرات متفاوتی را رقم بزند.

(فلسفه یازدهم و فلسفه دوازدهم، ترکیبی)

۱۴۵- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

ملاصدرا با تلفیق نظریه مغایرت وجود با ماهیت و مشترک معنوی بودن مفهوم وجود و اصالت وجود، وحدت حقیقت وجود را تبیین کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تشبیه نسبت حقیقت وجود و کثرات عالم به آب دریا و موج، تشبیه عرفاست نه ملاصدرا.

گزینه «۳»: تشبیه وجود به نور برای بیان مراتب داشتن وجود است نه وحدت حقیقت وجود.

گزینه «۴»: وحدت حقیقت وجود از نظر ملاصدرا شبیه به نور است که دارای شدت و ضعف است نه نوع انسان. انسان‌ها در انسان بودن وحدت دارند، اما شدت و ضعف بین آنان نیست.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۲»

(آفرین ساهری)

برای به‌دست آوردن سود سالانه کارگاه، ابتدا باید میزان مجموع هزینه تولید سالانه آن را مشخص کنیم. بنابراین:

$$\text{درآمد سالانه} = \frac{65}{100} \times \text{مجموع هزینه تولید سالانه}$$

$$\text{میلیون تومان } 78 = 120 \times \frac{65}{100} = \text{مجموع هزینه تولید سالانه}$$

۱۴۹- گزینه «۱»

(مهری شبانی)

بررسی موارد نادرست:

ب) مطابق با معیار بانک جهانی، افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند، زیر خط فقر مطلق اند.

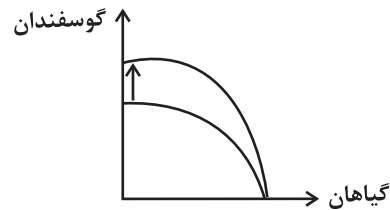
د) با توجه به مفهوم فقر نسبی، می توان گفت که محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار پیچیده و سخت و شاید ناممکن است.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۸ و ۸۹)

۱۵۰- گزینه «۲»

(مهمرسمین متولی)

برای رسم و تغییر این نمودار باید توجه داشت که صرفاً یکی از محصولات با رشد در حوزه تولید و پرورش همراه بوده و محصول دیگر بدون هیچ رشدی باقی مانده است. در رسم نمودار منحنی مرز امکانات جدید، محصولی که با رشد همراه است، به سمت بیرون حرکت می کند و محصولی که ثابت باقی مانده است، نمودارش تغییری نخواهد داشت. این نمودار به صورت زیر رسم می شود.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه های ۴۰ و ۴۱)

۱۵۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانهای)

$$\text{جمعیت بیکار} \times 100 = \frac{\text{جمعیت فعال}}{\text{نرخ بیکاری}}$$

$$\Rightarrow \frac{176,000}{x} \times 100 = 20 \Rightarrow x = 880,000 \text{ نفر}$$

تعداد افراد بیکار + تعداد افراد شاغل = جمعیت فعال جامعه

$$\Rightarrow \text{جمعیت بیکار} - \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت شاغل}$$

$$= 880,000 - 176,000 = 704,000 \text{ نفر}$$

جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$= 880,000 + 200,000 = 1,080,000 \text{ نفر}$$

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل کشور

$$\Rightarrow \text{جمعیت زیر ۱۵ سال} = 1,080,000 + 1,500,000 = 2,580,000$$

$$\Rightarrow \text{نرخ ۱۵ سال} = 2,580,000 - 1,080,000 = 1,500,000$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۲- گزینه «۱»

(آفرین ساجدی)

الف) در قیمت ۵۲۰ هزار تومان تولیدکننده ۳۰,۰۰۰ کیلو کالا تولید کرده است، اما مصرف کننده تنها ۵,۰۰۰ کیلو کالا تقاضا دارد، بنابراین حداکثر درآمد تولیدکننده در اینجا برابر با مقدار تقاضا (مقدار فروش رفته) است و بقیه کالاهای تولیدی به فروش نمی رسد و تولیدکننده از کالایی که نفروخته درآمدی نخواهد داشت.

حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت ۵۲۰,۰۰۰ تومان

$$\text{میلیون تومان } ۲,۶۰۰ = \text{تومان } ۲,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۲۰,۰۰۰ \times ۵,۰۰۰$$

ب) در ردیف ۵ میزان عرضه بیشتر از تقاضا است، بنابراین بازار با وضعیت کمبود تقاضا یا همان مازاد عرضه روبهرو می شود.

$$۱۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰ = \text{وضعیت بازار در ردیف ۵}$$

(مازاد عرضه یا کمبود تقاضا) کیلو ۱۵,۰۰۰ =

پ) در ردیف ۲، مصرف کنندگان حاضر به خرید ۵۰,۰۰۰ کیلو کالا هستند، اما تولیدکنندگان تنها ۱۵,۰۰۰ کیلو تولید کرده اند. پس میزان پرداختی مصرف کننده به اندازه کالای تولید شده است و مصرف کننده نمی تواند برای کالایی که تولید نشده پولی پرداخت کند.

حداکثر پرداختی مصرف کننده در قیمت ۱۰۰,۰۰۰ تومان

$$\text{میلیون تومان } ۱,۵۰۰ = \text{تومان } ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰ \times ۱۵,۰۰۰$$

(اقتصاد، بازار پیست و پلکونه عمل می کنند؟، صفحه های ۴۸ تا ۵۱)

۱۵۳- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله دوم

$$\text{درصد } 10 = \frac{48,000 \times 100}{480,000} \Rightarrow x = 48,000 \Rightarrow \frac{x}{100} = 480,000 \times 48,000$$

= میزان ارزش افزوده در مرحله سوم

ارزش محصول در مرحله دوم - ارزش محصول در مرحله سوم

$$= 540,000 - 480,000 = 60,000 \text{ واحد پولی}$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله سوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده در مرحله سوم

$$\text{واحد پولی } 60,000 = 60,000 \times \frac{100}{100}$$

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

= مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله آخر

$$\text{واحد پولی } 67,000 = 67,000 \times \frac{100}{100}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

۱۵۴- گزینه «۱»

(مدرسین متولی)

الف) دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند. این رقابت و همچنین استعمار کشورهای دیگر، موجب تسریع جریان توسعه این کشورها شد.

ب) ایران به دلیل «وسعت و پهناوری جغرافیایی»، «برخورداری از منابع طبیعی» و «قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی» از دوران باستان، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۵۵- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

$$= \text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال } ۹۵$$

$$+ (\text{قیمت کالای A در سال } ۹۴ \times \text{مقدار کالای A در سال } ۹۵)$$

$$(\text{قیمت کالای B در سال } ۹۴ \times \text{مقدار کالای B در سال } ۹۵)$$

$$\Rightarrow \text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال } ۹۵$$

$$\text{تومان } ۶۴,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰ + (۱۰۰ \times ۲۴۰) = (۱۲۰ \times ۲۰۰) + (۱۰۰ \times ۴۰۰)$$

$$(۵۰ \times ۴۰۰) + (۱۵۰ \times ۲۰۰) = \text{تولید ناخالص داخلی واقعی در سال پایه (سال } ۹۴)$$

$$\text{تومان } ۵۰,۰۰۰ = ۲۰,۰۰۰ + ۳۰,۰۰۰$$

$$\text{درصد } ۲۸ = \frac{۶۴,۰۰۰ - ۵۰,۰۰۰}{۵۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \text{نرخ رشد واقعی تولید در سال } ۹۵$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۶- گزینه «۲»

(مهرداد کردان)

– مهم‌ترین نوع مالیات: مالیات بر درآمد اشخاص (مالیات مستقیم «ب»)

– مالیاتی که از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند ← مالیات بر ارزش-افزوده (مالیات غیرمستقیم «الف»)

– دولت از ثروت و دارایی در حال انتقال مالیات می‌گیرد ← مالیات بر ارث «د»

– یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند و تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند ← تعرفه‌های گمرکی «ج»

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۷- گزینه «۴»

(آفرین ساپری)

– کشور C، کالای «ب» را بیشتر از سایر کشورها تولید می‌کند و در تولید آن مزیت مطلق دارد. همچنین کشور A کالای «الف» را بیشتر از سایر کشورها تولید می‌کند و در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد. کشور B هیچ کدام از دو کالا را بیشتر از سایر کشورها تولید نمی‌کند اما در داخل کالای «الف» را بیشتر از کالای «ب» تولید می‌کند. بنابراین کشور B در تولید کالای «الف» مزیت نسبی دارد.

– کشور A در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، بنابراین باید در تولید این کالا متمرکز شود و کالای «ب» را از کشور C وارد کند زیرا کشور C در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۸- گزینه «۲»

(مهرداد ضیائی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است، بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت، نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.

گزینه «۲»: درست است، تسهیل استفاده بیشتر از چک‌پول باعث افزایش حجم پول و به تبع آن منجر به افزایش نقدینگی می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است، در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، بانک مرکزی سیاست افزایش نقدینگی در گردش یا همان سیاست پولی انبساطی را اتخاذ می‌کند.

گزینه «۴»: نادرست است، محدود کردن افتتاح حساب‌های پس‌انداز بلندمدت باعث کاهش شبه‌پول و به تبع آن منجر به کاهش نقدینگی می‌شود.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۳)

۱۵۹- گزینه «۲»

(مهرداد کردان)

عبارت: «مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید). موارد را در لیستی یادداشت کنید.» به مرحله سوم از خرید هوشمندانه اشاره دارد.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مصرف، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۴۶)

۱۶۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$$\text{تومان } ۱,۲۴۸,۰۰۰ = \frac{۱۶}{۱۰۰} \times ۷,۸۰۰,۰۰۰ = \text{میزان مالیات ماهانه پرداختی فرد}$$

$$\text{تومان } ۶,۵۵۲,۰۰۰ = ۷,۸۰۰,۰۰۰ - ۱,۲۴۸,۰۰۰ = \text{مانده خالص ماهانه فرد}$$

$$\text{تومان } ۷۸,۶۲۴,۰۰۰ = ۶,۵۵۲,۰۰۰ \times ۱۲ = \text{مانده خالص سالانه فرد}$$

اگر $\frac{۵}{۶}$ از ۷۸,۶۲۴,۰۰۰ تومان را صرف هزینه‌های جاری کند، پس $\frac{۱}{۶}$ آن برایش باقی مانده است، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{تومان } ۱۳,۱۰۴,۰۰۰ = \frac{۱}{۶} \times ۷۸,۶۲۴,۰۰۰ = \text{پس‌انداز سالانه فرد}$$

$$\text{تومان } ۲,۶۲۰,۸۰۰ = \frac{۱}{۵} \times ۱۳,۱۰۴,۰۰۰ = \text{میزان خمس پرداختی فرد}$$

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۸)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۲۲ خرداد ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

اگر مهندسانی که مسئول استخراج مواد هستند را به معلمان تشبیه کنیم، کار معلم، خارج کردن دانش‌آموزان از انحراف‌هایی است که به آن گرفتار شده‌اند، می‌باشد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۰)

۲۵۲- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

اتصال معلم، استاد و مربی به خداوند متعال، نقش مهمی در انجام مسئولیت آن‌ها - که همانا ارشاد و هدایت مردم است - دارد؛ لذا از عالم دینی به «عالم ربّانی» تعبیر می‌شود؛ یعنی عالمی که سروکارش با پروردگار است، در راه خدا و برای خدا و با اسلوب و اخلاق خداپسندانه تعلیم می‌دهد، از خداوند متعال صفت ربوبیت را می‌گیرد و به دیگران منتقل می‌کند.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۵۳- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

اگر انسان بداند که استاد و مربی‌اش هیچ‌گونه تعصب نابجا نسبت به خود یا طرف مقابل ندارد و فقط به دنبال حقیقت است، به جای آن‌که به فرد بنگرد، به استدلال او می‌نگرد تا احسن را انتخاب کند. این‌ها در انسان ایجاد آرامش می‌کند.

قرآن کریم می‌فرماید: «أَنَا أَوْ إِنَّا كَمْ لَعَلِّي هَدَىٰ أَوْ فِي ضَلَالٍ مِّبِينٍ: ما و شما یا در مسیر هدایت هستیم یا انحراف [پس بیایید با گفتگو و منطق راه را پیدا کنیم].»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه ۱۴۸)

۲۵۴- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

در اسلام فارغ‌التحصیل نداریم؛ زیرا خداوند متعال به پیامبرش (ص) می‌فرماید: «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا: و بگو: پروردگارا! علم مرا زیاد کن.» در حدیث می‌خوانیم: «عِلْمُ النَّاسِ مِنْ جَمْعِ عِلْمِ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ: دانستن مردم کسی است که علم مردم را به علم خودش اضافه می‌کند.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

۲۵۵- گزینه ۴

(کنکور فرهنگیان ۱۴۰۳ انسانی اردیبهشت)

در قرآن می‌خوانیم که «ادفع بالّتی هی احسن» یعنی به جای انتقام بدی‌ها، مردم را با عمل خوبی از خود دفع کنید. این کار برکاتی دارد؛ از جمله کینه و دشمنی بین شما و آن شخص را به دوستی گرمی تبدیل می‌کند. «فاذا الذی بینک و بینة عداوة کأنة ولیّ حمیم»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۹۹)

۲۵۶- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

در قرآن کریم سه نوع توصیف بیان شده است:
- «تواصوا بالحق» که در آیه سوم از سوره عصر آمده است. در مسیر حق بودن کافی نیست، بلکه لازم است دیگران را نیز به مسیر حق دعوت کنیم. جامعه زمانی اصلاح می‌شود که همه مردم در امر به معروف و نهی از منکر مشارکت داشته باشند؛ هم پند دهند و هم پند بپذیرند.
- «تواصوا بالصبر» که دوبار در قرآن کریم آمده است
- «تواصوا بالرحمة» که در ادامه آیه ۱۷ سوره بلد آمده است.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه ۱۰۰)

۲۵۷- گزینه ۲

(یاسین ساعری)

امیرالمؤمنین (ع) درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرماید: «آگاه باش برای هر پیروی‌کننده‌ای، امام و پیشوایی است... با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۴)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

۲۵۸- گزینه ۲

(یاسین ساعری)

«جهاد در راه خدا» در برنامه تمام پیامبران الهی بوده است و دینداری، با دوستی خدا آغاز می‌شود و برائت و بیزاری از دشمنان خداوند را به دنبال می‌آورد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۲۱)

۲۵۹- گزینه ۱

(غردین سماقی)

اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت و دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم. این امر با تولی (دوستی با خدا و دوستان او) ارتباط مفهومی دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۲۱)

۲۶۰- گزینه ۴

(یاسین ساعری)

اگر عبارت «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.
امام صادق (ع) می‌فرماید: «هرکس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه، باید ببیند که نماز او را از گناه و زشتی باز داشته است یا نه. به هر مقدار که نمازش سبب دوری او از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۲۶۱- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

گرچه عفاف، خصلت هر انسان با فضیلتی، اعم از زن و مرد است، اما وجود آن در زنان و دختران ارزش بیش‌تری دارد؛ زیرا خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است.

تشریح سایر موارد:

برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروری می‌شوند؛ به‌گونه‌ای که در آراسته‌کردن خود، زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.

از نظر امام صادق (ع) دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.

مقبولیت یکی از نیازهای انسان است که این نیاز در دوره جوانی و نوجوانی نمود بیشتری دارد و سبب می‌شود که نوجوان و جوان بیشتر به خود بپردازد و توانایی‌ها و استعدادهای خود را کشف و شکوفا کند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۳۷ تا ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۶)

۲۶۲- گزینه ۱

(فرزین سماقی)

حجاب چگونگی پوشش زن را در هنگام حضور در اجتماع مشخص می‌کند، پوشش مناسب از نشانه‌های عفاف است، به‌گونه‌ای که از نوع پوشش هر کسی می‌توان میزان توجه وی به این ارزش (عفاف) را دریافت.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)

۲۶۳- گزینه ۲

(فرزین سماقی)

پوشش، لازمه دینداری از دیدگاه ادیان الهی است. چگونگی و نوع پوشش تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است. بی‌حجابی زنان غرب، اشاره به بازگشت به سنت‌های مشرکانه قبل از حضرت مسیح (ع) دارد. همچنین فایده حجاب در آیه «ذلک أدنی أن یعرفن فلا یؤذین» ذکر شده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۸ تا ۱۵۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۵۶)

۲۶۴- گزینه ۲

(یاسین ساعری)

پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او (توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او) توانستند در سخت‌ترین شرایط عزتمندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۲۰۰)

۲۶۵- گزینه ۳

(فرزین سماقی)

یکی از راه‌های تقویت عزت‌نفس، شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک است. در صورت کسب این شناخت توسط انسان، انسان به زیبایی‌هایی دست می‌یابد که خودش نمی‌شناسد و خدا می‌داند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۲۶۶- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی‌کیور)

منظور از «عزیز بودن خداوند» آن است که هیچ‌کس نمی‌تواند در اراده خداوند نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند. دستیابی انسان به بهشتی به وسعت همه آسمان‌ها و زمین، در صورتی محقق می‌شود که انسان ارزش خود را بشناسد و آن را به بهای اندکی نفروشد. (شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک)

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ تا ۱۹۹)

۲۶۷- گزینه ۲

(یاسین ساعری)

مهم‌ترین برنامه‌ها در مورد تشکیل خانواده عبارت‌اند از:

(۱) تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ

(۲) مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده

(۳) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب

(۴) شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۳)

۲۶۸- گزینه ۱

(میثم هاشمی)

پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند که این مورد مربوط به (رشد اخلاقی و معنوی) از اهداف ازدواج است. توانمندی عاطفی بالای زنان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد.

ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه‌های ۱۵۱ تا ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۱۱، ۲۱۵ و ۲۱۶)

۲۶۹- گزینه ۲

(میثم هاشمی)

قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت، زندگی آنان را سامان دهد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۳)

۲۷۰- گزینه ۳

(فرزین سماقی)

گزاره‌های «طبق مقرّرات اسلامی، رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است» و «برای موفق‌شدن در مسئولیت ازدواج باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت» مرتبط با بحث «انتخاب همسر و مسئولیت آینده انسان» است.

گزاره‌های «از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، بالایمان‌بودن است» و «هرقدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است»، مرتبط با بحث «معیارهای همسر شایسته» است.

گزاره «تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشأ آن تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد»، مربوط به بحث «راه‌های شناخت همسر» است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه‌های ۱۵۳ تا ۱۵۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقرّس، صفحه‌های ۲۲۳ تا ۲۲۵)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه «۴»

(فامد کریمی)

در متن می‌خوانیم:

در ابتدایی مفاهیم به صورتِ حلزونی و تدریجی ارائه می‌شوند، اما در متوسطه، هر درس به صورتِ مجزاً و با عمق و جزئیاتِ بیشتری تدریس می‌شود. این به آن معنا نیست که حلزونی بودن، به کندی یا به تفکیک یا به تعمیق موضوعات مربوط باشد، بلکه بدان معناست که دانش‌آموز هر بار با همان موضوع، در سطحی عمیق‌تر و کامل‌تر روبه‌رو شود.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

دقت کنید ملموس‌تر بودن آموزش، در سال‌های دوران ابتدایی اهمیت بیشتری دارد و تخصصی‌تر شدن، در دوره متوسطه. دیگر عبارت‌ها درست هستند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه «۴»

(فامد کریمی)

بررسی پرسش‌ها:

(الف) متن از تفاوت‌های دوره‌های اول و دوم متوسطه مطلبی نگفته است.
(ب) متن از فواید یا زبان‌های تصویرسازی در کتاب‌های درسی دوره متوسطه، مطلبی نگفته است.
(ج) در شروع دوران آموزش، ایجاد محیطی امن اهمیت بیشتری دارد و تأکید بر نمره در دوران متوسطه بیشتر است. این موضوع از متن برمی‌آید.
(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

متن از یک تئوری به نام «بازی پیشیمانی» سخن می‌گوید و از تأثیر آن در تصمیم‌گیری‌ها. «بازی» در اینجا به معنای کار بیهوده و اتلاف وقت نیست. گزینه‌های «۳» و «۴» نیز موضوعاتی هستند که متن‌های دیگری طلب می‌کنند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه «۴»

(ممید اصفهانی)

متن، تئوری «بازی پیشیمانی» را توجیه‌کننده رفتارهایی در دنیای اقتصاد می‌داند که گاه با نگاه نخست، غیرمنطقی و ناسازگار به نظر می‌رسد، نظیر ریسک‌گریزی افراطی و یا خرید بیمه‌های غیرضروری.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه «۱»

(کتاب استعداد تمثیلی هوش کلامی)

در انتهای متن صورت سؤال آمده است «تبادل مواد، تنها وظیفه رگ‌ها نیست». پس اگر متن بخواهد ادامه پیدا کند، عبارتی درباره دیگر وظایف رگ‌ها می‌آورد.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه «۳»

(کتاب استعداد تمثیلی هوش کلامی)

کشور آمریکا با وجود این‌که بزرگترین تولیدکننده شیر است، در زمره کشورهای با بیشترین صادرات شیر و پنیر نیست، احتمالاً به این دلیل که شیر تولیدی آمریکا، در همان کشور آمریکا مصرف می‌شود، «جمعیت مصرف بالای کشور آمریکا» دلیل اصلی این موضوع است. دقت کنید سایر موارد درست نیست. دوری کشور آمریکا از دیگر کشورهای جهان عامل صادرنشدن شیر نیست، چرا که اگر چنین بود، کشور آمریکا این میزان شیر را تولید نمی‌کرد. علاوه براین، کشور آمریکا از اروپا و آسیا دور است، از آمریکای جنوبی و کانادا که دور نیست. همچنین صادرات بهداشتی محصولات لبنی ناممکن نیست، در همین متن به کشورهای صادرکننده محصولات لبنی اشاره شده است. اگر در صادرات محصولات لبنی صرفه اقتصادی نبود، دیگر کشورها نیز آن را صادر نمی‌کردند.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه «۱»

(فرزاد شیرمحمدی)

ساینا و تارا عمودی و تارا کنار و موازی شاهین است. همچنین پراید و تیبّا موازی نیستند. دیوار مشترک هم ندارند. بدون در نظر گرفتن چپ و راست یا شمال و جنوب می‌توان پارکینگ را به شکل زیر ترسیم کرد. «پ» پراید است و «ت» تیبّا.

ساینا	پراید
ت / پ	
ت / پ	
تارا	شاهین

در این سؤال پراید در (۲) است، پس ساینا در (۱) است و تارا و شاهین در (۶) و (۷). اگر کوئیک در (۴) باشد، تیبّا در (۵) است و دنا در (۳) است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه «۳»

(فرزاد شیرمحمدی)

طبق پاسخ قبلی، اگر تیبّا در (۷) باشد، ساینا در (۶) است و جایگاه‌های (۱) و (۲) از آن شاهین یا تارا است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه «۳»

(فرزاد شیرمحمدی)

طبق پاسخ قبلی، می‌توان فرض کرد تارا و شاهین در (۶) و (۷) و کوئیک در (۵) و همچنین ساینا در (۲) و دنا در (۳) است. جایگاه‌های (۱) و (۴) به پراید و تیبّا رسیده است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

$$\begin{cases} \text{الف: } a = 2c, b = a + 10 \\ \text{ب: } a = \frac{1}{3}z, c = \frac{1}{3}b \end{cases}$$

از دو معادله با هم، داریم:

$$\begin{aligned} c = \frac{1}{3}b &\Rightarrow b = 3c, a = 2c, b = a + 10 \\ \Rightarrow 3c &= 2c + 10 \Rightarrow c = 10 \\ \Rightarrow a &= 20, b = 30 \end{aligned}$$

پس ۳۰ مهره از ۶۰ مهره سبز است و در بدترین حالت اگر ۳۰ مهره از کیسه بیرون آوریم که هیچ کدام سبز نباشد، مهره‌های ۳۱ و ۳۲ قطعاً سبز خواهد بود.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

از معادلات به تنهایی نمی‌توان حاصل عبارت صورت سؤال را محاسبه کرد. از داده «ب» معلوم است که $\square = 1$ است. با در نظر گرفتن این موضوع و

فرض $\bigcirc = 3$ و $\bigcirc = \square$ ، عبارت «الف» به شکل زیر درمی‌آید:

$$\begin{aligned} 1 + \square \square = \square \square - 1 &\Rightarrow \square \square - \square \square = 2 \\ \Rightarrow \square \times (\square - \square) &= 2 \end{aligned}$$

که با توجه به طبیعی بودن عددها، مثلاً به ازای $\square = 1$ و $\bigcirc = 3$ ازای $\square = 2$ و $\bigcirc = 3$ درست است.

$$\frac{3 \times 3 + 1}{1 \times 1} = 10 \Rightarrow \text{عبارت صورت سؤال در حالت اول: } 10$$

و حالت دوم، $\frac{2 \times 3 + 3}{1 \times 2} = \frac{9}{2}$ است یعنی حاصل عبارت صورت سؤال به‌طور دقیق معلوم نیست.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

در شکل گزینه «۳» قطر متفاوتی از مستطیل رسم شده است.

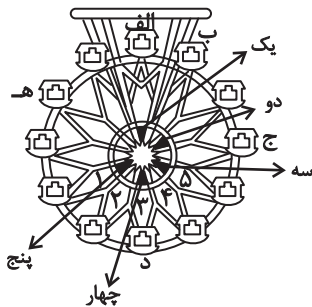
(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال سه طرح هست:

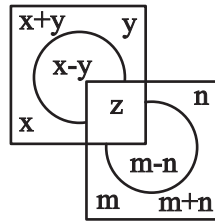
بخش‌های ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ یک واحد، بخش‌های یک، دو، سه، چهار و پنج چهار واحد و بخش‌های الف، ب، ج، د، ه هر مرحله یک واحد بیشتر از قبل جابه‌جا می‌شوند:

(الگوهای تصویری فضا، هوش غیرکلامی)

۲۸۱- گزینه «۳»

(ممیز کنشی)

با معلوم بودن x, y در هر شکل الگوی صورت سؤال داریم:

$$z = (x + y) \times (m + n)$$

$$m = 10, m - n = 1 \Rightarrow n = 9$$

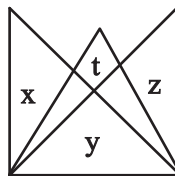
و در شکل پایانی:

$$z = (9 + 8) \times (9 + 10) = 17 \times 19 = 323$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه «۴»

(ممیز کنشی)

در هر شکل از الگوی صورت سؤال داریم:

$$x \times y + z = t$$

و در شکل پایانی:

$$9 \times ? + 11 = 101 \Rightarrow 9 \times ? = 90 \Rightarrow ? = 10$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه «۲»

(ممیز کنشی)

عبارت «الف» دو معادله است و سه مجهول. اختلاف دو مجهول نیز از آن حاصل نمی‌شود. از عبارت «ب» با فرض «سن فرزند اول: a » و «سن فرزند دوم: b » داریم:

$$\begin{aligned} a &= 2b \\ a + 27 &= \frac{1}{11}(b + 27) \\ \Rightarrow 2b + 27 &= \frac{1}{11}b + \frac{27}{11} \Rightarrow \frac{21}{11}b = \frac{24}{11} \Rightarrow b = \frac{24}{21} = \frac{8}{7} \\ \Rightarrow b &= \frac{2}{9} = \frac{2}{9} \Rightarrow b = 3 \Rightarrow a = 6 \end{aligned}$$

و داریم: $a - b = 3$

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

عبارات «الف» و «ب» به تنهایی کارساز نیست. مهره‌های زرد، سبز و آبی را به ترتیب a, b, c می‌نامیم. اگر کل مهره‌ها هم z باشد، داریم:

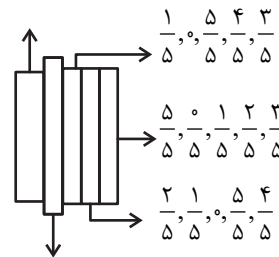
۲۸۸- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

پنج طرح در الگوی صورت سؤال هست. میزان رنگی بودن‌ها از چپ به

راست:

$$\frac{3}{4}, \frac{4}{4}, \frac{0}{4}, \frac{1}{4}, \frac{2}{4}$$

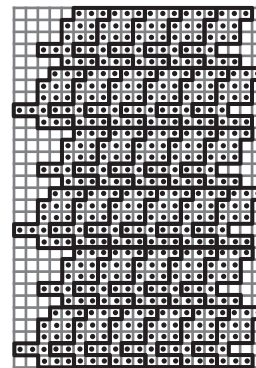
$$\frac{2}{4}, \frac{1}{4}, \frac{0}{4}, \frac{2}{4}, \frac{1}{4}$$

(الگوهای تصویری خطی، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

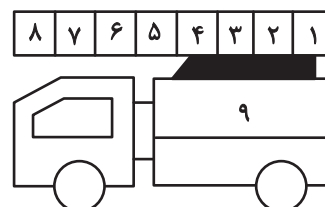
تکرار مدتظر:

(الگوهای تصویری غیرخطی، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه ۴»

(ممید کنشی)

مستطیل‌هایی که در شکل، از مستطیل شکل شماره «۴» به چپ، با دوزنقه

رنگی اشتراک دارند، ۵ تاست.

$$(4), (4, 5), (4, 5, 6), (4, 5, 6, 7), (4, 5, 6, 7, 8)$$

حال اگر مستطیل‌های دیگری را که از مستطیل شماره «۳» به چپ با

دوزنقه اشتراک دارند بشماریم، می‌توانیم علاوه بر مستطیل شماره «۳»،

کنار هر یک از مستطیل‌های بالا یک عدد ۳ بگذاریم، یعنی ۶ مستطیل:

$$(3), (3, 4), (3, 4, 5), (3, 4, 5, 6), (3, 4, 5, 6, 7), (3, 4, 5, 6, 7, 8)$$

به همین ترتیب مستطیل‌هایی که از ۲ به چپ هستند، ۷ تا و مستطیل‌هایی

که از ۱ به چپ هستند ۸ تاست. مستطیل شماره «۹» هم هست که

مجموعاً می‌شود:

$$5 + 6 + 7 + 8 + 1 = 27$$

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)